serbest

MİMAR

ISSN 1308-9498

OCAK | 2018 | 28
10 TL

30 Yılın Ardından | Dernek Merkezleri | TürkSMD Yayınları | Görüşler: TürkSMD-İstanbul SMD-İzmir SMD | TSMD Mimarlık Ödülleri | Mimarlığın 30 Yıllık Serüveninde TürkSMD | 1987-2017: Dünyada Mimarlığın Gelişimine Örneklerle Bakış

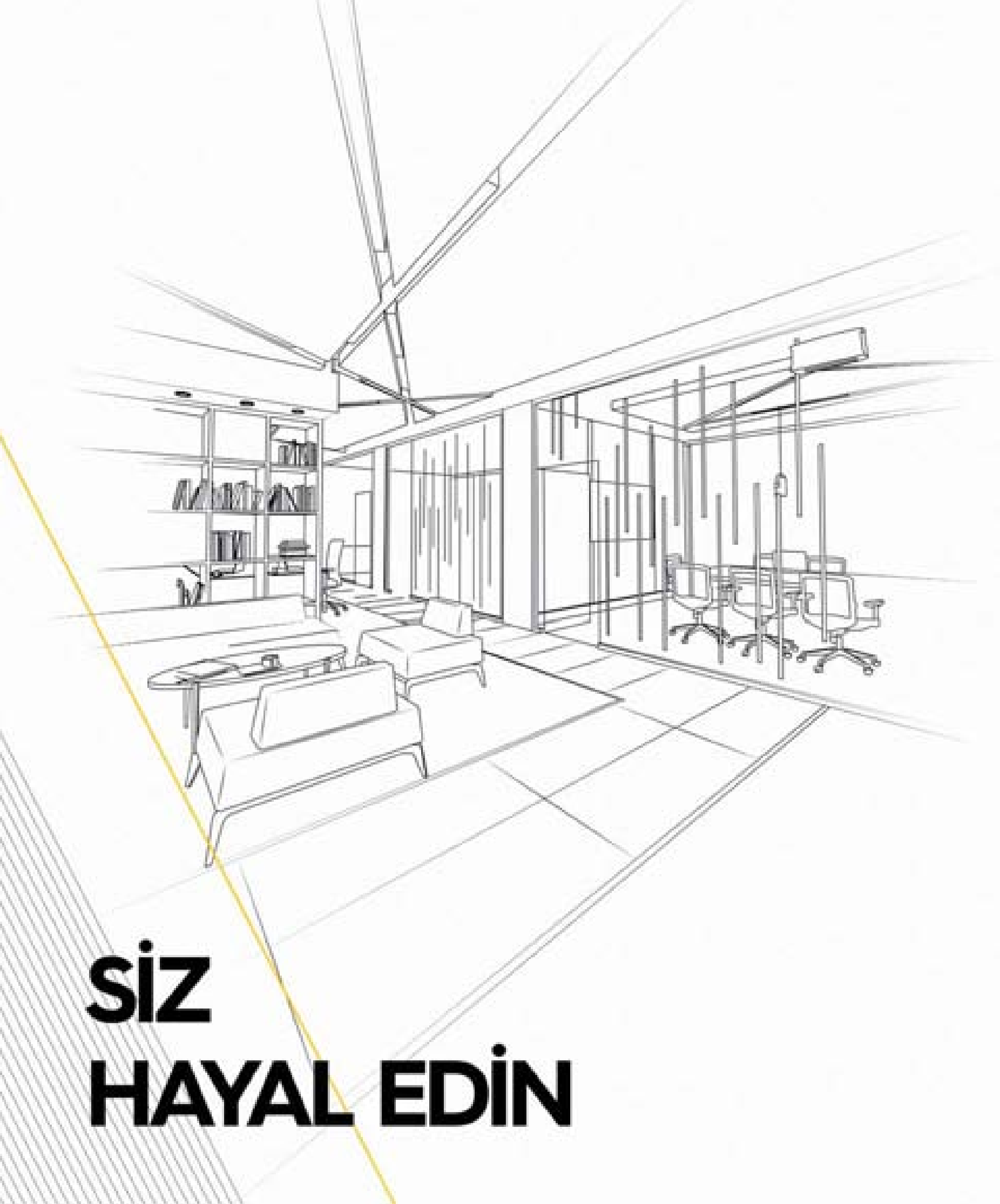

SİZ
HAYAL EDİN

BİZ GERÇEKLEŞTİRELİM

MAS PROJE: MİMAR VE İÇ MİMARLARDAN OLUŞAN
GENİŞ TASARIM EKİBİ: KONUSUNDA UZMAN
İDARİ VE TEKNİK KADROSUYLA HAYALLERİ GERÇEKLEŞTİRİYOR,
ÖZEL ÜRETİM HİZMETİYLE PROJELERİNİZİ HAYATA GEÇİRİYOR

bürotime masofis masproje

PROJE OFİSİ / SHOWROOM
Çetin Emeç Bulvarı No:41 / 16 A. Çankaya / ANKARA
T: 0 312 460 22 68 / 460 23 11 • F: 0 312 460 22 68

MERKEZ / SHOWROOM
Konrad Adenauer Caddesi No:46 Sıhhiye / ANKARA
T: 0 312 350 89 33 / 353 70 56 • F: 0 312 350 62 15

www.masofis.com

serbest MİMAR

OCAK 2018 28

04 **yaka resmi**

06 **30 YILIN ARDINDAN**

30 **DERNEK MERKEZLERİ**

33 **TürkSMD Yayınları**

34 **GÖRÜŞLER**
Türk SMD - İstanbul SMD - İzmir SMD

38 **TSMD MİMARLIK ÖDÜLLERİ**

54 **MİMARLIĞIN 30 YILLIK SERÜVENİNDE**
TürkSMD

66 **1987-2017:**
DÜNYADA MİMARLIĞIN GELİŞİMİNE ÖRNEKLERLE BAKIŞ

78 **özetler**
(İngilizce, Rusça ve Arapça) . Summary . Содержание . خلاصة

ISTANBUL SMD
Miralay Şefik Bey Sokak 13/2 Gümüşsuyu
34015 İstanbul
+90 212 2924380 (tel)
+90 212 2924382 (faks)
www.ismd.org.tr

TÜRK SMD
TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr

İZMİR SMD
Cumhuriyet Bulvarı 2. Kordon 209/4 Alsancak
35220 İzmir
+90 232 4631630 (tel)
+90 232 4631057 (faks)
www.izmir-smd.org.tr

Yazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
Reklamlar, reklamı veren firmanın sorumluluğundadır ve serbestMİMAR reklamlarda verilen bilgilerden sorumlu tutulamaz.

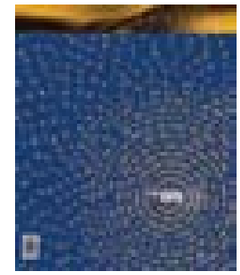

28. Sayı Kapak Konusu
TürkSMD 30. Yılı

serbestMİMAR
Üç Ayda Bir Yayımlanır

Sahibi
Aytek İtez
TSMD Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Soylu

Editör
Derya Yazman Noyan
editor@tsmd.org.tr

Yayın Komisyonu
Ali Sinan, Aslı Özbay,
Aytaç Özen, Ceren Topaloğlu, Cüneyt Kurtay,
Deniz Güner, Derya Yazman Noyan,
Dürrin Süer, Emrullah Yıldız,
Figen Kıvılcım, Hasan Özbay,
Hüseyin Kahvecioğlu, İlhan Selim Kural,
Kadri Atabaş, Kerem Piker, Mehmet Soylu,
Osman Tutal, Ömer Mustafa Özen, Şerife Meriç

Yayın Sekreterliği
Serap Sür

Grafik Uygulama
Fikriye Karasu
ANBA Anadolu Basın Ajansı

İletişim
TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr
info@tsmd.org.tr

Abone, Reklam ve Dağıtım
anbahaber
ANBA Anadolu Basın Ajansı
Tunus Caddesi 50A/11 Kavaklıdere 06550 Ankara
+90 312 4675381 (tel)
+90 312 4675383 (faks)

Reklam Koordinatörü
Selver Toprak
selver@anbarapor.com

Baskı
Salmat Basım Yayıncılık
+90 312 341 10 24

SMD Üyelerine Ücretsiz Gönderilir
Fiyatı 10 TL Abonelik 35 TL Öğrencilere 30 TL

Değerli Meslektaşlarım,

TÜRK SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ, serbest çalışan mimarların, mesleki sorunlarının tartışılıp çözülmesi, yapı kalitesinin yükseltilmesi ve mesleğin saygınlığının artırılması amaçlarıyla yeni bir sivil toplum kuruluşu ihtiyacı ile bir araya gelen bir grup serbest çalışan mimar tarafından 1987 yılında kuruldu ve 30 yılını doldurdu.

Aradan geçen bunca yılda TürkSMD, mimarlık kültürünün ve mimarlık mesleğinin uygulamalarının geliştirilmesi, yapı sektöründeki sistem ve standartların yükseltilmesi, kentsel çevre bilincinin oluşması için güçlü ve etkin bir sivil toplum örgütü olarak çalışmalarını sürdürdü /sürdürmektedir.

30 yılda Derneğimiz ve Mimarlık mesleği için yapamadıklarımızı değil de, neleri yapmamız gerekir diye, kimi tekrar olsa da sözlerime devam etmek istiyorum.

Mimarlık, toplumun hizmetinde bir meslektir. Tıpkı tıp ve hukuk alanındaki meslekler gibi. Avrupa Birliği'nin mesleki dolaşım mevzuatında, bu yukarıda sayılan, üç mesleğe ayrı bir statü tanıması da bunun bir kanıtıdır. Ancak, tıp ve hukuk alanının hukuki mevzuatının bulunması ve mesleki yetki, hak ve sorumlulukların çerçevelerini belirleyen meslek yasalarının bulunmasına karşın, mimarlık meslek yasası bulunmamaktadır. Mimarlık hizmetinin yasal çerçevesi, çeşitli kanun ve yönetmeliklerde, dağınık olarak yer almaktadır. Bu durum mimarlık hizmetinin sağlıklı olarak yürütülmesini de engellemektedir.

Bilindiği gibi Mimarlık ile ilgili en eski kanun 1938 yılında yürürlüğe giren "Mimarlık ve Mühendislik hakkında" kanundur. Bu kanun sadece diplomaya göre kişilere hangi unvanların verileceğini tanımlar. Bugüne kadar meslek alanımız ile ilgili doğrudan başka bir kanun çıkmamıştır. İmar Kanunu, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, Yapi Denetim Kanunu ve TMMOB kanunu başta olmak üzere çeşitli kanunlar, Mimarlık alanında bazı esaslar getirmekte ancak bütüncül bir perspektife sahip olmaktan uzaktır.

Her fırsatta belirtmeye çalıştığım tamamlanması gereken en önemli konu, "Mimar"ın tanımıdır. Yani meslek erbabı mimarlar Türkiye'de hukuken tarif i değildir ve meslek hukuku yoktur. Temelde en büyük eksiğimiz budur. Öncelikli hedef n mimarlık hizmetinin tanımını ve bu hizmeti gerçekleştiren mimarın hak ve sorumluluklarını belirleyen "MESLEK YASASI"nın çıkarılmasıdır.

Uygar ülkelerde uygulanan tutarlı mimarlık politikaları ya da mimarlık yasalarından örnek alınarak hazırlanmış ve kamuda bekletilen kapsamlı Meslek Yasası Tasarısı Taslağı çalışmaları var ancak ülkemizde egemen taşra kültürünün baskısı ile uygulama imkanı henüz sağlanamamıştır. Yasalaşması için bıkmadan, yılmadan her dönemde mücadele edilmesi gereken önemli bir konudur.

Öncelikle topluma "Mimarlık, kültürün bir ifadesidir" kavramının kazandırılması için mimarlık konusunda bilinçlendirmek ve mimarlığı sevdirmek gerekiyor. Bu bağlamda panel, konferans v.b. etkinlikler ile yaşadığımız olumsuzlukları topluma anlatmamız gerektiğine inanıyorum. İyi mimarlık için mimarın iyi seçilmiş olması ön koşuldur ama yeterli değildir; yatırımı yapanın da düzeyli görgü ve bilgiye sahip olması gerekir.Fiyat rekabeti değil, kalite rekabeti ön planda olmalıdır. Özel kesimde kimi geliştiriciler, iyi mimarlığın hem üretim, hem de pazarlamadaki önemini kısmen de olsa kavramış görünüyorlar. Ne var ki onların dışında, çoğu kentsel plansızlıktan beslenen yaygın spekülasyon ortamında, çağdaş mimarlık arayışından uzak, kâr odaklı uygulamalarla mimari sıradanlık sürüp gidiyor.

İhale yasası ise sürekli yapılan değişikliklerle delik deşik. Bütün bu nedenlerle son yıllarda yapılan kamu yapıları mimari bakımdan örnek oluşturmaktan çok uzak...

Kamu yöneticileri ise mimarlığın gerçek önemini ne yazık ki hâlâ kavrayabilmiş değil. Kamunun proje yaptırma düzeni, özellikle de Bayındırlık Bakanlığı'nın dağıtılmasından sonra, proje yarışmaları yerine, müteahhite havale esasına dayanıyor. Bütün bu olumsuzluklara rağmen mimarlık kültürünün ve mimarlık mesleğinin uygulamalarının geliştirilmesi, yapı sektöründeki sistem ve standartların yükseltilmesi, kentsel çevre bilincinin oluşması için çalışmalar sürdürülecektir.

Daha pek çok sorunlarımız var ve bu konuları Çalıştaylarda, tartışarak geliştirip, sonuç almayı hedef iyoruz. Bu konularda bir çalışma programı oluşturduk ve SMD'ler ile paylaştık. Yakın zamanda iş birliğimizin daha etkin sonuçları olacağına inanıyorum.

30 yıl önce başlayan bu yolculukta İstanbul ve İzmir Serbest Mimarlık Dernekleri ile birlikte ortak çalışmalar yürüterek ve daha güçlü olarak yolumuza devam ediyoruz. En yakın zamanda yeni şubeler ekleyerek, Federasyon olma yolundaki çalışmalarımız da hızla ilerlemektedir.

SMD'ler yerel ve özerktir ve Mimarlar Odası'na alternatif bir kuruluş değildir. Anayasal hakkımız olarak hepimiz Mimarlar Odası üyesiyiz. Bu bağlamda mesleğimiz ile ilgili konulardaki (Meslek Yasası, Yapı Kanunu, Yarışmalar, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gibi) yasal düzenlemelerde ortak güç birliği oluşturulması için çalışmalar yapılmalıdır.

Derneğin 30 yılı geride bıraktığı süreç içerisinde görev alan ve emeği geçen tüm meslektaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Vefat eden üyelerimizi saygıyla ve minnetle anıyorum.

Yarınlarda, mimarlık sektörünün kamu ve özel tüm paydaşları ile mesleğin sorunlarına çözüm bulunmasına yönelik iş birliğinin geliştirilmesi, sivil toplum örgütleri içerisinde güç ve denge merkezi olabilmesi için mimarlık tartışmalarında daha üretken ve hızlı ref eks verebilen **çok daha güçlü bir TürkSMD hedef emekteyiz.**

Aytek İTEZ
TürkSMD Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan Dinç (1934-2017)

Onu evinde koltukta otururken ve bir torunu üstüne tırmanmaya çalışırken öbür torunu tepesinde yüzünü gözünü kapatıp bizimle konuşmasını engellerken,
Ve üstelik hoca bunlara ses çıkarmadan aradan konuşmaya çalışırken gördüğümde,
Sanki deprem oluyordu.
Sanki milat gibi bir şey oluyordu.
Karşımda okulun efsane taviz vermez o sert, o kaya gibi hocası kırılıyor,
İçinden tonton yumuşacık bir dede çıkıyordu.
Başka bir Orhan Dinç görmeye başlıyordum.
Normalde yani hepimizin bildiği yüzüyle hocanın bu tam dakikasında başlayan ev sohbetinde bile bunu engelleyecek hiçbir pürüz bırakmaması gerekiyordu.
Ama hoca torunlara rağmen, onların izin verdiği ölçüde bizi görecek bir aralık buluyor konuşmayı sürdürmeye çalışıyordu.
Bu minik yaratıklar öyle sert bir kayayı farkında olmadan öyle güçlü kırıyor ve bizim hocanın içindeki o ince yanları görmemiz için öyle inceden çalışıyorlardı ki,
Artık müzik dinlemeden duramayan bir hoca, okulda göz teması bile kurmayan hocadan daha çok görünmeye başlıyordu. O efsanevi asan kesen hoca kadar dost kitapevinin müdavimi hoca devasa klasik müzik arşiviyle görünmeye başlamıştı.
Öyle çok kitap alıyor, okuyor ve arşivliyordu ki...
Şiirler, romanlar, denemeler, öyküler gibi tüm kitaplar satır satır okunuyor ve bildiğimiz Orhan Dinç sistematiği ile arşivleniyordu. Evinde hangi kitabın nerde olduğu bilinen, her satırı okunmuş, en son sayımda 2.000'in üzerinde CD, 8.000 adet kitap vardı. Kitap arşivi öyle güzeldi ki, dost kitapevi bulamadığı kitapları hocaya soruyordu. Mesela bir grup tiyatro öğrencisi tiyatro üzerine bir özel kitap istemiş, bir defasında kitapevinde yokmuş ama hemen "Orhan Amcaları"nı aramışlar. Hoca eliyle koymuş gibi raf an çıkarmış ve kitapevine göndermiş. Çocuklar çoğaltıp kullanmışlar ve buna benzer bulunmaz kitap öyküleri defalarca tekrarlanmış, defalarca hoca dost kitapevine destekte bulunmuş.
Kitap hediye ediyordu, CD hediye ediyordu, hem bana hem çevresine hem desteklemek istediği öğrencilerine... En değerli kitaplarımı en güzel CD'lerimi hocamdan aldım çünkü vakit ayırıp seçiyordu. Ve seçtiği kitap bir neden içeriyordu. Neden o kitabı seçtiğinin bir anlamı vardı. Onun bu güzel alışkanlığını sürdürmek isterdim ama bu çok kolay değil.
Artık takılmalarımıza da izin veriyordu. Bir arkadaşım ki eminim okulda hocadan çok zılgıt yemiş bir arkadaşım artık ona "huysuz ihtiyar" diyebiliyordu.
"Senin her kitap hediye ettiğin öğrenci çakıyor hocam diyorlar" diyordu kabullenerek.
"Okuldaki katı tutumumu şikayet için odaya gidenlerin arasında Suzan da varmış" diye gülerek beni sağa sola şikayet ediyordu. Hatta sesini incelterek komik taklidimi bile yapıyordu.
Artık kendi eliyle kuruttuğu Elazığ usulü tarhana çorbası pişiren bir Orhan Dinç vardı.
Çok özel tarifiyle kendi yaptığı sucuk tadım günlerimiz vardı gerçekten bütün yıl o günü beklediğimiz.
Ve tabii bir kez közlenmiş biberi sevdiğimi duyduktan sonra her sofrada eksik etmediği közlenmiş kırmızı biber konservesi vardı.
Sofrada beni her seferinde hayrete düşüren yine unutmamış dedirten...
Dehşet bir hafızası vardı.
Tüm anılar tüm detaylar tüm öğrencileri Nadal –federer karşılaşmaları tüm tenis kuralları hepsi zihninde kitap gibi saklıydı.
Tabii ki her zaman çok dakikti hani okul değil, ders değil, çay içmeye çıkarken bile 5 dakika gecikme kabul edilemez olduğu gibi erken gelenleri de kabul etmediği oluyordu. Çünkü onun bir ayakkabı bağlama süresi vardı mesela.
Çok adildi. Bana aldığı hediyenin muhakkak muadilini nerdeyse eşitini arkadaşıma da alıyordu. Eşit, adil olmak istiyordu. Tüm kızlarına, oğullarına, tüm genç mimarlara eşit olmak istiyordu. O nedenle müsamaha göstermiyordu ve o nedenle tüm genç mimarlar eşit haklara sahip olsun diye mimari proje yarışmalarını desteklemişti Bayındırlık Bakanlığı'nda görev aldığı dönemde.
Sevgili hocam, o güçlü, o tavizsiz, o sert görünümlü hocam...
Eşinin ani kaybı ile bir başka evreye girmişti, artık çok özlemişti bir tanecik Oya'sını.
Huzura ve Oya'sına kavuştuğuna inanıyorum.

Suzan Esirgen

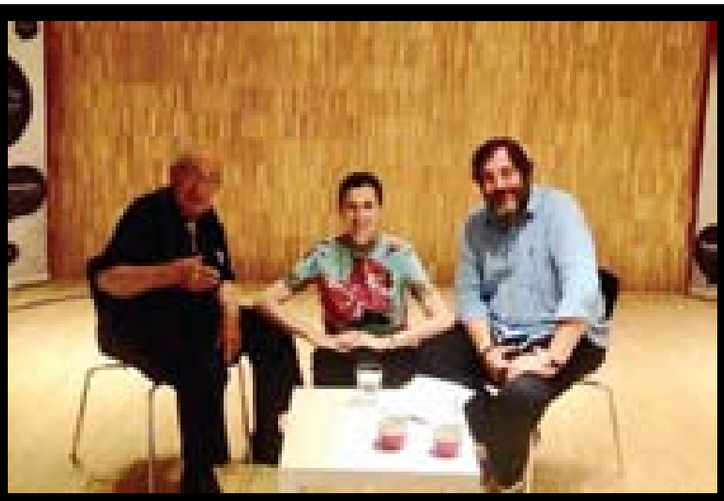

Aydın Boysan (1921-2018)

Aydın Boysan ile yıllar önce Mimarlar Odası'nın düzenlediği bir yılbaşı etkinliğinde tanışma şansı buldum. Aynı masada, yanyana oturacak kadar da şanslıydım hatta. Bana gençlik yıllarında Kalebodur ile olan anılarını, rahmetli İbrahim Bodur ile neler yaşadıklarını anlatmıştı. Doğrusu bu kadar neşe dolu, hoş sohbet, anın keyfini çıkaran, yeni tanıştığı kişi ile hemencecik sıcak iletişim kurabilen ve samimiyetini gösterebilen bir kişi ile tanışmamıştım. Bu rastlaşmanın ardından bir kaç farklı ortamda daha karşılaştık ve yıllardır onu tanıyormuşum gibi hissettim hep. Bu rastlaşmaların sonuncusunu 2015 yılı Kasım ayında Sevgili Celal Abdi Güzer ile gerçekleştirdikleri Kalebodur'la Mimarlar Konuşuyor söyleşi dizisinde çok hoş bir gün geçirerek yaşadık.

O gün söyledikleri hala kulaklarımda; Mimarlar Odası'nın ilk yönetim kurulu üyesi ve ilk genel sekreteri olmasını gururla ve mutlulukla söylemesi, mesleğe Hakkari Hükümet Konağı'nda şantiye şef iği yaparak başlamasını gözleri dolarak anlatması, dünyanın en ilginç şehirlerinden birisi diye aşık olduğu İstanbul'u tanımlaması, "ben doğduğumda Vahdettin hala padişahtı. Bugüne kadar yaşadım, bin türlü karışık işin içinde de oldum. Gazete yazısından tutun da Mimarlar Odası görevine kadar. Baştan aşağı karmakarışık işler yaptım ama deseniz ki "Bir daha dünyaya gelsen ne yaparsın?" tıpatıp aynı hayatı yaşamak isterim, dakikasından vazgeçmem, dakikasından." diye heyecanla konuşması... İşte Aydın Boysan'ı herkese sevdiren bu samimiyeti ve duygularını açık yüreklilikle ifade edebilme kabiliyeti idi. Kaç tane mimarı tüm Türkiye tanıdı ve sevdi dersiniz? Aydın Boysan vefat ettiğinde tüm ülke rakısını onun şerefine kaldırdı. Milyonların sevgilisi haline gelen özel bir insan olduğunu bir kez daha hepimize gösterdi.

Söyleşiyi izlemek isterseniz; http://www.mimarlarkonusuyor.com/soylesiler/aydin-boysan

Pelin Özgen Piker
Kalebodur Pazarlama ve Kurumsal İletişim Müdürü

30 YILIN ARDINDAN

Celal Abdi Güzer moderatörlüğünde yapılan "Kalebodur'la Mimarlar Konuşuyor" etkinlikleri kapsamında, TürkSMD 30. yılı kapsamında geçmiş dönem başkanları ile bir söyleşi yapıldı

Moderatör
Celal Abdi Güzer

Katılımcılar
İlhan Selim Kural
Yeşim Hatırlı
Coşkun Erkal
Yurdanur Sepkin
Aytek İtez
Şükrü Ünal

C. Abdi Güzer: Bir "Kalebodur'la Mimarlar Konuşuyor" söyleşisinde daha beraberiz. Bugün hem format hem içerik olarak farklı bir söyleşideyiz. Çok değerli konuklarım var. Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin başkanlarıyla derneğin 30. yılı nedeniyle bir söyleşi yapacağız ve çeşitli dönemlerde başkanlık yapmış kişilerden hem derneği hem mimarlığı dinleyeceğiz. Burada elbette tüm başkanları toplamamız mümkün olamadı maalesef. Onlara da selamlarımız gönderiyoruz. Ben sırasıyla konuklarımızı tanıtacağım. Sayın Yurdanur Sepkin, 3. dönem başkanı. Sayın Coşkun Erkal 7. dönem başkanı. Sayın İlhan Selim Kural, kendisi 11. dönem

1987

'01 — **'02** — **'03** — **'04** — **'05** — **'06**

08 Nisan
Serbest Mimarlık Serüveni başlıyor! 10 kişilik SMD Kurucular Kurulu tarafından dernek kuruldu.

SMD Kurucular Kurulu ilk toplantısı yapıldı.

Türkiye, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na tam üyelik için resmen başvurdu.

İstanbul'da 80'li yılların ilk kitlesel kadın yürüyüşü "Dayağa Karşı Dayanışma Yürüyüşü" yapıldı.

Ayrımcılığa Karşı Kadın Derneği kuruldu.

Kenzo Tange, Amerikan Tıp Derneği Genel Merkezi projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

Eskişehir F-16 uçak motor fabrikası açıldı.

başkanı. Sayın Şükrü Ünal 12. dönem başkanı. Sayın Yeşim Hatırlı, kendisi 13 ve 14. dönem başkanı. Sayın Aytek İtez 15. ve 16. dönem ve halen Türk Serbest Mimarlar Derneği Başkanı. Hepsi bu derneğe önemli katkıları olmuş hem de mimarlık mesleğine önemli katkıları ile öne çıkan isimleri. Bu nedenle nasıl sınırlayacağımızı bilmediğimiz bir söyleşinin içine giriyoruz. Çok konuşacak şeyimiz var. Ben Sayın Yurdanur Sepkin ile başlamak istiyorum. Burada 3. dönem olmakla birlikte en eski başkan sizsiniz. Genellikle mimarlık ortamında çok sayıda derneğin adı geçiyor. Bunların bir kısmı doğrudan mimarlıkla ilgili ya da dirsek teması içinde olan disiplinde dernekler. Koruma dernekleri, Mimarlar Derneği 1927 var çok eski kurulmuş olan, hatta Oda'nın da kurucusu olan Mimarlar Odası var ki genellikle derneklerle karıştırılıyor. Fakat yaklaşık 30 yıl önce bütün bunlar dururken siz yeni bir dernek kuruyorsunuz. Ben kuruluştan hemen sonra üye olmuştum, kuruluş esnasında yoktum. Ve bir boşluğu dolduruyorsunuz. Niye kuruyorsunuz ve nasıl bir boşluğu dolduruyorsunuz?

Yurdanur Sepkin: Bu anlamda nasıl kurulduğunu da anlatmalı mıyım? Ben kurucular kurulu başkanıyım aynı zamanda. Gelişmiş ülkelerin kurumları, belirledikleri bir çizgiyi, politik, siyasi endişelerle çok fazla revize etmezler. Dolayısıyla uygulama baştan tespit edilen ve ileri doğrultuda devam eder gider. Geriye dönüş olmaz, eksilmeler olmaz. Ancak gelişmekte olan ülkeler,ki bunların içinde 1970'lerde ülkemizde vardı ve ne yazık ki hala içindeyiz. Bu tür ülkelerdeki kurumlar belirledikleri hedef eri siyasi sebeplerle durmadan revize ederler ve çok fazla kurumlarını ileriye götürmezler. Serbest Mimarlar Derneği kurulma isteği 1970'lerde başladı. Şundan başladı; 1963'lere kadar Mimarlar Odası genel kurullarında hep mimarlık konuşulurdu. Mimarlık ile ilgili kararlar alınması istenirdi. Yarışma yönetmelikleri tartışılır, yarışmalar tartışılırdı. Yapılan yapılara daha iyi ulaşılabilmesi için neler isteniyorsa bunlar gündeme getirilirdi.

C.A.G: Mimarlık uygulaması ağırlıklı bir Oda gündemi vardı.

Y.S: Nitekim o döneme kadar görev alan yönetim kurulu üyelerinin hepsi meslek pratiğinin içinden yetişmişlerdir. Bir bölümü hocaydı, bir bölümü part time üniversitelerde görev yapıyorlardı, üniversite sayısı son derece azdı. Ama 1963-1964'ten sonra genel kurulların çizgisi değişti. Artık mimarlığı değil de, "ülkeyi kurtaralım"a döndü. Ve bu da mimarları ve mimarlığı sürdürmek isteyen bizleri büyük ölçüde rahatsız etti. Gidecek, derdimizi anlatacak kapı bulmakta zorlandığımız için yeni bir arayışa girildi.

C.A.G: Rahatsız olunan bu sorunlarla ilgilenilmek değil ama bu sorunlarla ilgilenirken mimarlık pratiğinin sorunlarından uzaklaşmaktı değil mi?

Y.S: Her defasında önce ülkeyi kurtaracağız sözü öne çıktı. Bu doğru olabilir. Hepimiz ülkenin çok daha iyi yerlere gelmesini canı gönülden istiyoruz.

C.A.G: Bir de bir parantez açayım; bu derneğin üyesi olan herkes aynı zamanda Mimarlar Odası'nın da üyesi. Bilmeyenler için söylemekte yarar var. Mimarlık mesleğini uygulamak için Mimarlar Odası'na üye olmak da yasal bir zorunluluk. Ama dernekler daha tanımlı amaçlarla alt gruplara açık oluyor.

Y.S: Nitekim ben 1970'lerde Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde görev aldım. Ve karşımızdaki grup, ki biz kendimizi daha çok Cumhuriyetçi olarak addedeceğimiz, mimarlık mesleğini ağırlıkla uygulayan bir gruptuk. Diğer gruptan seçilen arkadaşlarla son derece uyumlu çalıştık. Ancak herhangi bir kurumla ya da yönetmelikle sıkıntımız olduğunda başvurabileceğimiz ortama ulaşmamız mümkün olmadı.1980'lerden itibaren başka bir dernek kuralım, bu sadece meslekle ilgilensin istendi.1982 yılında böyle bir adım atıldı ve yarım kaldı. Sonuçta 1987'de peş peşe toplantılar yapıldı. 1987 yılı Aralık ayında yapılan toplantıda karar verildi ve 10 kişi kurucular kurulu olarak seçildi. Onlardan biri de bendim. Ve bize dernek kurmak görevi verildi. Tabii bu tek kelimeyle bu kadar kolay anlatılacak bir şey değil. Üyeleri belirleyeceksiniz, davetiye göndereceksiniz...

C.A.G: Kaç kişiye davetiye gönderdiniz hatırlıyor musunuz? Az sayıdaydı sanırım.

Y.S: 90 civarıdır.

C.A.G: Türkiye'deki mimar sayısı ile karşılaştırınca çok az. Bir de parantez içinde şunu söylemek lazım; tek serbest mimarlar derneği Türk Serbest Mimarlar Derneği idi. Belki bunu ilerleyen zamanda konuşacağız. Tüm Türkiye'yi kapsayan bir oluşum olarak 90 rakamı tabii ki çok az bir rakam.

Y.S: Tabii bu sadece Ankara'daki mimarlara gönderilmiş bir davetiye değildi. İstanbul, İzmir, birkaç kişi de Antalya'dan vardı o zaman. Bahsettiğim olay 30 sene önceydi.

C.A.G: Ama bu bir açık çağrı değil, davetiye. Dolayısıyla bu davetiye neye göre yapılıyor? Mimarlık ortamında o grubun değerlerine sahip olduğu varsayılan kişilere.

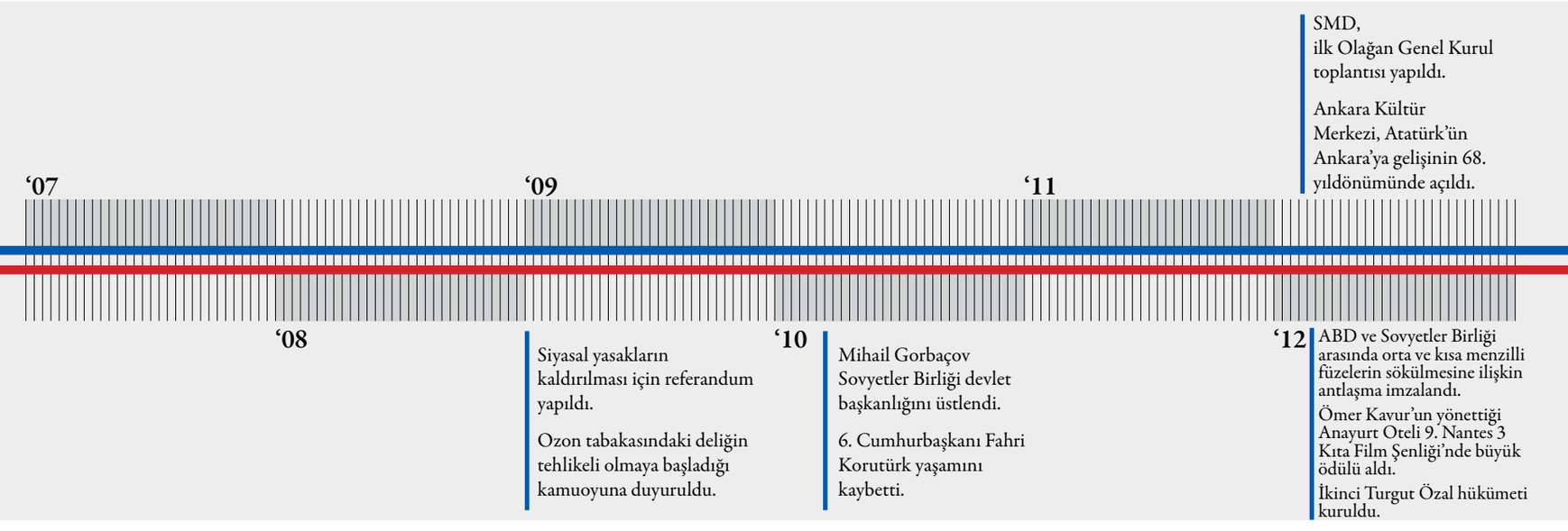

SMD 1. Olağan Genel Kurulu, 1987

1. Olağan Genel Kurul Gündemi, 1987

1. Olağan Genel Kurul Duyurusu, 1987

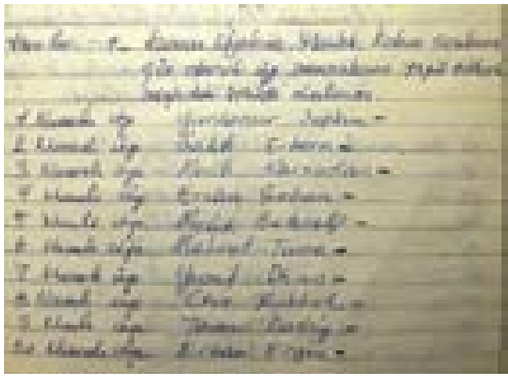
SMD Kurucu Üyeler Listesi

Y.S: O zamanki yarışmalar, o 10 kişinin çevresine sorarak yaptığı belirlemelerdi. Dışarıdan gelen önerileri de dikkate alarak adını duyurmuş her mimara çağrı yapıldı.

C.A.G: Ben bana verilen belgeden biliyorum, hala öyle mi yazıyor bilmiyorum, "Türk Serbest Mimarlar Derneği'ne üye olmaya hak kazanmıştır." Bu otomatik üyelik değil de, bir süzgeçten geçirilip seçilme gibi masaya konuyor, hala da öyle. Şu an kaç üye var Aytek Bey?

Aytek İtez: Ankara 120 civarında.

Y.S: Bir anda 100 kişi sayabilmek çok kolay değil. Bir de alırken aidat olarak, davranış olarak dernek içinde sıkıntı çıkarmaması önemli. Buna da dikkat edildi. Bundan dolayı da eleştirildik. Ama doğru yaptığımızı da bazı örneklerle gördük. Melih Baturalp'in bürosunda bu 10 kişi gece yarılarına kadar çok uzun süre çalıştık. Yönetmelik hazırladık. Derneğin kurulması yönünde ticari, vergisel neler varsa gözden geçirildi. Ve dernek kuruluşu onaylatıldı ve bu arada tabii ki devamlı katılım istekleri arttı.

C.A.G: Para toplanarak küçük bir daire alındı. O daha mı sonra?

Y.S: Evet daha sonra ama ben onun çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ben bile bu nasıl olacak diye tereddüt ederken oldu. Burada dairenin alınmasında Ünal Tümer'i ve herkesin kapısını çalarak para toplayan Yakup Hazan'ı gerçekten şükranla anmak gerekiyor. Daha sonra Eylül'de Tandoğan'daki Altınel Otel'de ilk genel kurul yapıldı. Ve böylece Serbest Mimarlar Derneği kurulmuş oldu. Yeni yönetim kurulu seçildi, Yüksel Erdemir başkan olmak üzere. Dernek binasının alınması çabalarını anlattım. Çok büyük yüksek katılım ücreti koymamaya da dikkat ettik ki katılım da olsun. Zaten 20-30 kişilik dernek kurulumu istek dışı bir şeydi. Dergi çıkartmak, yayına ulaşmak bütün bunlar hep yönetim kurulu çalışmalarında gündeme getirildi, bu konuda çabalandı.

C.A.G: Belki şunu söylemekte fayda var; şu anda uzun süredir çıkan mimarlık dergimiz var, merkez olan büyük bir alanımız var. Sergiler, konferanslar, etkinlikler yapılıyor. Gerek Türkiye ölçeğinde gerek uluslar arası ölçekte projelere imza atıldı. Yani şunu söylemek istiyorum: Meslek dayanışması gibi başlayan şey sonra gerçek anlamda sivil toplum örgütüne dönüşerek ve mimarlık mesleğine belli bir anlayışı ki belki bu en temel şeyle bir kalite anlayışı, bir çevre duyarlılığı anlayışı bununla ilgili olarak öne çıkıyor.

Ben, Coşkun Erkal'a sormak istiyorum: Baktığınız zaman bu serüvene başlanan günden bugüne nasıl bir dönüşüm ve değişim gözlüyorsunuz? Kırılma noktaları nelerdir? Çünkü siz baştan beri derneğin içindesiniz.

Coşkun Erkal: Yurdanur Bey çok güzel bir kuruluş açıklaması yaptığı için ben bir parça öncesine gitmek isterim. Her şeyden önce mimar yetiştiren okullar vardı tabi ve bu vesileyle mimarlık aşkını, o kültürü işleyen Emin Onat ve Sedat Hakkı Eldem'i de bu konuşmada bir vesileyle bahsetmiş olmak gerekir gibi hissettiğim için isimlerini anıyorum.

1988

'01 — Mimarlar Odası tarafından Ulusal Mimarlık Ödülleri verilmeye başlandı. Sedat Hakkı Eldem, Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'02 — Türkiye'de ilk yapay kalp ameliyatı yapıldı.

'03

'04

'05 — Gordon Bunshaf , Beinecke Nadir Kitaplar ve El Yazmaları Kütüphanesi projesiyle; Oscar Niemeyer, Brasilia Katedrali projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

'06 — Alvaro Siza, Banco Borges e Irmão projesiyle Mies van der Rohe Ödülü'nü kazandı.

Mardin ilindeki tarihsel zenginlikleriyle ünlü Hasankeyf kasabasının, Ilısu Baraj Gölü'nün suları altında kalacağı bildirildi.

TSMD Yönetim Kurulu Toplantısı, 1998

TSMD Yayın Kurulu'nun ilk toplantısı, 11Mart 1989, TH ve İdil Mimarlık bürosu. Oturanlar: Tamer Başbuğ, Nuran Ünsal. Ayaktakiler: Cem Açıkkol, Hasan Özbay, Murat Uluğ

TSMD Başkanlar Yemeği

Şimdi Türkiye'deki mimarlık kültürünün oluşması, hepimiz adını andığımız eğitimcilerin verdiği aşkla başladı ve Türkiye'deki yapıların seviyesinin çok daha iyi düzeyde olması, mimarlığın çok daha saygıdeğer bir durum alması gibi endişeler hepimizi ilgilendirmeye başladı. O dönemde üç önemli kurum vardı. Biri Mimarlar Odası olmak üzere, Bayındırlık Bakanlığı vardı. Bayındırlık Bakanlığı, Türkiye'deki tüm devlet yapılarını organize eden, yarışmaları çıkaran bir kurum olarak çok önemli bir görev üstlenmişlerdi. Ve orada çalışan mimar kişiler, mimarlık bürolarının önemli isimleri gerçekten 1960 öncesi temasta olduğum insanlar olarak çok büyük saygı duyduğum kişilerdi ve mesleğe karşı sevgimin onlar sayesinde arttığını hissediyorum. Bunların yanı sıra, Türkiye'de dünyanın genel hattı olarak Avrupa'da harbin çıkmasının getirisi olarak oradan Türkiye'ye gelmiş çok önemli mimarların varlığı da bize hazır bilgi haznesini genişleten örnekler getirdiler ve Türkiye'de de uygulamalar yaptılar. Bruno Taut da bunlardan biriydi. Çok önemli işler yaptığı gibi Atamızın katafalkını da gönlünden kopan bir sevgi ile düzenlemişti. Bu heyecan hepimizi öylesine sardı ki, artık biz Bayındırlık Bakanlığı'nın sınırlarını, Mimarlar Odası'nın sınırları içerisinde kalmadan başka bir şeyler daha yapmak isteriz heyecanı doğdu. Yurdanur Bey'in anlattığı gibi bu heyecan birçok mimarı sardı. Önce küçük bir gruptuk. Lokantalarda, otellerin lobilerinde buluşarak, konuşarak, kendi kendimizi heyecanlandırarak gelişiyorduk. Bu arada, Melih Karaaslan'ın, Melih Baturalp'in ve Yüksel Erdemir'in isimlerini mutlaka saymak gerekir diye düşünüyorum. Ve onların verdiği heyecanlarla da yavaş yavaş artık bir organize olma ihtiyacını hissettiğimiz için tesadüfen bir avukat arkadaşımızla nasıl olabilir diye çalışmaya başladık. Ama heyecan o kadar büyüktü ki herkes kendine göre bir tarif yapıyordu. Bu heyecan anlaşma kısmında bir takım sürtüşmelere kadar gitti ki bir ara verme ihtiyacı doğdu. Bu verilen ara 1960'ların sonundan 1970'lere doğru kayacak kadar bir zaman aşamasını da birlikte getirdi. Neticede küçük bir grup, "artık bu derneği kurmamız lazım" diyerek çaba gösterdiler ve onların sayesinde de iş başlangıç aşamasını aldı. Adını andığım ve bugün aramızda olmayan çok değerli arkadaşlarımızın çabalarıyla bu gerçekleşmesi noktasına kadar geldi. Artık Mimarlar Odası ile Bayındırlık Bakanlığı arasında Serbest Mimarlar Derneği varlığı bilinir, okunur, saygıdeğer bir hale gelmişti. Tabii o ortamda hemen bir şeyden bahsetmek istiyorum; yarışmalar Bayındırlık Bakanlığı tarafından çıkartılıyordu ve yarışma neticeleri radyolarla ilan ediliyordu. Yani halka mimarlığın saygıdeğer bir iş olduğu ve bunun önemli olduğu radyo aracılığıyla, devlet aracılığıyla da iletilmiş oluyordu ki bu çok önemli bir noktaydı. Tabi bugün artık o kadar çok yarışma çıkıyor ki bunun başka bir iletişim ortamına dönüşmesi doğaldı. Nitekim de elektronik sayesinde olaylar bambaşka bir düzeye çıktı.

Serbest Mimarlar Derneği'nin kuruluşundan itibaren sağda solda toplanmak biçiminde değil kendimize bir toplanılabilecek mekan elde edelim gibi bir noktaya iş geldi. Aramızda yaptığımız bir para toplamayla nihayet küçük bir daire sahibi olduk ve dernek bir mer-

'07 — SMD, ilk Olağanüstü Genel Kurul toplandı.

'08 — İstanbul'un 2. Boğaz Köprüsü trafiğe açıldı.

Irak-İran Savaşı ateşkesle sona erdi.

'09

'10 — Kültür Bakanlığı, 36 sanatçıyı "devlet sanatçısı" ilan etti. Yaşar Kemal, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Hüseyin Gezer, Füreya Koral, Zühtü Müritoğlu ve Lütfi Ömer Akad bu ünvanı reddettiler.

'11 — ABD'deki başkanlık seçimlerinde Cumhuriyetçi aday George Bush seçildi. Çin'de 7,2 şiddetinde deprem oldu, 1.000 kişi öldü.

'12 — Türkiye'de ilk karaciğer nakli ameliyatı yapıldı.

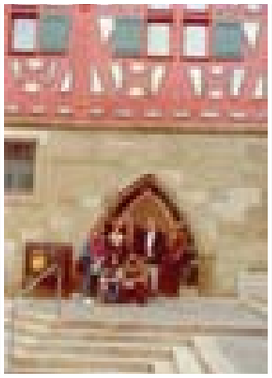

TSMD
MİMAR

TSMD Mimar Haber Bülteni, 1996

kez haline geldiği için daha derli toplu düşüncelerini aktarır duruma geldi. Tabii bu derneğin ana gayelerinden biri, Mimarlar Odası'na üye olan herkes zorunlu olarak diplomasını aldığında Oda'ya üye oluyor. Ama Serbest Mimarlar Derneği belirli bir akreditasyon etmiş olması gerekir diye düşünülüyordu. Gerçi bu ciddi bir akreditasyon konusuna dönüşmedi ama ister istemez üye seçiminden dolayı, ki ben üye kabul kurulunda uzun süreler çalıştığım için bunu gayet iyi biliyorum, üye almakta zorlanmaya başladık bu defa da. Ama neticede istekliler çok olduğu için ve Türkiye'de yapı kalitesini seven, yükseltmek isteyen çok sayıda mimarda olduğu için yavaş yavaş sayımız artmaya başladı ve nihayet bugünkü seviyeye kadar da geldik. İlk aşamada söyleyebileceğim bunlar.

C.A.G: Sizden sonra burada olanlar için İlhan Selim Kural var. Sizinde 2007-2008 dönemi. Aslında şöyle ilginç bir şey var. Sizin başkanlığınız önemli çünkü siz o dönem akademisyendiniz. Adında Serbest Mimar olan bir dernek bir akademisyeni başkan olarak seçiyor. Aynı şekilde bende bir akademisyen olarak derneğe üye oldum, birkaç kişi daha var. Elbette siz mimarlık uygulamaları da yapıyordunuz o dönemde. Galiba buraya taşınmadan önceki son dönem sizinki. Sizin hem eğitimci kişiliğinizden bakarak, acaba mimarlık mesleği ve pratiği nasıl evrildi ve derneğin bu ortam içindeki rolü nasıl oldu? Kırılma noktaları nelerdi? Bu anlamda hangi konularda başarılı olduk, hangilerinde olamadık, böyle bir genel değerlendirme alabilir miyim?

İlhan Selim Kural: Konuşmaya başlamadan önce bir noktayı açığa kavuşturmak istiyorum. Akademisyenlerin dernek üyesi olması biraz geç bir olaydır. Sebebi de şu; daha doğrusu benim başıma gelen bir şeydir. Ben 1995 yılında üye oldum. Daha önce 1993 yılında bizim eski kurucu üyelerimizden Cem Açıkkol, ki benim aynı zamanda tez öğrencimdi; onunla bir konuşmamız oldu. "Serbest Mimarlar Derneği'ne beni de üye yapsanıza" dedim. Çok iyi olur dedi. Gitti geldi, "siz akademisyensiniz, sizi alamayacağız" dedi. 1976 yılından beri bürom var, ben sadece akademisyen değilim pratiğinde içindeyim. Yok dedi maalesef, o da üzüldü tabii böyle bir şeyi söylediği için. Ama ondan sonra 1995 yılında bir şekilde davet geldi ve alındım. Hatta Ercan Çoban benim dönemimde başkandı. Yani o ilk baştan gelen bir şey değildi, sonradan evrildi. Neticede akademisyen olup da bürosu olan da derneğe girebilmeli..

C.A.G: Bu bahsi geçen bizden önceki kuşak, öğretim üyelerinin hepsi aynı zamanda uygulama yapan kişiler çoğunlukla. Bu yurtdışında oldukça yaygın bir şey. O anlamda bir gariplik yok.

Y.S: Kurucular kurulunda o kadar tartışıldı ki bu konu. Biri dedi ki, "Hayır. Ben büromu devam ettirmek için sandalyemi sattım, ne gerek var". Ben serbest mimarlık bu olsun, mimarlık kurumu gibi olsun dediğimde "hayır" dediler. Ama ilk başkan Yüksel Erdemir aynı zamanda hocaydı.

C.A.G: Aslında burada oturan kişiler eğitime katkı veren kişiler. Ya doğrudan veyahut part time ya da jürilere giden insanlar. Daha genelde üye tabanımıza baktığımızda da sadece Ankara ile de sınırlı değil.

'01 — '02 — '03 — '04 — '05 — '06

SMD tarafından "Konut" konulu panel düzenlendi.

Frank Gehry, Santa Monica Place projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

1989

İngiliz yazar Salman Rushdie'nin "Şeytan Ayetleri" adlı kitabı, İslam dünyasının büyük tepkisini çekti.

Türkiye'de ilk tüp bebek dünyaya geldi.

TSMD Yönetim Kurulu'nun Süleyman Demirel'i Ziyareti

Ankaralı ve Berlinli Mimarların İlk Yapıları Sergisi, 1999

Eskişehir'den Trabzon'a yeni kurulan birçok üniversiteye müthiş bir destek var üye tabanında. Şu anda bile etrafımızda bir sergi var. Bir üniversitenin atölye çalışmalarını sergilediği bir sergi var. Dernek, akademiye bir zemin olarak da katkıda bulunuyor.

İ.K: Ben iki açıdan bakmak istiyorum. Birincisi derneğin hangi açılardan başarılı olduğu, benim kişisel görüşüm olarak. Bir de hangi alanlarda istediğimizi yapamadığımız. Biz tüzel kişilik olduğumuz için Türkiye'de serbest çalışan mimarların bir araya geleceği bir birliktelik oluşturmuş durumdayız. Dolayısıyla o birlikteliği bir tüzel kişilik, bir kurumsallık çerçevesi içinde serbest çalışanları koruyan bir kalkan gibi düşünmek lazım. Ve bunun daha sonra Ankara'da başlayıp, İstanbul ve İzmir'e yayılması, bizim Türkiye çapında başarılı olduğumuzu gösteriyor. Bir başka nokta yine bu dernekleşme ile ilgili olarak, ya da tüzel kişilik olma neticesinde kişi olarak, kişisel olarak devlet kurumları ya da kurumlarla kuramayacağınız ilişkiyi bu tüzel kişilik aracılığıyla kuruyorsunuz. Ve düşündüğünüz şeyleri gerçekleştirme şansınız daha yüksek. Çünkü tüzel kişilik var karşınızda. Bir başka nokta, bu dernek serbest mimarlık faaliyetlerinin daha ileriye gitmesi için kurulmuş bir dernek ama bizim tüzüğümüzde de var, her türlü kültürel ve eğitim etkinliklerini bünyemizde gerçekleştirmemiz bizim görevlerimiz arasında. Bu, geçmiş 30 yıl içerisinde de oldukça başarılı bir şekilde gerçekleştirildi. Özellikle mimarlık merkezinin kurulması ile çok daha faal halde. Ama buraya gelmeden önce de sergiler yapıldı, yurtdışı gezileri yapılmış ve bu bizim geleneğimiz olarak bugüne kadar geldi. Serbest Mimar dergisi o zaman SMD Mimar olarak çıkıyordu; 2000'li yıllara kadar geldi. Benim başkan olduğum dönemde bunu yeniden başlattık. Benim çok önem verdiğim bir yayındı. Dolayısıyla yeniden başlanması için çok büyük katkılarda bulunduk. Şimdi de üst kalite bir şekilde çıkarmaya devam ediyoruz. Derneğin yine başarılı olduğu şeylerden bir tanesi, resmi kurumların bazı hatalı olduğu durumlarda, bu yarışmalar olsun kanunlar konusunda olsun, yönetmelikler konusunda olsun, bizim bu hatalı davranışlara itiraz etmemiz, onlara bir şekilde müdahil olmamız ve neticede çoğunluğuyla resmi kurumları bu yanlıştan döndürüyor olmamız bence başarıdır. Bunun içinde çeşitli yarışmaların iptal edilmesi, yeniden açılması da var. Bizim dönemde de yeni Danıştay Binası için doğrudan iş veriliyordu; biz bunu doğrudan değil, yarışma yoluyla yapın dedik. Nitekim de yarışma yoluyla yapıldı ve çok başarılı projeler çıktı. Yarışma olmasaydı belki o kadar başarılı bir netice alınamayabilirdi. Onun dışında da tabii yine bizim yönetmeliklerimizde de var: Biz Mimarlar Odası'nın dışında Türkiye'de yarışma çıkarabilen bir kurumuz. Yarışma yönetmeliğimiz var, yarışma kurulumuz var. Yarışma düzenleme yetkisine sahibiz ve sorumluluğu da bizde. Bu bağlamda biz 3-4 tane yarışma çıkardık ve hepsi de başarılı neticeler verdi. Onun dışında bu akademik kimlik meselesi çok önemli, çünkü bu sayede Türkiye'nin tüm mimarlık fakülteleri ile yakın ilişkiye girebildik. Yani aramızda akademisyen kökenli olsun olmasın, yeni jenerasyonun özellikle akademiyle çok daha yakın ilişkiler kurma fırsatı oldu. Ve öğrenci projelerinin sergilenmesi,

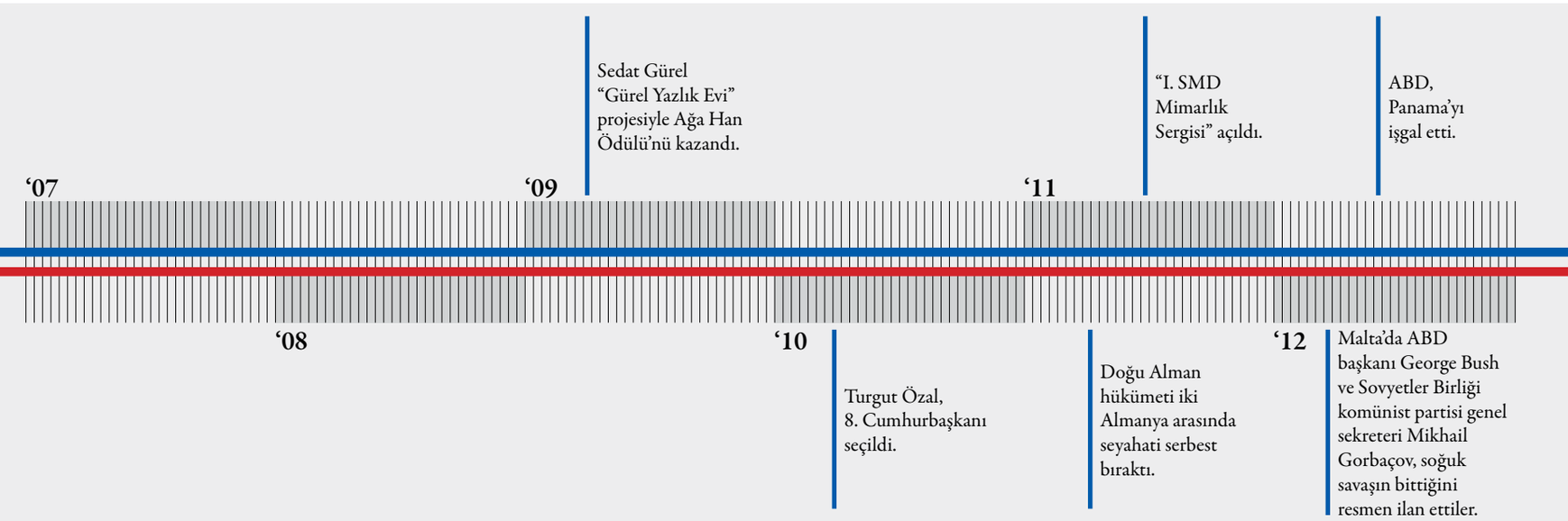

TSMD Yönetim Kurulu Toplantısı, 2007

burada gerçekleşen seminerlere, sempozyumlara büyük çaplı öğrenci katılımının olması, bütün bunlar bizim bu yöndeki bakış açımızın neticesi diye düşünüyorum.

C.A.G: Bir de tabii doğrudan üyelerin dışında, derneğin etrafında olan insanlar var. Etkinliklere katkı koyan geniş bir hem mimar hem akademisyen kesimi görüyoruz ve onlar aslında özellikle etkinliklerde rol oynuyor ve ortak birçok kesimle ortak projeler yapılıyor. Sadece akademisyenlerle değil, yapı sektörü ile üreticiler ile inşaat sektörü ile bakanlıklarla ortak projeler gerçekleştiriliyor.

İ.K: Yapı sektöründen bahsedince, bizim dernek olmamız, tüzel kişilik olmamız nedeniyle yapı sektörü, inşaat sektörü, malzemeciler gibi inşaat sektörünü oluşturan kuruluşlarla da çok iyi ilişkilerimiz oldu. 2011 yılından bu yana yapı sektöründen firmalarla buluşmalar düzenliyoruz. Biz de kendi mimarlık ofislerimizle onları bir araya getiriyoruz. Hem onların bize, hem bizim onlara katkımız oluyor.

Başaramadığımız şeyler de var. Mimarlık meslek yasasını çıkaramadık maalesef. Bu dernek kurulduğundan beri süregelen bir süreç. Bir sonraki başkana aktarılır, çalışılır, sona gelinir, bir sonrakine aktarılır. En son meclise kadar gitti. Maalesef Bakan'a çıkaramadan bitti. O zaman komisyon başkanı mimardı ve sonra bakan oldu. Biz şu an tüm gelişmiş ülkelerde olan bir yasadan mahrumuz. Yetkilerimiz, sorumluluklarımız, görevimiz, tanımımız her şey açıkta şu anda. Bir kanunumuz yok.

Y.S: Daha sonra Bakan oldu dediğimiz kişinin bana söylediğini hatırlıyor musun? "Siz çok azsınız" dedi.

İ.K: Bir başka nokta federasyon meselesi. Ona belki sevgili arkadaşlarım da katkıda bulunacaktır. Bizim başından beri tüzüğümüzde olan bir şey bu. Federasyon kurup tüm Türkiye çapında örgütlenmek. Ve yerel örgütlerin bir çatı altında toplanması. Biz bugüne kadar İstanbul, İzmir ve Ankara, bu üçünün dışına çıkamadık. Sanırım bir ara Bursa kuruldu kapandı. Diğer yerlerde maalesef bunu beceremedik. Oradaki arkadaşlarla gidip görüşüyoruz, hepsi çok heyecanlı, çok istekli, kuracağız diyorlar ama ondan sonra olmuyor. Ben bunu şuna bağlıyorum; Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki kentlerde Mimarlar Odası'nın mimarlarla ilişkileri çok organik. Orada serbest mimarlık mesleğinin uygulanmasından başka bir iştigal alanı yok zaten. Akademiya falan var ama, buradaki sıkıntılar orada yok. Beş tane dernek gerekiyor federasyon olmak için ama bir türlü bir araya getiremedik.

Bir başka sıkıntımız, ihale kanununu istediğimiz hale getirememiş olmak. Şu anki ihale kanunu mimarlığı bir ticari meta olarak görüyor ve en düşük teklifi veren işi alıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Yeterlilik vardı ama onu da çok kullanmıyorlar galiba. Ve netice olarak üye sayımızı arttıramıyoruz. Gelen gençlerin arasında çok büyük hevesle gelen ve çeşitli nedenlerle ayrılanlar oldu. Bu nedenlerden bir tanesi, yeni gelen gençler bir yandan da hayatlarını idame ettirmek zorundalar, iş almak zorundalar, para kazanmak zorundalar. Bu bir sosyal etkinlik neticede; zaman mı ayıramıyorlar, yeteri kadar ilgi mi göstermiyorlar, bu da ayrı bir tartışma konusu tabii. Onu da sonra tartışırız.

C.A.G: Çok teşekkür ederim. Şimdi Şükrü Ünal'a dönmek istiyo-

'01 "Mesleki Kontrollük Hizmetleri Sözleşmesi" taslağı hakkında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na görüş bildirildi.

İmar Kanunu, Yarışmalar Yönetmeliği ve Mesleki Kontrollük Hizmetleri Sözleşme taslaklarının hazırlık çalışmaları yapıldı.

'02 Turgut Cansever, Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'03

'04 "Yapım Kontrollüğü Yönetmeliği" Taslağı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na iletildi.

'05 Aldo Rossi, Bonnefanten Müzesi projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

'06 Norman Foster, Londra Stansted Havalimanı projesiyle Mies van der Rohe Ödülü'nü kazandı.

1990 Atatürk Barajı'nda su tutulmaya başlandı.

ADD ve Türk Hukuk Kurumu Başkanı Prof. Muammer Aksoy öldürüldü.

Gazeteci yazar Çetin Emeç öldürüldü.

İran'da 7,4 şiddetinde meydana gelen depremde 25 bin insan hayatını kaybetti.

TSMD Başkanlar Yemeği, 2007

TSMD Mimarlar Günü Anması, 2007

TSMD Danışma Kurulu Toplantısı, 2008

rum. Burada iki tane konu var altı çizilen bence. Bir tanesi üye sayısı. Türkiye'deki mimar sayısının logaritmik olarak arttığını, bir yapılaşma sürekliliği içinde olduğumuzu düşününce aslında kuruluşta adı geçen üyeler kadar aklıyoruz. Dışarıdan bakınca bir yerde elitizm, derneğin seçiciliği olarak algılanıyor. Öte yandan dernek tarafından da yeteri kadar insan gelmiyor, çekemiyoruz gibi söyleniyor.

Y.S: Bir başka şey de alacaklarımızın mimarlık açısından bizden çok geride olması.

A.G: Bu noktayı da belki tartışmak lazım. Buradaki kişilerin üretimleri arasında bir süreklilik var mı, yok mu? Mimarlık dili, kalitesi açısından onu bilmiyorum. Ama sonuçta sorunlara karşı ortak platforma hepimizin birleştiği kesin. Siz nasıl bakıyorsunuz hem mesleğin evrimi hem derneğin evrimi zaman içinde konusuna. Ayrıca başarılı ve başarısız gördüğünüz şeyler konusunda...

Şükrü Ünal: Derneğin kuruluşu 1987 itibariyle, şimdiden geriye dönüp baktığımızda örneğin yatay dere yapılamazdı. Bunu yapanlar hemen elenirdi. Müthiş bir sınırlama vardı yarışmalar konusunda. Rampaların bina yaklaşma sınırının taşmasına izin verilmezdi. Hâlbuki rampalar bina yaklaşma sınırının dışında olabilir. Ama o zaman buna da izin verilmezdi. O zaman yarışmacılar Bayındırlık Bakanlığı'nın katı kurallarına uymak zorundaydı, çatı sorunundan dolayı belli çözümleri yerine getiremiyordu. İstediğini yapamıyordu. Günümüze geldiğimizde öylesine serbestiye oldu ki herhangi bir sınırlama kalmadı. Zaten sınırlamalarla mimarlık olmaz, bu bir gerçek. O yüzden geldiğimiz nokta çok önemli bir süreçte, kendisini devam ettirecek ve evrenseli yakalama sürecindeyiz. Gerek mekan çözümleri, gerek malzeme kullanımları, gerek dış mekan çözümleri kentsel ölçekte baktığımız zaman gerçekten çok güzel ürünlerimiz var. Ama geriye dönük, 1988 yıllarına baktığımızda böyle bir şeyin olması mümkün değildi çünkü müthiş bir sınırlama vardı.

A.G: Ve bunların esnetilmesinde, kaldırılmasında derneğin çok ciddi bir payı var.

Ş.Ü: Evet. Malzeme kullanımı da sınırlıydı kara sıva ve akrilik boya, başka bir şey yoktu.

C.A.G: Ama şöyle de bir dönemden bahsediyoruz; inşaat etkinliğinin ağırlıklı olarak devletin elinde olduğu, en azından büyük ve önemli inşaatların devletin elinde olduğu dönemden bahsediyoruz. 1980 sonrası giderek özel sektör kendi kurallarıyla birlikte bu alanda daha etkin olmaya başladı. Bugün baktığımızda tamamen büyük yapıların hemen hemen çoğu ya doğrudan ya da dolaylı olarak özel sektör tarafından yapılıyor. Bütün bu esneklikler ve kazanılan haklar anlaşılır hale geldi diye düşünüyorum, yapı kaliteleriyle birlikte.

Ş.Ü: Mesela Bursa Adliye Sarayı'nda kazanan yarışmacılar, İlhami Ural ve Adnan Ural cephe kaplaması konusunda çok uğraştılar ve kabul ettirdiler. Ve taş kaplamaydı.

Y.S: Ankara Adliye binasında da aynı sıkıntılar vardı.

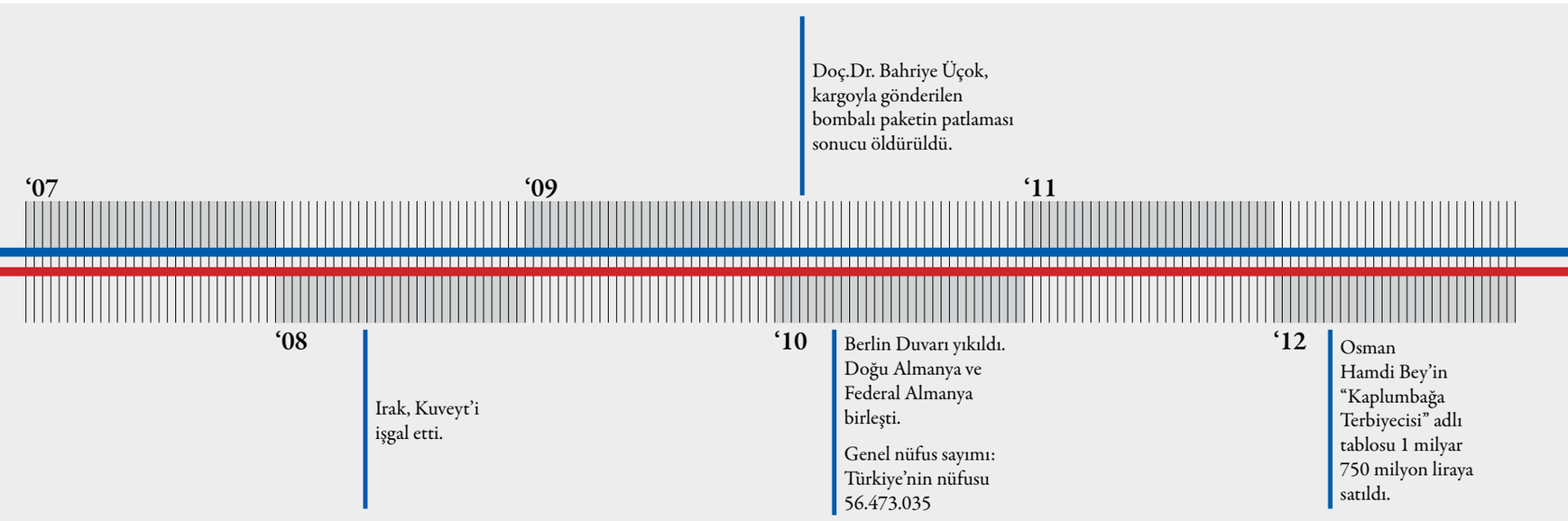

TSMD Kapadokya Gezisi, 2008

TSMD Geleneksel Caz Gecesi, 2008

TSMD'nin YEM'de Sergi Açılışı, 2008

Ş.Ü: Şimdi malzeme konusunda, onun kullanımı konusunda herhangi bir sorunumuz yok. Kaldı ki malzemecilerde o konuda evrimleştiler, evrenseli yakaladılar ve aynısını uygulama konusunda da geliştirdiler. Mesela bundan 15 sene önce biz çeliği bilmezdik. Kullanılamazdı. Çünkü o çeliği yapacak, uygulayacak firmalar yoktu. Bulunanlar da yeterli düzeyde değildi. Ama şimdi herhangi bir ölçü farkı kalmadı. Bu da önemli bir şey ve bu da bizim mesleğimize önemli katkı veriyor.

C.A.G: Demin ben belki yanlış ifade ettim. Siz (Yeşim Hatırlı) Şükrü Bey'in döneminde bir alt oluşum başlattınız değil mi? Etkinliklerle ilgili. Daha sonra buradaki emek ve çabalar fark edilerek derneğin en genç başkanı olarak ve ilk kadın başkanı olarak seçildin. Ben o dönemi bir kırılma noktası olarak görüyorum. Sadece bu seçimden dolayı değil. Dernek birkaç ilki gerçekleştirdi. Bunlardan bir tanesi şu an içinde olduğumuz mekanın bir şekilde elde edilmesi, yapılması ve merkez daireden etkinlik yapılacak mekana taşınılması, bu çok önemliydi. Aynı zamanda o mekanın hakkını verecek şekilde biraz daha dışarı açılan etkinlikler oluşmaya başladı. Bunların arasında yurt dışı sergiler, AB projeleri, AB projesi sayesinde Ankara kentinin çok büyük bir maketinin yapılması ve bunun halka sunulması, burada çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi, gelir getirici bazı şeylerin yapılması gibi çok sayıda şey var. Bu da anladığım kadarıyla bir dönüşüm ve sıçrama olarak görüldü ve başarının hakkı verildi ki senin ikinci dönemde başkan olarak devam ettin. Onunla ilgili...

Ş.Ü: Bir ek yapabilir miyim? Benim dönemim de oldu ama bu konuda dinamo Yeşim Hatırlı'ydı.

C.A.G: O dönemde ne kurulmuştu? Etkinlik kurulu mu?

Yeşim Hatırlı: Evet, ben Şükrü hocam başkanken yönetim kurulundaydım.

Ş.Ü.: Müthiş bir toparlayıcılığı vardı. Abdi Güzer'i, Enis Öncüoğlu'nu yanına aldı. Sonradan Ekin Çoban Turhan'ı aldı. Derneğin şu anki konumunun direği o zamanlar, o dörtlü tarafından atıldı. Ve şimdiki haline geldi ve marka haline gelmesindeki etken de kendileridir.

C.A.G: Dışarıya açılma süreci diyebiliriz belki. Derneğin mevcut kadrosu da bunu müthiş destekledi.

Y.H: Öncelikle çok teşekkür ederim. Ben buradaki profilden, burada olmayan, gelemeyen başkanlardan biraz farklıyım. Ben aslında başkan olduğumda çok yeni bir üyeydim. 4 yıllık bir üyeydim. İlhan Hocamın başkanlığında, o beni zorla üye yaptı. Şükrü beyin yönetiminde de Orçun Ersan'ın zorlamasıyla girdim. O zaman serbest çalışıyorum, çocuğum küçük, part time ODTÜ'de stüdyoya giriyorum, meşguliyetim var. Ben bunu yapamam dedim. Hiçbir işi de ucundan tutmayı sevmem, kendimi vererek, hakkıyla yapmak isterim her işi. Beni affedin dedim. Af etmediler beni. Bende hakikaten sonradan baktım, içine girmişiz, kendimizi durduramaz hale gelmişiz. O anlamda ben hakikaten çok genç üyeyken başka olmuş bir başkanım. Gençlikten öte yeni üyeyken, o anlamda bir gençlikten bahsediyorum. Şükrü

1991 Amerika Birleşik Devletleri, Irak'a müdahale etti.

'01

'02

'03 Zonguldak Kozlu'daki grizu faciasında 263 Kişi hayatını kaybetti.

Ankara'nın eski belediye başkanlarından Mimar Vedat Dalokay ile eşi trafik kazasında öldü.

'04 Özel üniversitelere izin verildi.

'05 Robert Venturi, National Gallery Sainsbury Kanadı, projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

'06 İstanbul'a 117 yıl hizmet eden Galata Köprüsü yerinden sökülerek Haliç'e çekildi.

TSMD'nin Aylık Yemeği, 2008

Joan Clos, 2010

TSMD Eğitim Yapıları Sergisi

hocamın başkanlığında bütün bunları yapabilme imkanını bizler bulduk. Bir heyecanla başladık o yönetimle ve o grup içinde sınırsız imkan sunuldu bize. Biz getirdikçe projelerimizi, hadi yapın, yapalım diyerek bize sınırsız yetki verdiniz. O sayede oldu aslında. Bütün bunların başlangıç noktası da içinde senin de (Abdi Güzer) olduğun o ekibin, mimarlık merkezi hatta biz mimarlık müzesi diyorduk. O amaçla çıkmış bir proje bu. Ve bu mimarlık merkezi arayışı içinde aslında derneğin geri dönüp, vizyonunu misyonunu yeniden tanımlayıp, bu mimarlık ortamındaki ve mimarlık mesleği örgütlenmeleri içinde nereye oturtacağını yeniden masanın üzerine yatırdığı bir dönem oldu. Hatta çalıştaylarımızda İstanbul ve İzmir SMD'lerle dernek, vizyon, misyon tartışmaları yaptık. Tabii çok zor koşullarla gelinmiş, edinilmiş bu noktayı da hiç degrade etmeden söyleyeceğim, 1987 yılında hiç yer yokken tüm o zorluklarla belli bir noktaya gelmiş, kendine yer sağlamış bir dernek. Bu çatı altında daha kurumsal daha farklı iş birlikleri, daha çok boyutlu ve farklı kurumlarla işbirlikleri yaparak daha kurumsal bir altyapıya kavuştu. Derneğin kendi kurumsal altyapı oluşturması anlamında söylüyorum bunu. Bir genel sekreteri, bir editörü, bir jokeri olan öte yandan da kendi merkezimiz dışında her tür etkinlik için, her türlü etkinlik derken altını çizmekte fayda var. Bu akademik ortama ve profesyonel ortama açık, zaman zaman popüler ortama açık, mimarlıkla sınırlı kalmayıp farklı sanat dallarına da imkan sunan bir mekansal imkan yakaladık bu sayede. Bu tabii derneği de dönüştürdü. Dernek de daha büyük, daha etkili işler yapmaya ve daha çok kişiyle buluşmaya imkan buldu. Mimarlık merkezi derken altını çizmek istiyorum. O dönem, Şükrü hocanın başkanlığında başlamış bir projedir, mimarlık merkezi deyince elimizde böyle bir mekan yoktu. Onun aracılığıyla sürdürülebilir bir mimarlık merkezine kavuşmayı hedef edinmiştik ve danışma kurulunda çok değerli hocalarımızın katkı koyduğu, benim de koordinatörlüğünü üstlendiğim Re-Act projesini yaptık. Sonuç ürünü bir Ankara kent maketi olan, çok ortaklı, uluslararası ayakları olan, mesleki benzer örgütümüz Alman BDA, diğer paydaşlarımız Docomomo, Mimarlar Derneği 1927, AFSAD, ODTÜ gibi paydaşlarımızla çok boyutlu bir proje oldu. Sonuç ürünü kent maketi, kitap, Almanya ve burada paneller oldu ve o süre içinde de bizim bir yandan da bu çalışmalar sürerken, Kentpark AVM yönetimine teşekkür etmek istiyorum. Tabii ki yapının müellifi Enis Öncüoğlu'nun çok katkısı oldu. Mekan elde etme şansımız oldu. Sosyal sorumluluk projesi olarak gördüler bizi, bize çok destek oldular ve bir yandan AB projesi sürerken bir yandan da böyle bir yapılanma şansımız oldu. Ve 14 aylık bir projeydi. 2012 yılında benim başka olduğum dönemde de, gerçi AVM'de olması çok tartışıldı o zamanlar, aramızda çok tartıştık ama o zamanlar çalmadığımız devlet kurumu kalmadı. Hazine'den tutun belediyelere, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na, Bayındırlık Bakanlığı'na gidip yer tahsisi istedik böyle bir iş için.

C.A.G: Aslında bu sürekliliği olan bir arayış. Bir ara Nuran Karaaslan'ın onardığı bağ evinde bir devletten alıp bir müze haline

'07 Çobanyıldızı sokaktaki Dernek Merkezi dairesi satın alındı.

'08 Talim Terbiye Kurulu; Yaşar Kemal, Kemal Tahir, Orhan Kemal, Halikarnas Balıkçısı, Haldun Taner, Gorki, Balzac, Hemingway ve Steinbeck gibi yazarların yapıtlarının okullara girmesini yasakladı.

'09 "SMD Mimar" dergisi 1. sayısı yayınlandı.

'10 Avrupa Birliği kuruldu.

'11 Denizli'de sergilenen 6 nü fotoğraf valinin emriyle kaldırıldı.

'12 SSCB ve Doğu Bloğu dağıldı.

Türkiye'de ilk Kürtçe gazete Rojname yayımlandı.

TSMD'nin Aylık Yemeği, 2011

TSMD 1. Yapı Sektörü Buluşması, 2011

TSMD Koleksiyon Sergisi, 2014

getirme çabası vardı. Daha sonra bir takım yapılar için sözler aldık, arsalar için sözler aldık ama bir türlü gerçekleşmedi. Aslında bu arayış her zaman olan bir şeydi. Ama sizin döneminizde somutlaşarak bir mekana dönüştü. Ve daha önemlisi bence o mekanın içini dolduracak programlı ve sürekli etkinlikler başladı. Hem böyle spot projeler bir de haf alık konuşmalar, paydaşlarla toplantılar, dışarıdan gelen kişilerle bütünleştiği, derneğin bilinirliğine tanınırlığına zannediyorum oldukça büyük katkısı oldu.

Y.H: Diğer başkanlar da söylediler ama ben bir kez daha altını çizmek istiyorum. Türk Serbest Mimarlar Derneği tüzüğü gereği de farklı alanlarda çalışan bir dernek. Bir tanesi nedir? Mesleğimizin asli konusu mimarlık pratiğini yapmak üzere bizim sürekli, yıllar boyunca sürdürdüğümüz mimarlık pratiği ve mimarlığın gelişebilmesi adına sürdürdüğümüz yasalar, yönetmelikler, bir türlü çıkaramadığımız meslek yasası gibi devlet kurumları ile yürüttüğümüz doğrudan meslek pratiğine dair meseleler var. Bunlar kurulduğu günden bugüne kadar ilerlemiş, halen üzerine çalışılıyor ama istenildiği ölçüde başarı elde edilemiyor hepinizin de bildiği sebeplerden ötürü.

Bir diğeri de doğrudan üyelerimiz ile ilgili faaliyetler. Koleksiyon ile yaptığımız "Mimarları Ağırlıyor" sergileri... Bu daha sonra çok başarılı olup İstanbul ve İzmir'de de devamlılığı sağlandı. Çalıştaylar, kendi üyelerimizle doğrudan yürüttüğümüz çalışmalar. Onun ötesinde de akademi tabii ki çok önemli. İlhan hocam söyledi; 3 yıldır burada öğrenci sergileri yapıyoruz, bize çok heyecan veren bir şey, çünkü öğrencilerin burayı dolduruyor olması bizim ilk günlerdeki hayalimizdi. Dernekler tanışıyor olmaları, onlara ev sahipliği yapabiliyor olmanın haklı gururu, ki bu öğrenci sergileri Ankara'daki bütün mimarlık okullarının 1., 2., 3. ve 4. sınıf arından seçilmiş projeler ve maketlerden oluşuyor. Hatta bunun bir sonraki ayağı yurtdışı bağlantılarıyla genişletilmeye çalışılıyor. Akademisyen hocalarımızın bir kısmı zaten üyelerimiz, bir kısmıyla da pek çok projede danışman olarak çalıştığımız, akademiden beslenen ve akademiyi besleyen bir bileşik yapı olmaya çalışıldı geçtiğimiz dönemlerde.

Bir diğeri de tüm mimarlık ortamını etkileyecek projeler ki onlar daha geniş çaplı ve profesyonel çalışmalar. Bütün yapı sektörünü içine dahil eden yapı sektörü buluşmaları ki bu Enis Öncüoğlu'nun projesidir. Çok başarılı bir proje oldu. Aynı zamanda İstanbul ve İzmir'de yapmaya başladılar ve devam ediyorlar. Çok sayıda proje, sosyal medyanın daha etkin bir şekilde kullanılması, dolayısıyla çok kişiye ulaşabilmek, derneğin bilinirliğini, tanınırlığını ve kullanımını, kapısı çalınan bir kurum olmasını da sağlayan gelişmeler oldu. Çok şey var söyleyecek.

İ.K: Ben bir ilavede bulunmak istiyorum. Sosyal medya dediniz ya; bizim derneğimizin çok daha tanınmasının ve ilgi görmesinin sebebi de, Murat Artu'nun zamanında biz ilk defa web sitesi kurduk. Murat web sitesini kurdu ve o sitede güncel haberleri, makaleleri yayınlamaya başladık. Ondan sonra benim dönemimde bunu daha geliştirdik ve bir iletişim aracı olarak kullanmaya başladık. Ve Arkitera ile ilk yakınlaşmamız o dönemde oldu. Çünkü Arkitera ile ilişkimiz çok sıkı

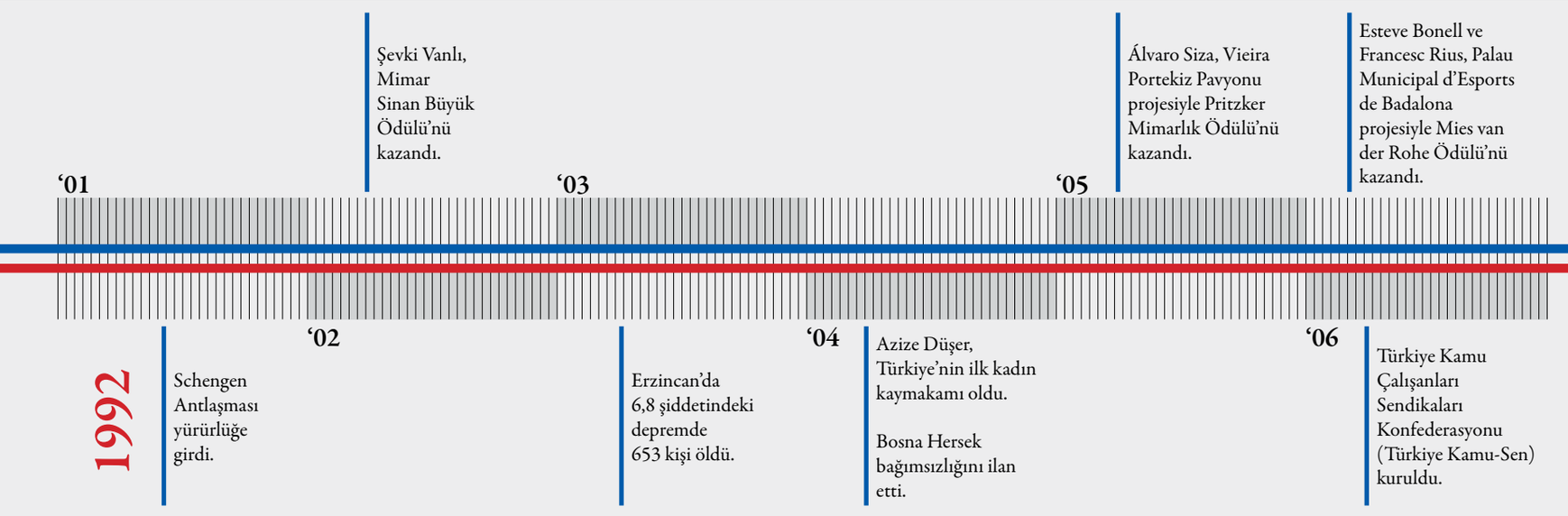

İlhan Kural Nesrin Yatman'a TSMD Büyük Ödülünü Verirken

TSMD 2008-2010 Mimarlık Ödül Töreni

TSMD 2017 Mimarlık Ödül Töreni

değildi. 2007 yılından sonra Arkitera neredeyse bizim bir parçamız oldu diyebilirim, o derece iyi ilişkilerimiz. Ondan sonra gerek Şükrü hocanın, gerekse Yeşim'in döneminde web sitesi faaliyetleri gelişti.

Y.H: Hiç konuşmadığımız bir şey, ödül programlarımız var. Ben onu çok değerli buluyorum.

C.A.G: Ona başka bir şeyle geleceğim. Şimdiki başkanımız Aytek Bey'e gelmek istiyorum. Şimdi nedir durum? Ama ona geçmeden önce çok küçük bir şey söyleyeceğim. Ben bu söyleşiyi yapacağımı konuşurken birkaç kişiyle, gençlerin şöyle bir şeyi var; aidatlar yüksek diyorlar. Onu söyleyeyim hemen burada. Kayda geçsin. Biraz geri durmalarının nedeni de böyle bir şey galiba. Etkili olduğunu düşünüyorum. Şu anda biz bu faaliyet alanı ile orantılı olmayan bir üye sayısına sahip bir dernekten bahsediyoruz. İlhan hocam bunun bir eksiklik olarak altını çizdi. Şimdi durumumuz nedir? Hem diğer derneklerle ilişkiler hem faaliyetler hem bu noktadan sonra gidilecek yer anlamında...

Aytek İtez: Ben izninizle bu derneğin amacı nedir, kısacık tüzükten bir alıntıyla başlamak istiyorum. "Mimarlık Mesleği ve mesleğin uygulanmasını geliştirmek, toplumda saygınlığını ve etkinliğini arttırmak, topluma karşı sorumluluk anlayışı ile planlama ve inşaatın niteliğini yükseltmek" tüzüğümüzün ilk paragrafı. Ben tabii geçmişte de bulundum. Kuruluş aşamasında buradaki hocalarım, büyüklerimle o heyecanı yaşadım. 3 dönem yönetim kurulu üyeliği yaptım ama o günden bugüne bir miras devraldım Yeşim Başkanımdan. Bugünkü dernek ve bugünkü statü bizleri çok daha yüceltti ve kurumsal hale geldik.

Biraz önceki vurgumuzda biz artık üye aidatı ile yaşayan bir dernek değiliz. Ama tabi ki burada mimarlık merkezimiz var, o merkezin kurulmasındaki büyük çabalar ve katkılar ile böyle bir mekana geldik. Ancak tabi ki bu mekanın yaşatılması çok önemli. Burada iki başlık var. Gerçek anlamda yürütülen bir yönetim kurulu ve mimarlık merkezi yürütme kurulu diye iki ayrı başlıkta ancak bunu dengeleyebiliyoruz. Bunların ikisi de genel kurullarımızda belirlediğimiz gibi seçilerek gelen üyelerle yürütüyoruz. Bunun olması şartmış. Ben de tabii göreve geldikten sonra gördüm ki, bizim geçmişte yine ağabeylerimin sözünü ettiği ofislerde, küçük ortamlarda başlayan, bugünkü de özveri ama o günkü boyutu çok daha büyük. Sonra küçük bir dernek merkezi satın alınması. Orada süren devam eden çalışmalar, çabalar, geçmişe dair çok şey var söylenecek ama bunların hepsini bu ortamda aktarmak zor diye düşünüyorum. Bugünü yansıtmak şöyle; hakikaten gururla söylüyorum, umutla bakıyorum, bu dönemler ben görev aldım. Bu ortamın, devredilen mirasın sonuçlarını gördüm. Neyi gördüm? Türk Serbest Mimarlar Derneği artık protokol seviyesinde yerini buluyor. Bu çok önemli bir gösterge diye düşünüyorum ki bu yılların emeği yılların birikimi ve sonunda gelinen statüden gerçekten gurur duyuyorum. Hepimizin gurur duyduğuna inanıyorum. Bunu sürdürmek, bunu yaşatmak ve bu konudaki çabalarımızın bitmeyeceğine yüzde yüz inanıyorum.

Biraz önce İlhan Başkanımın söylediği gibi biz neleri yaptık, neleri yapamadık konusunda burada biraz da özeleştiri yapmakta yarar var.

'07

'08

Prof. İhsan Doğramacı, YÖK başkanlığından istifa etti. Yerine 19 Mayıs Üniversitesi rektörü Mehmet Sağlam atandı.

'09

Bakanlar Kurulu Kararı ile Dernek adının başına "TÜRK" kelimesi eklendi.

'10

'11

'12

Ankara-Haydarpaşa hattındaki ilk elektrikli tren hizmete girdi.

Kültür ve Sanat Büyük Ödülü, yazar Yaşar Kemal'e verildi.

Bizim çok ciddi sorunlarımız aslında tanımlı da, yerini bulamadığımız için, bir meslek tanımı ile ilgili çok uğraşıldığını, geçmiş dönemlerde çok üzerine gidildiğini, son aşamalarına gelindiğini ve bugün sümen altı edildiğini de söylemeden geçemeyeceğim. O bizim için çok önemli. Bizden ziyade bu meslek için, gelecek nesillere, gelecek mimarlık mesleğini sevenlere, onun tarifi olmadan, onun bize getirilerini anlamadan biz şuan yeterince bilinmiyoruz. Bilinmediğimizi düşünüyorum. Kişisel çabalarımız, özel gayretleriyle, ofisleriyle mutlaka bir değer katıyoruz ancak bunu rekabet ortamına getirdiğiniz zaman bambaşka bir ortam çıkıyor. Bu meslek hiç hak etmediği halde değerleri azalıyor, bu mesleğin toplum nezdindeki gücü azalıyor. Coşkun ağabey de söyledi; o yıllardaki ağırlığını kaybediyoruz. Bizi gazetede, bir radyoda kazanılmış bir yarışma ilanları duyuruları hepimizi gerçekten çok heyecanlandırırdı. Neler yapmamız gerektiği konusunda da ciddi düşüncelerimiz var. Kurumlar nezdindeki çalışmaları yine de sürdürmekte azim ve kararlıyız. Ama zaman bunun ne kadarına yetebiliyor, bunun ne kadarını hallediyor? Ben başlıklar olduğu sürece, tanım olduktan sonra, nereye nasıl başvurulacağının olacağına inanıyorum.

Çok önemli bir şey daha kazandı bugün dernek; profesyonel bir genel sekretaryamız var. Artık geçmişte arşivden bir şeyleri elde etmek istiyoruz. 30. yıl bizim için çok önemli, geçmişe bakmak istiyoruz. Değişik aktiviteler yapmak istiyoruz. O günün şartlarıyla var belki ama kayda girmediği, kayıtta kalmadığı, üzülerek belirtiyorum ama bugünden sonrasının, bu tür etkinliklerle, kayıtlarla kurumsal sekretaryamız oluştu. Bu artık devam edecek. Süreklilik esas her konuda olduğu gibi. Bunun devam edilir olması çok önemli. Dernek bundan sonrasında şu statüyü de elde etti; yapı sektörü buluşmalarını da söyledik. Oradan aldığımız bilgi ve donanım ve sonrasındaki ilişkiler... Ben sonrasında şunu gördüm: İMSAD diye bir dernek var. Çok samimi itiraf ediyorum, bilmiyoruz. Karşılaşınca koca bir dev grup çıkıyor karşınıza.

Y.H: İlk beni çağırdıklarında gidip gördük ki, orada bir inşaat zirvesi yapılıyor bakan düzeyinde. Konuşmayı bakan yapıyor, müşavirler birliği var, İMSAD başkanı var ama biz o güne kadar yokuz. Mimar yok. İnşaat sektörü masaya yatırılıyor ama mimar yok. Diğer bütün paydaşlar var, devlet var ama mimar yok. Ama o günden sonra, bende orada konuşmacı olarak yer aldım. Ve o günden sonra bizde artık bir kurum olarak orada, o paydaşların arasında yer aldık. Bunlar çok önemli. Çünkü siz az önce başarısızlık olarak altını çizdiniz, ben başarısızlık olarak görmüyorum bu meslek yasası meselesini. Çünkü kendi dönemimde de bizzat emek verdiğim... Belli bir hedefe ulaşamama var. 3 dönem ben yönetim kurulu üyeliği yaptım, ondan öncesini de hep sizlerden öğrendim. Kendim şahit oldum ne kadar emek verdiğimize. Dolayısıyla doğrudan derneğin başarısızlığı değil de, o hakkı elde edememenin getirdiği bir şey olarak telaf uz etmek lazım. Çünkü hakikaten buna ne kadar emek verildiğini bizzat yaşadım, biliyorum.

A.İ: Burada asıl olan mimarın tanımıdır, mesleğin tanımıdır. Yani bu olmadan bizler hakikaten şövalyelik yapıyoruz. Korumasızız. Ama tabii meslek erbabı diyoruz. Bunun başka disiplinlerde gördükçe bunun altında yatan, biraz önce Yurdanur ağabey söyledi, "Gücünüz nedir?" Bakan'ın sorduğu soru. O da üye sayısı ile ölçülüyor. Çok yanlış bir kavram, çok yanlış bir algı. Ama biz nitelik konusundaki görüşümüzü, düşüncemizi söylediğimiz zaman da bakış değişiyor. Bunu her ortama her birime gidip paylaşma şansını elde edemiyoruz. Bu oldukça, genişledikçe tabi ki tanınırlık anlamında da ciddi aşamalardan geçtiğimizi düşünüyorum. Yani bu her dönemki çalışmaların sonucunu, biraz önce sözünü ettiğimiz derneklerle güç birliği içinde hatta bizim Mimarlar Odası ile birlikte belki belli yerlerde de engelleniyoruz. Onu da bilmiyorum. Bu güçlü olmanın bazı ortamlar içinde negatif bir etkisi vardır diye düşünüyorum. Ama ne olursa olsun biz bu gücü arkamıza alıp birlikte hareket ederek aşamayacağımız hiçbir şey yok. Ben buna yürekten inanıyorum. Biraz zamana ihtiyacımız var.

C.A.G: Sizin o tüzükte altını çizdiğiniz şey paralel bir şeyle ilişkili ikili bir amaç var. Bir tanesi bu meslek içinde olanların haklarının korunması, bir araya getirilmesi ve böylelikle bir güce dönüşmesi ama bu gücünde nitelikli bir yapılı çevre doğrultusunda kullanılması ve bununla ilgili hem paydaşların hem yönetmeliklerin hem de standartların yukarıya çekilmesi.

A.İ: Bir ekleme daha yapmak istiyorum. Biliyorsunuz bu Avrupa Birliği müktesebatında üç ana meslek var. Tıp, hukuk ve mimarlık. Bundan da hareketle 2007-2008 yıllarında ciddi çalışmaları yapıldı. Bu konuda elimizde ciddi evrak ve kayıt var. Bunların hiçbirisi kaybolmamış.

C.A.G: Hatta akreditasyona yönelik çabalar oldu.

A.İ: Aynen öyle. Oradan şuraya geleceğim; bizim bu mimar tanımı, mimarın kimliği insan için, bu 3 mesleğin de temel şeyi insana dair,

1993

- AB üyesi ülkeler arasında pasaportsuz seyahat kabul edildi.
- Avrupa Konseyi'nce her yıl verilen "Yılın Müzesi" ödülünü İstanbul Arkeoloji Müzeleri aldı.

'01

- Gazeteci ve yazar Uğur Mumcu öldürüldü.

'02

- 1983 yılında yakılan "Yorgun Savaşçı" filminin yakılamayan tek nüshası Kültür Bakanı Fikri Sağlar tarafından yayınlanması sağlandı.
- Dernek Merkezi hizmete açıldı.

'03

'04

- Cumhurbaşkanı Turgut Özal yaşamını kaybetti.
- Dünya çapındaki iletişim ağı World Wide Web (www) doğdu.

'05

- Süleyman Demirel, 9. Cumhurbaşkanı seçildi.

'06

- Tansu Çiller, Türkiye'nin ilk kadın başbakanı oldu.
- Fumihiko Maki, Tokyo Metropolitan Gymnasium projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

insan için hizmet veren meslekler olduğu için çok önemli. Bizimde mimar tanımının içindeki insana hizmetin boyutunu arttırmak ki tüzüğün maddesinin altında çizilen nokta o aslında. İnşaatın kalitesini yükseltmek anlamında da değil, tüm yapının, yaşam kalitesinin yükseltilmesi yönünde.

C.A.G: Bu doğrultuda, Yeşim'in altını çizdiği ödül programları var. Bence derneğin çok başarılı programlarından bir tanesi. Bir kere burada şunu söylemek lazım; dernek burada kendini geriye çekerek dışarıdan atanan jüri üyeleri ile birlikte, elbette kendi temsilcileri de var ama dolayısıyla kendini öne çıkarmadan olabildiğince kapsayıcı bir ödül programı geliştirmeye çalışıyor. Burada doğrudan emek vermiş meslektaşlara ödül verdiği gibi paydaşlara da, katkılara da ödül veriyor. Bu açıdan çok önemli bir program. Ve ödülün hem yönetmeliği hem de verilme şekli de belli bir saygınlık zemini oluşturuyor. Bu anlamda da çok değerli bir program. Bütün bunların arkasında da mimarların hakkını korumak kadar üretilen çevrenin kalitesini arttırmaya ve yükseltmeye yönelik bir çabada var. Dolayısıyla birincil derecede dernek aslında olup biteni de gözlüyor, anlamaya ve değerlendirmeye çalışıyor. Belki burada bugünün mimarlık ortamı ve mimarlığı üzerine ne düşünüyorsunuz? Çünkü siz sadece başkanlar değilsiniz, bu meslekte önemli çabası, yeri, deneyimi, birikimi olan kişilersiniz. Kısa turla bunu konuşabilir miyiz?

C.E: Ben bu konuda kısa bir hatırlatma yapmak istedim. Serbest Mimarlar Derneği'nin çalışmaları ile ilgili on küsur yıl önce, benim başkanlık döneminde yaptığımız bir çalışma vardı. Bütün dernek üyelerinden Ankara'da yapmış olanların hepsinin yapılarını içeren bir yayın çıkardık. Ankara Mimarlık Rehberi diye. Bu rehber on küsur yıl önceki hali ile halen duruyor. Ve pek de piyasada çevrede duyulan bir kitap, çalışma haline de gelmedi. Baskı olarak güncellenmesini isteyeceğim. Bu çok önemli gibi geliyor. Bunların içinde çok iyi ve güzel çalışmalar var. Ve sadece Serbest Mimarlar Derneği üyelerinin oluşturduğu değil, birkaç güzel mimarın eseleri de yer almıştı. Bunu bir hatırlatma olarak söylemek istedim. Güncellenmesi çok önemli diye düşünüyorum.

Y.H: Türkiye'deki mimarlık ortamı ile ilgili mi?

C.A.G: Bizim ana meselemiz bu. Bir şeyle ilgileniyoruz. Dert aslında daha iyi çevrelerde daha insanca yaşayalım. Yapıların standartları yükselsin ki kentin standartları yükselsin. Nitelikli yapı yapmak işi çözmüyor. O yapının içinde olduğu ortam, bir araya geldiklerinde söyledikleri söz önemli. Bu doğrultuda da biz kente yukarıdan bakıyoruz, Ankara'nın maketini yaparak işe başladık. Yoksa buradaki dert insanların tek tek yapılarının, binalarının promosyonu, öne çıkarılması veya onların kalitesinin arttırılmasıyla ilgili değil. Bir bütün olarak kentle ilgili. Öyle baktığımızda ne görüyoruz ve derneğin en önemli buna yönelik acentası, konusu ne olmalıdır?

Y.H: Bende o maketle başlayan bir şey söyleyecektim. Avrupa Birliği projesi özünde sonuç ürünü kent maketinde hedef ediği şey şuydu; o maket aracılığıyla, sergilendikten sonra kendisine kent müzesinde bir yer bulabilseydi, çok fazla projeyle eklemlenebilecek, çok boyutlu, çok sürdürülebilir değerli bir proje olacaktı. O projenin, yapılan gerçekleştirilen yüzünün altında bir buzdağı gibi eklemlenebilecek sınırsız proje var. Biz orada şunu hedef emiştik; Türkiye'de mimarlık pratiği, mimarlık kültürü popüler kültür arasında yer alamıyor. Son yıllarda birkaç dizi ve bu kentsel dönüşüm meseleleri sebebiyle mimarlık biraz konuşulur ve tercih edilir popüler bir meslek haline geldi. Ama özellikle "iç mimarlık", halk arasında kentlinin yaşadığı çevreye duyarlılığını arttıracak, daha çevre bilincinin yükseleceği daha nitelikli yapı ve çevrelere talebin artacağı bir platform oluşturmaya çalışmıştık. Bir noktaya kadar başardık. Ama tabii sürdürülmesi gerekiyordu. Henüz hiçbir şey bitmiş değil belki ileride olacaktır. Ama o iyi bir araçtı kendimizi anlatabilmek için. Çok iyi yapılar yapmak, çok iyi bir çevreyi garanti etmiyor. Hakikaten iyi planlanmış, iyi düzenlenmiş nitelikli çevrelerde çok önemli. Ama ben Türkiye'de özellikle özel koşullu, özel bütçeli olduğu takdirde çok nitelikli ve iyi yapılar yapıldığına inanıyorum. Ama bunlar tabii Türkiye'de bütün yapı stoğu içerisinde uzaklaşıp bakarsak çok az. Yoksa Türkiye'de nitelikli mimarlık üretilemiyor demek zor. Ama dediğim gibi hep özel koşullar, sınırlı, belli çevreler de ancak yapılabiliyor. Çok derin bir konu, aslında çok söylenecek şey var ama herhalde zaman içerisinde ileriye gidecektir diye düşünüyorum. Derneğin bu noktada ne yapması gerekir diye bağlarsam söyleyeceklerimi, zorunlu mesleki sigorta üzerine çalışmak gerekir diye düşünüyorum. Çok tartıştık ve her dönemde üzerinde çalışıldı ve henüz elde edemediğimiz birşey. Birincisi meslek yasası elbette. Mimarın arkasını dayayabileceği ve zorunlu mesleki sigorta sayesinde güçlerini elinde tutabileceği ve bu sayede de tasarım sürecinin başından inşaatın sonlanmasına kadar mimarın hep sürecin içinde ve doğru zaman, doğru ücretlendirmeler ve doğru modellemelerle, proje yönetimleriyle ancak mümkün olabileceğini düşünüyorum. Ancak bu sayede daha

TürkSMD Mimarlık Ödülleri verilmeye başlandı.

'07 '08 '09 '10 '11 '12

Tarihe, Sivas Katliamı olarak geçen olayda Pir Sultan Abdal Şenlikleri'nde Madımak Oteli yakıldı. 33 aydın öldü.

nitelikli yapılar elde etme şansımız ve bunu yaygınlaştırma şansımız olabilir ve belki derneğin de bu konuları hep masada tutarak, diğer derneklerle, odalarla, diğer meslek örgütleriyle, diğer disiplin temsilcileri ve birlikleriyle çalışarak uğraşması gerekecektir diye düşünüyorum. Umutsuz değilim ben de.

A.İ: Bir katkıda bulunmak istiyorum. Aslında biraz önce başlattığımız, derneğin ileri ki projeksiyonlarında neler yapılabilir, dernek merkezimiz var ama bu yeterli mi? Maket konusunu nerede saklayacağız? Son dönemde yaşadığımız sıkıntıları düşünürken bizde bir arayış içine girdik. Yerel yönetimlerle bu anlamda diyaloglarımız var. Şu anda yakın bir tarihte bizim için ayrılmış, tabii ki AB projesi ile bir arsa tahsisi ile inşallah yakın bir gelecekte bunu duyurmak çok istiyorum, bir mimarlık müzesi düşüncesi var. Bu müze şu anlama gelebilir; illa ki bu mekanda olmuyor mu her şey? Onun yeri başka. Bizim toplum ile paylaşacağımız değerler açısından da onun bölgesi, yeri, niteliği bana göre çok önemli değil ama o kent maketinden sonra yaşadığımız içsel sıkıntıları anımsayarak vurgulamak istiyorum, böyle bir çalışma yine var. Devam ediyor ve her dönemde edecek. Tabii bu genel bakışımızda, meslek ile ilgili yasalardan dem vurduk, sıkıntılarımız çok. Tasarımı ucuza elde etmek bugünkü piyasanın maalesef açmazı. Hızlı ve ucuza elde etmek mesleği en çok yaralayan bir konu. Ben şuna da inanıyorum; yine de bunun içerisinden başarı ile çıkmış, özellikle yurtdışı projeleriyle, üyelerimizin bu anlamdaki çabalarını da vurgulamadan geçemeyeceğim. Genele baktığımız zaman çok bireysel uğraşlarla, çok ciddi çabalarla...1990'lardan sonraki Rusya açılımı, hatta inşaat sektörünün, yapı sektörünün de bu anlamdaki gelişiminde biz projecilerin, meslektaşların çok ciddi katkıları olduğunu da vurgulamak istiyorum.

Son günlerin konusu diye söylemeden geçemeyeceğim, imar mevzuatındaki sıkıntılar aslında birazda bizleri zorluyor. Zorlamanın ötesinde yaşadığımız kentlere baktığımızda o hiç arzu etmediğimiz görüntülerin müsebbibi mimarlar değildir aslında. Bunları da vurgulamak lazım. Tanımlı olmadığı için sıkıntılar yaşıyoruz.

C.A.G: Süremizin de sonuna geldik. Belki kısa kısa atladığımız, bireysel olarak söylemek istediğiniz şeyler varsa sırayla gidelim.

Ş.Ü: Ben farklı bir konu ama çok ilgili olduğu için gireceğim. Bir dönem büyükşehir belediyesinin ve diğer belediyelerin bir estetik kurulu vardı. Bu estetik kurul bence bir süzgeçti. Ziya Tanalı, Yurdanur Sepkin hocalarım o kurulun üyelerindendi. Geriye dönüp baktığımız zaman bayağı iyi ürünler verdi. En azından belli bir disiplin etme yoluna gidildi. Fakat sonra ne olduysa birdenbire kaldırıldı ortadan. Sanki böyle bir konunun yeniden gündeme getirilmesi gerekiyor.

C.A.G: Onun nasıl işletildiği de önemli. Sadece kurul olması değil, o kurul daha sonra bir yönlendirilme aracı olarak kullanılırsa tabii çok şey olmaya başlıyor.

Y.S: Çok uzun konuşacaksam hemen başlarım ama çok kısa konuşacaksam iki gün süre isterim demişler ya, benimki de aynı. Gerçekten Türk Serbest Mimarlar Derneği kendi arasına üye belirlerken ince eleyip sık dokuyor. Her müracaat edeni almıyor. Belki aidatı biraz yüksek ama, Türk Serbest Mimarlar Derneği başkan uzun uzun sayabilirdi yaptıklarını, yapacaklarını da öyle. Lise sonda üniversite seçecek öğrencilere mimarlığı anlatmak istemiştik.

A.İ: Eğer gerçekleştirebilirsek merkezi kurmaktaki amaçlarımızdan biri de bu. Gerçekten mesleğin daha alt tabandan tanıtılması. Daha yaygın kesimlere ulaştırılması.

Y.S: Mimarlar Odası'nın böyle bir programı var. "Çocuk ve Mimarlık" diye.

C.A.G: Gayet de başarılı ve iyi gidiyor.

Y.S: Benim söylediğim yapıları gezdirerek bizim duyduğumuz tadı, hiç değilse bir bölümünü onlara tattırarak olabilir diye düşünüyorum.

C.E: Mesleğimiz hep kalite üstünde duruyor ve mimarlık kültürü diye hepimiz hassas davranmak istiyoruz ama üniversiteden mezun olan her mimar her şeyi yapabilir nitelikte bir mimarmış gibi kabul edilebiliyor. Mesela hukuk fakültesinden mezun olan avukatlık veya hakimlik yapamıyor. Onun belli bir stajdan geçme ihtiyacı var. Bunu diğer mesleklerde uyguladılar. Elektrik mühendisi elektrik konusunda her işi üstlenemiyor. Bir akreditasyon meselesi acaba bizim bir sorunumuz olarak ele alınarak daha kaliteli mimarın piyasada iş yapar hale gelmesi düşünülebilecek bir konu mudur? Bu defalarca aslında gündeme gelerek konuşuldu ama bu konu birçok nedenden ötürü rağbet görmeyen olarak algılanıyor. Onu bir hatırlatmak istedim.

İ.K: Biraz Coşkun Bey'in kaldığı yerden devam edeceğim. İlerisi için Türkiye'de mimarlık mesleğinin geleceği ile ilgili düşüncelerim var. Bu

1994

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel "Kürt Devleti olgusuna hazırlıklı olmalıyız," dedi.

'01

'02

Cep telefonu kullanımına başlandı.

'03

'04

Radyo-Televizyon Üst Kurulu kuruldu.

Dünya Ticaret Örgütü kuruldu.

Nelson Mandela, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ilk siyahi başkanı oldu.

TürkSMD tarafından, "Mimarlık, Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi" taslağı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na teslim edildi.

Doğan Tekeli-Sami Sisa, Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'05

'06

Christian de Portzamparc, Fransa Başkonsolosluğu projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

Nicholas Grimshaw, Waterloo Uluslararası Terminali projesiyle Mies van der Rohe Ödülü'nü kazandı.

da Coşkun Bey'in bahsettiği eğitime dayanıyor. Eğitimden pek bahsetmedik burada ama; Türkiye'de biz hala mimarı 4 sene sonra mezun ediyoruz ve o mimar bina yapma yetkisine ve sorumluluğuna sahip oluyor. Gerek AB, gerek yurtdışı tüm örnekleri incelediğimiz zaman bu böyle değil. Olmaması gerekiyor. Bir kere dört sene az. Kesinlikle beş seneye çıkması lazım. Artı beş seneden sonra en az bir iki sene bir staj süresinin olması lazım. Ondan sonra da bir imtihan olması lazım. Ama tabii ne hükümetler, ne de Oda buna yatkın değil. Özellikle hükümetlerin derdi mezunları biran evvel istihdama sokabilmek.

C.A.G: Ve tabii sayısal olarak da çok arttı üniversite ve bölüm sayısı.

İ.K: Arttı ama Amerika'da da yüzlerce, binlerce okul var. Hepsi yapıyor bu işi. Sen kendi büronu açmak istemiyorsan o imtihana girmiyorsun. Birisinin yanında çalışıyorsun. Ama kendi büronu açacaksan, ki bizim öğrencilerimiz mezun olur olmaz hevesleniyorlar çok doğal olarak, o zaman o imtihandan geçmesi lazım. Çünkü mezun ettiğimiz öğrencilerin %90'ı uygulama çizmesini bilmiyor. Bunu eski bir eğitimci olarak söyleyeyim. Onun dışında Türkiye'de bundan sonra küçük firmaların hayat hakkı olduğunu düşünmüyorum. Yani herkes birleşmeli. Mimarlar birleşip daha büyük bürolar açmalı, tek başına kahraman edasıyla ortalıkta dolaşmamız imkansız.

C.A.G: Bu doğrultuda derneğin bir rolü olabilir mi diyorsunuz?

İ.K: Olabilir. Ben bunları genel mimarlık sorunları olarak düşünüyorum. Ama derneğin de kapsama alanına giriyor diye düşünüyorum. 1987 yılında dernek kurulduğu zaman siz proje yaptığınızda, elektrik, makine, statik projelerini alırdınız iş biterdi. Ama şimdi öyle değil. Tüm bunlar var, onun dışında çevreyle ilgili, sürdürülebilirlik ile ilgili, güvenlikle ilgili, peyzajla ile ilgili dünya kadar halledilmesi gereken mesele var. Bunlar tabii beraber yapmayı gerektiriyor. Multi disipliner bir çalışmayı gerektiriyor. Eskisi gibi bürolarımızda oturup da tek başımıza bu işi yapmamız mümkün değil. Bunu düşünmemiz gerekiyor. Ciddi ileriye dönük halledilmesi gereken sorunlar var. Bunların bir kısmı bizim derneğin sorunları olabilir ama büyük kısmı üniversitelerin sorunu. Eğitimin beş yıla çıkmaması ve arkasından da bu akreditasyon için gerekli şartların konmamış olması, üniversitelerden belki de YÖK'ten gelen bir baskı, bilemiyorum. Şimdiye kadar bunun üzerine çok çalışıldı, bütün dönemlerde çalışıldı. Bir neticeye varmak mümkün değil maalesef.

Y.H: Çok ufak iki şey ekleyeyim. İlki, bu mimarlık mesleğinin saygınlığının arttırılması meselesini önemsiyorum. Çok zaman önümüze çıkıyor. Herhangi bir dergide, bu mimarlık dergisi de olmayabilir. Yapı sektörü ile ilgili bazı dergilerde, projecilerin, mimarın adı anılmadan bir bakıyorsunuz yapı ile ilgili övgü dolu sözler, o yapının yapıcısına, mal sahibine, kimi zaman danışmanına atfedilerek ama mimarın adı hiç anılmadan yer alabiliyor. Ünlü birinin tablosunu alırsınız, gösterirken aldığınız galerinin adını söylemezsiniz, taşıyan firmanın adını söylemezsiniz. Bu bilincin bir şekilde geliştirilmesi lazım. Ben bireysel olarak mümkün mertebe uyarmaya çalışıyorum. Derneğin bu konuda bence çalışmalarını sürdürmesinde fayda var. Bunu önemsiyorum. Mimarın saygınlığı arttığı takdirde ancak biz kabul görüp değer verilmeye başlayabiliriz diye düşünüyorum.

Bir diğer konu; demin konuşuldu, üye olmak isteyenler, gençler üye aidatları... Bu her dönem tartışılıyor, aidatlar belki indirilebilir ama aidatların tek mesele olduğunu düşünmüyorum. Dernek bana ne veriyor sorusu sıklıkla karşılaştığımız bir soru. Ve ben buna karşı, kendi yönetimde olduğum dönemlerde de hep aynı şeyi söyledim. Dernek bana ne veriyor diye yaklaşmayı doğru bulmuyorum. Bu dernek tüzüğünde yazılı olduğu gibi, mesleki kazanımlar için kurulmuş bir dernek. Dolayısıyla bir şey vermek için derneğe üye olunması lazım. Çünkü zaten o kazanım, meslek faaliyetini sürdüren bir mimara kazanım olarak geri dönecek. Bu bir birliktelikte kazanım elde etmek üzere kurulmuş bir çatı. Dolayısıyla gençlerin, "Dernek bana ne verdi ki?" diye düşünmeden katkı koymak için aramıza gelmelerini bekliyoruz diyerek açık bir çağrı yapayım.

C.A.G: Çok teşekkür ediyorum. Deminde altı çizildiği gibi çok konu var konuşulacak, her birine girilebilir. Bilmiyorum belki bir ara tekrarlarız. Şimdi iki şeyi burada belirtmek lazım. Bir tanesi bu söyleşi aynı zamanda 30. yıl sebebiyle yapılacak özel bir sayıda, belki biraz sadeleştirilerek yayınlanacak olan bir projenin arka planını oluşturuyor. Bu anlamda da katılamayan bazı başkanlarımızla tekil görüşmeler yaparak dahil edeceğiz. Ben çok çok teşekkür ediyorum.

A.İ: Tekrar bu katkıları ve destekleri için Kalebodur'a teşekkür ediyoruz.

C.A.G: Gençlere de çağrı, işte başkanlar, sizleri bekliyor. Katkı koymak üzere bu çatıda doğrudan üye olarak ya da olmaksızın herhangi bir etkinlikte bu mekanın kapıları herkese açık.

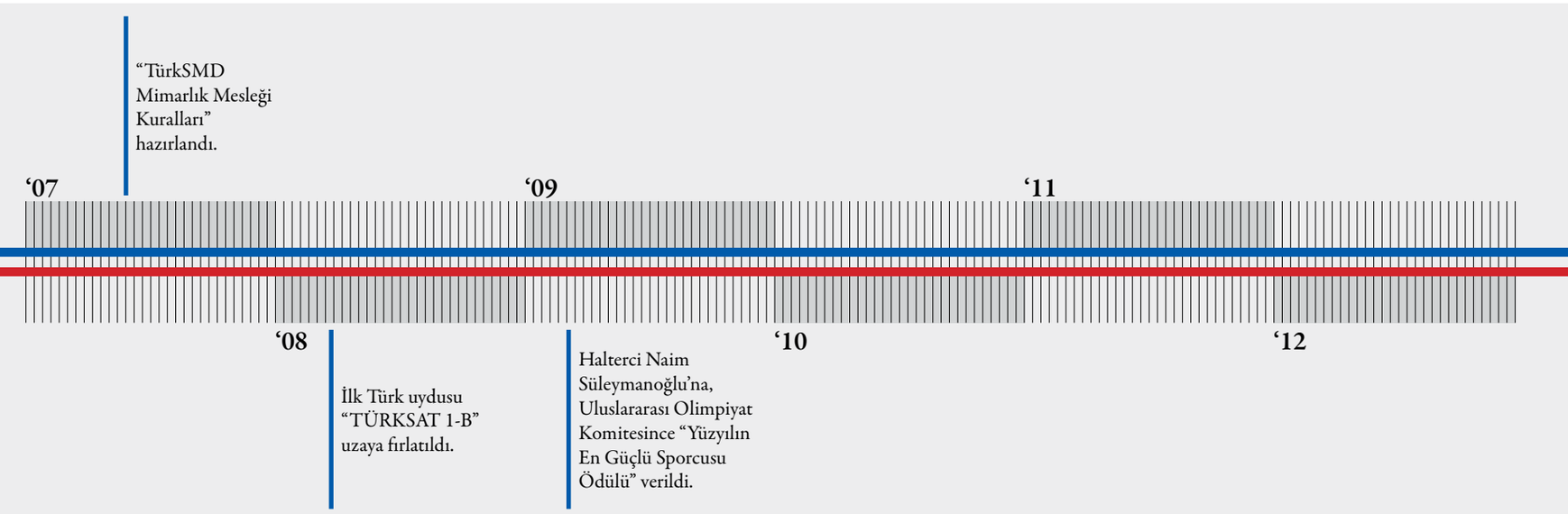

Ünal Tümer, Ercan Çoban, İlhan Kural, Aytek İtez ve Mehmet Soylu'nun katıldığı söyleşi...

Mehmet Soylu: Bugün derneğimizin değerli başkanlarından Ünal Tümer ve Ercan Çoban ile birlikteyiz. Bu söyleyişi değerli diğer başkanlarımızdan İlhan Kural, Aytek İtez ile birlikte yürüteceğiz. Derneğin kuruluşunun 30. yılı nedeniyle planladığımız bir dizi çalışmalardan birisi de bu söyleşi.

TSMD'nin kuruluş süreci ile ilgili neler söylemek istersiniz?

Ünal Tümer: Biliyorsunuz ana meslek örgütümüz Mimarlar Odası. Mimarlar Odası'nın çalışmalarına katkı amaçlı ilk meslek yıllarımızda pek çok uğraşılarda bulunduk. Ankara'daki meslektaşlar ile İstanbul'daki meslektaşlar arasında hem iletişim eksikliği hem de rekabet vardı. Zaman içinde İstanbul'daki meslektaşlar ile diyalogu sağladık. Mimarlar Odası çok girişim ve faaliyette bulunuyor ama meslek alanında hala boşluklar olduğunu görüyorduk. Meslek sorunlarını nasıl çözebileceğimizi değerlendirmek, tartışmak üzere toplantılar yaptık. Büyük Ankara Oteli'nin ara katında toplantılar yapıyorduk. Tartışırken kendimiz bir serbest meslek örgütü kuralım noktasına geldik. Çünkü çoğunluk memur mimarlardan oluşuyor. Bir yanda

1995 Japonya'nın Osaka- Kobe bölgesinde 7,2 şiddetli deprem oldu; 6 bin 200 kişi öldü.

'01 **'02** **'03** **'04** **'05** **'06**

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında Harran Ovası'na ilk su verildi.

Archiprix Bitirme Projeleri Yarışması başladı.

Tadao Ando, Nagaragawa Kongre Merkezi projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

Nasuh Mahruki dünyanın en yüksek tepesi Everest'in zirvesine çıktı.

çalışan serbest mimarlar var, bir yanda da Mimarlar Odası var. Mimarlar Odası o zamanlar daha çok memur mimarların sorunları ile ilgilenmekteydi. Bu uğraşlar içerisinde Serbest Mimarlar Derneği'ni kuralım dedik. Serbest Mimarlar Derneği'ni kurma yönünde hazırlıklar yapmaya başladık. Aramızda konuşmalarla, toplantıları sıklaştırmayla belli bir süreç devam etti. En sonunda bunu biz toparlayalım bu derneği kuralım yoluna girdik. Ve etrafımızdaki mimar meslektaşlarımızla konuştuk. Bu işe bakan İç İşleri Bakanlığı'na müracaat ettik ve derneğin kuruluşunu hazırladık, resmi hale geçirdik.

Ercan Çoban: Bu söylediğiniz çalışmalar yanlış hatırlamıyorsam 1975 yılı sonrasına tekabül ediyor. Kuruluş aşamasına geldiğinde bazı meslektaşlar bunu protesto etti ve öylece kaldı biliyorsunuz. Bizde yeni olduğumuz için bize çok fazla açıklama yapmıyorlar. 1970'lerden sonra Oda'daki bazı meslektaş ağabeylerimiz buna karşı çıktılar diye hatırlıyorum. 80 öncesi tam kuruluş aşamasındayken 12 Eylül oldu. Tekrar ertelendi biliyorsunuz. O arada tabi ki mühendisler bizden daha kalabalık olduğu için, mühendisler bizden önce davranarak Müşavirler, Mühendisler ve Mimarlar Birliği'ni Aydın Pelin ve arkadaşları kurdu. Bizden bazı meslektaşlar oraya üye oldular, hatta yönetim kurullarında yer aldılar. 1980 sonrası bu olay tekrar hareketlendi. Sağ olsun Fikret (Cankut) ağabey bizleri tekrar topladı. 1987 yılında kurulmasına karar verdik. O arada sizin söylediğiniz gibi bazı üye profilini tespit edebilmek için oturup isimler tespit ettik. Yapılan tespitler arkadaş, dost ilişkisiyle değil de, buranın kuruluş amacı, mimarlık mesleğinin, sanatının doğru ilkeler içerisinde uygulanması içindi. Bizden sonraki nesillere sağlıklı mimarlık ortamını bırakmak ana hedef, misyon oydu diye düşünüyorum. Bu isimler arasında elediklerimiz olmadı mı, eserleriyle başarılı olanları çağırdık, ilk kuruluşumuzda böyleydi.

Ü.T: Hatırlayamadığım birçok konu var tabii.

E.Ç: Yaş ile ilgili konulara gündeme geldiğinde, rahmetli Yüksel ağabeye ve size "dinozor oldunuz" diye rahmetli Yusuf takılırdı, o da meşhur gülüşüyle "hadi oradan köf ehorlar, biz tecrübeli gençleriz" derdi.

Ü.T: Yönetim Kurulu toplantılarında ve üyeler ile iletişime geçerek dernek merkezi için bir mülk almaya karar verdik. Çobanyıldızı Sokağı'nda ufak iki gözlü bir daire vardı. Bütün üyelerden bir miktar para almayı tartıştık. Onu karar altına aldık. Bunun peşinden de Yakup Hazan kapı kapı çok koşturdu. Bir miktar gelir toparlayabildik. O iki odalı yerde çok uzun süren çalışmalarımız oldu.

E.Ç: Mülk alımı sürecinde İstanbul ve İzmir üyelerimizde vardı.

Ü.T: İstanbul ve İzmir'deki meslektaşların derneğe üye olarak kabul edilme durumu da var. Biz İzmir'e gittik birkaç kere. Orada konuştuk, tartıştık. Onlar memnun da oldular. Bir iki mimar meslektaş karşı çıktı, ama genelde İzmir'deki meslektaşlar kabullendiler.

Ankara'dan İstanbul'a bürosunu taşıyan Umut İnan, İstanbul'daki meslektaşları bir araya getirmek, onlar ile iletişimi sağlamak için çabalıyordu, bu konuda çok uğraşmak zorunda kalıyordu. Ona yardımcı olmak için İstanbul'a gittim birkaç kez. Yüzme İhtisas Kulübü'nün orada toplanılıyordu. İstanbul'da Levent Aksüt, Yaşar Marulyalı ile görüşmeler yapıldı.

Gel zaman git zaman çalışmalar gelişti. İstanbul'daki meslektaşlar da Serbest Mimarlar Derneği (SMD) üyesi oldular.

M.S: 30.yıl çalışmaları nedeniyle bu günlerde Yönetim Kurulu kararlarının ilk 10 yılını inceliyorum. Yayın komisyonu ekibi arasında bazı görevleri paylaştık. Bir kısmımız etkinlikleri toparlayalım, bir kısmımız dernek hangi girişimlerde bulunmuş, sonuçları ne olmuş, bir Timeline'da bunları dizelim istedik. İlk sergi, ilk yönetim kurulu gibi... Bu yaptığımız çalışmaların hepsi dergide yer alacak. İlklerin olduğu bir süreç var. Yönetim Kurulu kararlarında TSMD'nin ilk yönetim kurulları İzmir ile ilk yakın diyalog içinde, oradaki insanları motive etmek, ekibe dahil etmek, sizin söylediğiniz gibi sonrasında İstanbul'da aynı şekilde. Ankaralı mimarlar işin sürükleyicisi olarak görünüyor. Bu birlikteliği gösteren yapı çok net bir şekilde hissediliyor. Sizin söylediklerinizi orada görmek mümkün. Gerçekten önemli bir girişim olarak değerlendiriyorum bu süreci. Bizler o zamanlar çok gençtik tabii.

E.Ç: Ünal ağabey, Mimarlar Odası'na da biraz değindi. Mimarlar Odası bütün mimarların problemleriyle mücadele edemiyordu açıkçası. O dönemde biz ve bazı meslektaşlar Mimarlar Odası'nda da görev almak gibi bir tutum içerisine girmiştik. Ama olmadı. Olsa da Melih (Baturalp) girdi, Yurdanur (Sepkin) ağabey girdi ama süreç içerisinde yine serbest çalışan mimarların sorunlarıyla fazlaca uğraşamadılar. Sonunda biz bu derneği kurduk ama Mimarlar Odası sıcak bakmadı olaya. Halbuki tamamen Mimarlar Odası'na alternatif bir dernek olarak kurulmadık. Bizim asal örgütümüz zaten Mimarlar Odası idi. Oraya karşı vecibelerimizi zaten yerine getiriyoruz. Bu kuruma, zaten kendi içerisinde serbest çalışan, belirli tasarımları yapmış, belirli yapı-

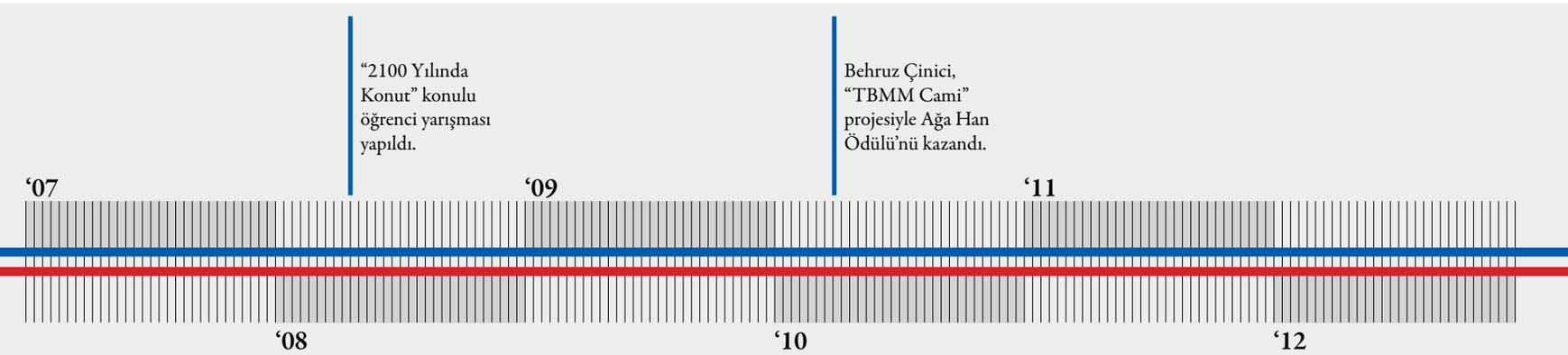

ları gerçekleştirmiş meslektaşların bir araya geldiği bir kuruluş olarak bakıyorum. Oda'nın karşısında hiç olmadı, onunla hep diyalog içerisinde kalmaya çalıştı.

Ü.T: Böyle bir kuruluş süreci oldu ve kısa sürede de ağırlığını ortaya koymaya başladı. Resmen Mimarlar Odası ile mücadele etmedik. Kuruluşumuz ses getirmeye başladı. Tabii bu örgütlenme çalışmaları süreci içerisinde bir takım huzursuzluklar oluyordu. Çünkü o güne kadar hep bireysel çalışma ve çaba içinde olmuş meslektaşların çok farklı görüşleri vardı.

E.Ç: Zaten tüzük gereği, İstanbul ve İzmir üyeleri 21 kişi oluncaya kadar temsilcilik olarak yürüttüler. 21 üyeye ulaştıktan sonra dernek oldular.

Ü.T: TSMD, kuruluşundan günümüze kadar hangi başarıları oldu, neleri gerçekleştirdi? Evet, Ercan sen söyle.

E.Ç: Az önce bahsettiğiniz iki göz daireyi aldıktan sonra SMD ekonomik olarak güçlü değildi. O dönemlerde fazlaca yasalar ve yönetmelikler konusunda çalışmalar yapıldı. Ve gelir konusu adına da Turizm Bankası'nda Türkiye'nin sahillerinde yapılan tesislerin proje onaylarının dernek tarafından yapılması amacıyla Turizm Bakanlığı ile bir anlaşma yapıldı. O zaman bakan Tankut Ünal vardı. Fakat tam protokol aşamasına kadar taşıdık, yatırımcılar büyük ihtimalle engel oldular, o işi beceremedik. O işi becerseydik belki daha kısa bir sürede SMD, üye aidatı dışında birtakım gelirlerle daha güçlü hale gelebilirdi diye düşünüyorum, ama o olamadı. Bir gelir kaynağı sağlayamadık desek yeridir.

İlhan Kural: İlk konu ile ilgili her iki başkanımız da bizi gayet güzel bilgilendirdi. Çok detaylı bilgiler aldık bu konuda.

İkinci sormamız gereken şey şu; TSMD 30 yıldır çalışıyor, pek çok konularda girişimi oldu. Ama bu konuların ne kadarında başarılı olduk, ne kadarında istediklerimizi gerçekleştiremedik, o konuda konuşmanızı istiyoruz. Ünal Bey ne diyorsunuz bu konularda? Yapabildiklerimiz ve yapamadıklarımız neler oldu?

Ü.T: Yapamadıklarımızın başında, genişleyemedik. İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya gibi bir genişleme imkanımız olmadı. Buna çaba gösterildi ama bu iş İstanbul'daki bir kısım meslektaşlarımızın olumsuz bakışları ile kesildi, İzmir ve Antalya'da zaten zayıf noktalardı. Onlarda kendi işlerini idare ediyorlardı, böyle bir işle uğraşmayı göze almadılar. Ve biz Ankara ağırlıklı olarak bu derneği yaşattık. Bundan başka bir imkan olmadı. Maalesef genişleyemedik.

E.Ç: Yıllar önce bir federasyon kararı alındı biliyorsunuz. Ama gerçekleşemedi.

İ.K: Başka başarılı olmadığımız ya da olduğumuz konular geliyor mu aklınıza? Şu konuda çok başarılıyız diyebileceğimiz.

Ü.T: Bir noktada Mimarlar Odası'nın eksik kaldığı Kamu kurumlar ile ilişkiler ve mesleki mevzuat konularında girişimi SMD olarak sağladığımızı düşünüyorum.

İ.K: Aynı soruları Ercan'a da sormak istiyorum. Bu başarılı ya da başarısız olduğumuz konularda senin görülerin nelerdir?

E.Ç: Biraz önce de söylediğim gibi ilk yıllarda yasalar ve yönetmeliklerle uğraşıldı. Fakat bu çalışmaları kuruma ilettiğimizde tamam hallederiz, yaparız dendiği halde çoğu sümen altı edildi diye düşünüyorum. Mimarlar müşavirler şartnamesi çalışıldı, ücret tarifeleri çalışıldı, mimarlık yasası çalışıldı.

Aytek İtez: Mimarlık Meslek Yasası çok önemli bir başlık. Hala yapılamadı. Halen askıda duruyor. Mimarın kanunu yok ve iş yapıyoruz hepimiz.

E.Ç: Örneğin şöyle bir prensip kararı almıştık; jürisi ve bedeli olmayan, birtakım kurumlardan veya firmalardan gelen proje teklif erine sıcak bakmayalım teklif vermeyelim diye kararlaştırdık. Bir süre bu konuda başarı sağladık, fakat sonrasında bazı üyelerimiz bu duruma uymadılar. Her ne kadar üye profilini sağlam tutalım desek de, beyin olan yerde böyle aksaklıklar oluyor. Keşke olmasaydı.

M.S: Dernek'in kuruluş amaçlarından birisi de, mimarlığın topluma tanıtılması, mimarlık fakültelerine ve bölümlerine aktarılması gibi. Geçmiş dönemlerde öğrenci yarışmaları, sergiler açmışız, sergiyi farklı illerde, hatta yurt dışında devamını sağlamışız. Geçmiş dönem Yönetim Kurulu kararları incelendiğinde, bu tür girişimler ile ilgili birçok kararın olduğu görülmektedir. Bu girişimlerin önemli bir kısmını mevzuat çalışmaları oluşturmaktadır.

E.Ç: Senin onları okuduğun iyi olmuş.

Ü.T: Çalışmaların belirli bir kısmının belgeleri bende mevcut. İstenirse verebilirim.

1996

'01

'02

İş adamı Vehbi Koç hayatını kaybetti.

'03

"Yapım İşleri Kontrol ve Müşavirlik Hizmetleri Şartnamesi" taslağı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu'na verildi.

'04

TürkSMD, mimarlık alanına ait mevzuat çalışmalarını başlattı.

Aylık TürkSMD Bülteni yayınlanmaya başlandı.

Abdurrahman Hancı, Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'05

Yaşar Kemal'e İspanya'da Uluslararası Katalonya Ödülü verildi

'06

Rafael Moneo, Kursaal Sarayı projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

Dominique Perrault, Fransa Milli Kütüphanesi projesiyle Mies van der Rohe Ödülü'nü kazandı.

Birleşmiş Milletle İnsan Yerleşimleri Konferansı, Habitat II Kent Zirvesi İstanbul'da yapıldı.

A.İ: Bizim yapamadıklarımız konusunda aklıma bir konu geldi. O da Kamu İhale Kurumu ile ilgili konular. O dönemde hakikaten Serbest Mimarlar Derneklerinin birtakım yönetmelikler, çalışmaları bana kalırsa başarılı oldu. Bugün için hiç olmazsa altlık olarak kullanılabilecek belgeler, bilgiler var. Ama Kamu İhale Kurumu ile ilişkiler konusunda, Mühendis, Müşavir ve Mühendisler Birliği, daha önce kurumsallaşmış bir yapı olduğu için bizden çok ileriye geçtiler. Bizden çok daha fazla ihale ilgili mevzuata daha fazla hakim oldular. O konunun detayına bizler mimar olarak maalesef giremedik. O yıllardan beri aksayan, bugün de bütün olumsuzluklarını yaşadığımız Kamu İhale Kurumu var. Gittik, görüştüğümüzde, dediler ki "Biz böyle bir konuda bugüne kadar şikâyet almadık". Biz çok geri kalmışız, hafife almışız bu konuyu. Nasılsa biz iş alabiliyoruz, yarışmayla iş almayı, felsefi olarak görüş, kültür olarak kendimize şiar edinmişiz. Bu yoldan hareketle gittiğimizde devlet ya da kamu dediğimiz o ihale sistemine çok sıcak bakmadık gibi düşünüyorum. O dönemde bizde aynı şekilde konuya yaklaşsaydık ya da takip etseydik ya da havada kalan, tarifsiz, olmayan yere burada mimarlar da olsun deseydik, belki bugünkü mevzuat daha iyi olabilirdi.

E.Ç: Katılıyorum. Mimarlık mühendislik hizmetleri şartnamesindeki ücret oranları, Müşavirler Birliği'nin çabaları ile değişmiştir. Sonradan kurumun karar mercilerindekiler de mühendis oldukları için, onlar daha yakın dirsek temasındalardı. Şartname içinde yer alanan oranları bile o zaman değiştirdiler. O dönem Kamu İhale Kurumu yoktu bile.

A.İ: Biz pasif kaldık diye düşünüyorum.

Ü.T: O konuda şunu söylemem lazım. Mimarlık hizmetlerini kamu içindeki bakanlıklardan ve onların alt kademelerinden üstüne kadar mücadele etmek daima boşuna oldu. Onlar çünkü bu işin ne olduğunu bilmek de istemiyorlar, işlerine de gelmiyor. Mimar kimmiş, mimar neymiş? Ben bakanlığım öyle asarım keserim, çizerim diye şey yaptılar. Onun mücadelesini vermek için çok uğraştık. Memurlar, mühendis 'bana ne ya' diyor. Mimar nedir, ne yapıyor? Bu şey ortadan kalkmadığı sürece bunun düzeltilmesi mümkün değil. Şimdi bakın özel sektör, gökdelenler yapıyor, bunu kim çiziyor, mimar. Şu anda ağırlıklı İstanbul'da Ankara'da yolunu bulan mimarlar var. Nasıl bir mimariyse anlamıyorum ben.

A.İ: Deminde bahsettiğim konu. Mimarlık yasası dediğimiz bu yasayı bir türlü yasalaştıramadık.

Ü.T: Hukukçularla da çalıştık. Bir sürü şeyler hazırlandı ama bunu bir kamu kurumuna götürdüğün zaman ilgilenmek istemiyorlar. Mimarlık kavramı birçok insan için ürkütücü.

İ.K: İyi bir noktaya geldiniz aslında. Derneğin kurulduğu 1987 yılından itibaren bugüne bakarsak, bu zaman içinde mimarlık mesleği nasıl evrildi, nasıl gelişti? Gelişme varsa şayet. Bu konuyu tartışabilir miyiz?

Ü.T: O konuda Amerikalı mimarlık kuruluşları, onların nasıl çalıştığına dair bilgilerin hepsini Amerika'dan bana gönderdi bir sınıf arkadaşım. Orada o kadar şeyler var ki, Onları Türkiye'de resmiyete koymak mümkün değil. Dolayısıyla bu iş ortalıkta. Bunu bir dernek olarak Türkiye kapsamında anlatabilmek konusunda ben ümitsizim. Çok uğraştım bununla. Bunu anlaşılmasının mümkün olamayacağı görünüyor. "Mimar ne?" onu da bilmiyorlar.

İ.K: Yani sizce 1987'den günümüze mimarlıkta bir gelişme oldu mu yoksa aynı devam ediyor mu, yoksa daha mı kötüleşti?

Ü.T: Vallahi gökdelenleri görüyorsunuz, o yapıları görüyorsunuz. Siz mimar olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

E.Ç: Bu süreç içinde mimarlık, tasarım açısından gelişti. Teknoloji değişti, yatırımcının bakış açısını ikna edebiliyorsan onların üstesinden gelebiliyorsan bir şeyler yapıldı, yapılmadı değil. Mimarlık sanatı ve mesleğinin çıtası yukarı gittiği anlamına gelmiyor. Bugün ülkede 140'ın üzerinde mimarlık bölümü var. Senede kaç bin mimar mezun oluyor? Biz dernek olarak bazı şeylere hakim olalım diyoruz ama mümkün değil böyle bir sayıya hakim olmamız. Kendi bünyemizde bir şeyler yapabilsek çok iyi ama onu da beceremiyoruz. Şu anda yarışmalar yönetmeliği var, birinciyle konuşuyor yatırımcı anlaşamazsa ikinciyle konuşur, onunla da anlaşamazsa üçüncü ile konuşur. Hakikaten bunu da yapıyorlar. Niye yapıyorlar? Yatırımcı kurumundan olan kişi buna ekonomik açıdan bakıyor. Birinciye diyor ki yüzde bilmem kaç tenzilat yapacaksın, yapmam derse ikinci ile gidip konuşuyor. Sonra üçüncüyle konuşuyor. İkinci ve üçüncü olan meslektaşlarımız yapıyor mu? Maalesef yapan var. O zaman da bu işe nasıl hakim olacağız? Şu anda memlekette mimarlık mesleği yerlerde sürünüyor. Biraz acımasız söyledim belki ama.

A.İ: Yine o noktada bu boşluk dediğimiz yasası olmayan bir mesleğin gelişmesi anlamında bence. Dünya'daki teknolojik gelişmelerden he-

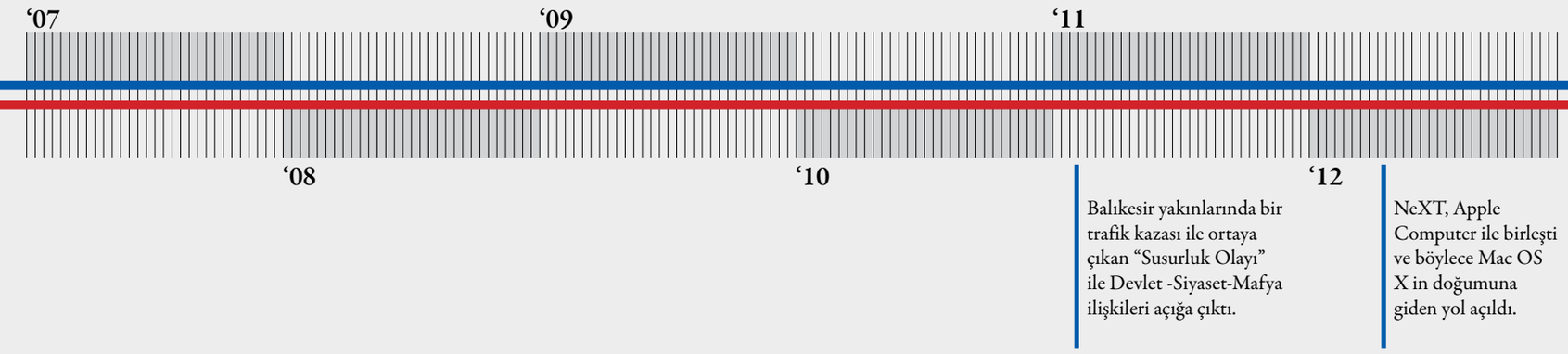

pimizin muhakkak bilgisi var, bunu gelişmişlik olarak sayıyorsak, haberdar olmamak gibi bir şansımız yok. Ama Ercan ağabeyin vurguladığı biraz önce Ünal ağabeyin de söylediği Amerika'daki standartlar ve yönetmelikler konusunda biz hala çok gerideyiz mimarlık alanında.

E.Ç: O yönetmelikler çok sağlıklı temellere oturtulsa bile kurumlardaki kişiler böyle olduğu sürece yönetmelik, yasa falan dinlemiyorlar. Ben hatırlıyorum, yıllar önce TESKOMB binasında birinci olan Mehmet ve Mete beni aradı, "Kurum yüzde elli tenzilat istiyor, nasıl yapacağız" dediğini hatırlıyorum.

M.S: Hiç alakası olmayan bir mimar işverenin talebi üzerine gidip teklif veriyor.

E.Ç: Dernek mevzuatı içinde etik ve üye atma ilgili bir bölüm var. Murat'ın (Artu) döneminde kondu. Kullanamıyoruz, niye kullanamıyoruz anlamıyorum. Zamanında bir üyemiz bir ihalede yüzde 70 tenzilat yaptı diye, iki sayfa fotokopi bültenimiz vardı. Orada deklare ettik, o üye ise istifa etti. O zaman bu tür şeyler yapacak insanlara karşı biraz acımasız mı olacağız bilmiyorum.

İ.K: Sizce TSMD'nin ileriye dönük vizyonu ne olmalı? Şu andaki durumu daha ileri götürebilmek için ne yapmak gerekir? Mesela TSMD yönetmeliğinin değişmeye ihtiyacı var mı?

Ü.T: Bu sualleri yarattığına göre çözümleri konusunda düşüncelerin olması lazım. Ondan sonra onun üzerinde naçizane görüşlerimi söyleyebilirim.

İ.K: Benim şu an gördüğüm en büyük sıkıntı, üyelerin katılmadığı, fikirlerin üretilmediği bir ortamda insan fazla da ilerleyemiyor. Bir yayın kurulumuz var, 15 günde bir zor toplanıyoruz. Ama bu sadece bizim dernekte midir yoksa genel midir bilmiyorum. Özellikle gençler arasında devamsızlık var. Katılanlar hep belli kesim. İkincisi de şubelerin sayısının artması diye düşünüyorum. Adana diyelim, Adana'da Oda ile organik ilişkiler var. Ankara ya da İstanbul gibi değil. Onlar zaten devamlı Oda ile ilişki içindeler. Onunla çatışan bir durum da yok. Onlar neden serbest mimarlar derneğini kursunlar diye düşünüyor. Hep hevesleniyorlar, tamam kuracağız diyorlar ama sonra olmuyor.

Ü.T: Biz Antalya'ya bir toplantıya gittik. Orada benim sınıf arkadaşım vardı, Özcan Kırmızıoğlu, orada da konuştuk, ettik. Yok Ünal diyordu, orada yeni bir mesleki örgüt kurmayı denemiş, olamayacağını görmüştü.

E.Ç: Küçük kentteki meslektaşların sorunları ile büyük metropollerdeki meslektaşların problemleri biraz farklı.

Ü.T: Marmaris'te mimarlık hizmetlerine bir müddet çok bakmıştım. Olur olmaz işlere imza atıyorlar. Mimarın değerini bilen yok, verilen parayı haram görüyorlar. Yaşam mimarı Ağaoğlu var. Adam herkesin gözü önünde projeler yırttı. Burada da 'mall'cular var. Allah aşkına o binalar okunabilir binalar mı? Dünyanın diğer kentlerindekini de gördük.

M.S: Derneğin bugünkü durumuna birkaç açıdan bakmak lazım. Derneğin yeni yerinin işleyişinde aslında aksama yok gibi geliyor bana. Mimarlığın tanıtımı konusu ele alındığında Ankara'daki mimarlık bölümleri ile ortak proje ve sergiler var, Kamu kurumları ve özel sektör temsilcileri ile ortak etkinlik ve çalışmalar yapılıyor.

Dernek'in temel sorunu bence kamu nezdinde bir kurumsal muhatabın olmaması. Eskiden yönetmelik çalışmaları olurdu, muhatap Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve deneyimli çalışan meslektaşlar vardı. Serbest Mimarları anlamaya çalışan bir idare var diye düşünürdüm. O idarelerin yöneticileri de çoğu zaman mimar olmadılar. Genellikle üst derecede görev alan mühendisler ya kendi meslektaşları ile ortak çalışmalar yaparak ya da güçlü olan müteahhitlerin etkileri ile hiçbir zaman mevzuat değişimleri mimarlık mesleği lehinde gelişemedi. Şimdi de derneğin çalışmaları oluyor ama geri dönüşler neredeyse yok gibi.

Bugün devlet kurumlarında görev alan üst düzey yöneticiler çok değiştiriliyor. Kurumsallığın olmadığı bir yapıda her girişimizin yeniden, en baştan ele alınması gerekiyor.

E.Ç: Bu biraz da jenerasyon konusu. Eskiden çoğu kurumda abilerimizin, bizlerin derdini anlatabileceği, anlayacak ağabeylerimiz vardı. Bayındırlık Bakanlığı'na gidildiğinde Orhan Akyürek ile tartışabilirdin, konuşabilirdin. Şimdi gittiğimizde hiç kimse yok. Ben yıllardır Bakanlığa gitmiyorum. Yeşim Hatırlı döneminde müsteşara gittik. İçeri girerken sekretere sordum, beyefendinin mesleği nedir diye, mimar dedi. İyi anlaşırız o zaman dedim. İçeri girip iki kelime konuştuktan sonra beyefendi ile hiç anlaşamayacağımızı anladım ve hadi kalkın gidelim dedim. Yapacak bir şey yok. Ne demek diyor, bir yarışmada ben jürinin seçtiğinin dışında bir şey yapamayacak mıyım diyor, bal gibi yaparım diyor böyle fütursuzca bir tavırla.

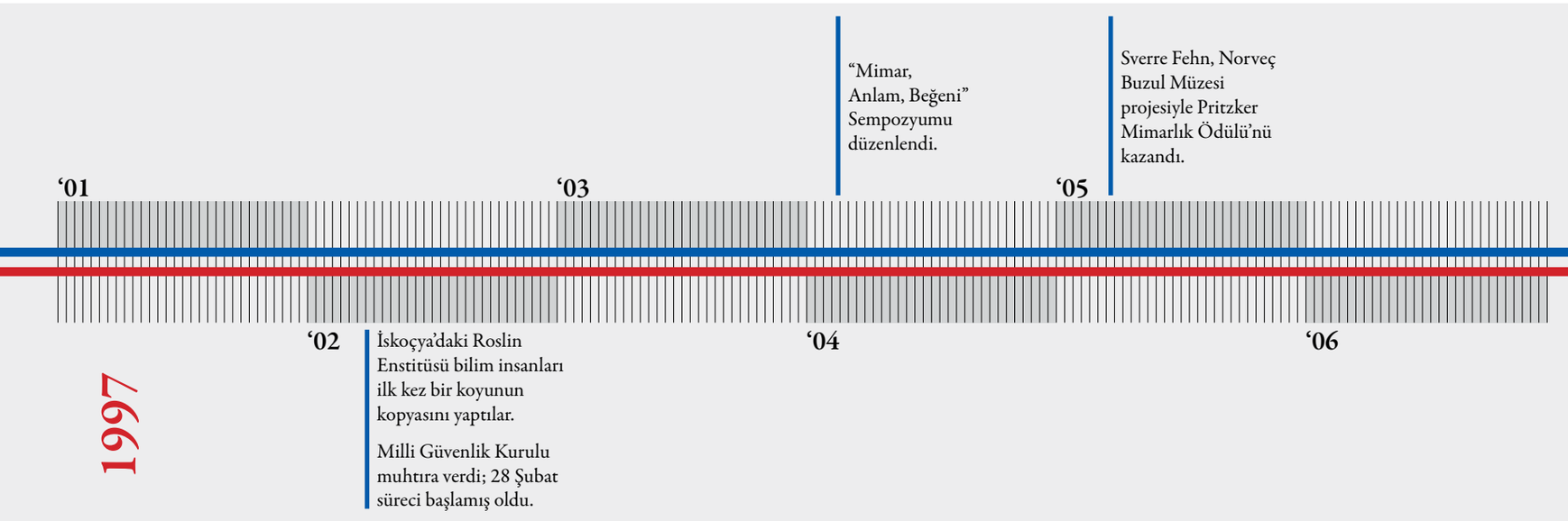

A.İ: Aslında itibarsızlaştırma diyelim, kamunun bütün kadrolarında bu var. İş yapıyor olsanız bile muhatap olabileceğiniz, sizi anlayacak kişi bulmanızda imkansız. Eskiden 20 bin metrekare iş yaptığımızda ne kadar büyük iş derken şimdi 100 bin - 200 bin oldu metrekareler fakat gene itibar yok. Eskiden 4 kalem başlık varken, şimdi 12 kalemde iş yapıyoruz. Her şey mimarın üstüne yıkılmış vaziyette. Bütün bunların altında yatan şeyin bu yasa olduğunu düşünüyorum. Bu yasa ile mimarlığın tanımını iyi bir şekilde yaptıktan sonra bence her şey yerine oturacak. Ondan sonra hukuki yönleriyle, gerektiği zaman kurumlar, özel sektörle her şeyi yapma imkanımız var. Ama şu anda hiçbir gücümüz yok bu anlamda.

E.Ç: Onunla ilgili çalışmalar var ama.

A.İ: Var ama dedik ya sümen altı edildi. Çok değerli çalışmalar var.

A.İ: Bu konuda benim çok şikayetim var üyelerden. Katılmıyorlar, gelmiyorlar. Bunun konuşulacak yeri var. Ayda bir yemekli toplantılarımız devam ediyor. Buralarda biraz bunların deşilmesi gerekiyor, yönlendirme olacak belki vurgu olacak.

Ü.T: Merkezde mi oluyor genellikle toplantılar. Ben eskisi gibi araba kullanamadığımdan hareket edemiyorum.

A.İ: Önceki dönemi de bildiğim için söylüyorum. Mimarlık merkezinin varlığı bize hakikaten güç veriyor. Mekan olarak, tanıtım olarak ciddi avantajlar sağlıyor. Bunu da kullanmaya çalışıyoruz. Ama daha iyiye gitmesi, iyi çözümler elde etmek konusunda gerekli olduğunu düşünüyorum. Mesela geçenlerde Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki geldi, konuştu. Önceden epey bir uğraştık. O kendini çok tanıtmak istemeyen bir başkan. Ama o kadar üzüldüm ki, bizden o kadar az katılım oldu ki. Böyle şeyleri iyi değerlendiremediğimizi düşünüyorum. Kamudaki yöntemde de bu var. İMSAD ile bir takım yönetmelik çalışmaları yaptık. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bizi karşısında bir güç olarak görmüyor. Güç şöyle bir güç, onların sayısal gücü. Çoğalmanın adı aslında bir federasyon olmak. "Federasyon" deyince sayı sorulmuyor.

M.S: Mustafa Demir adında mimar bir Milletvekili vardı. 2010 yılından önceydi sanırım, elimizde meslek yasası ile meclise gittik. Mustafa Demir o zaman Turizm ve İmar Komisyonu başkanı. Bizim böyle bir yasamız var ve bunu meclis kuruluna götürmek istiyoruz. Siz komisyona getirin, ben direkt genel kurula götüreceğim dedi. Aradan bir zaman geçti. Çevre ve Şehircilik Bakanı oldu. Biz bakan olduktan sonra randevuyu aldık ve görüşmeye gittik. "Derneğinizin kaç üyesi var, Türkiye genelinde yeterli örgütlenmeniz var mı?" gibi sorular geldi. Bizden hayır yanıtını alınca, "Olmaz o zaman öyle," dedi. Bu ülkedeki kabuller hep sayısal veriler üzerinden. Devlet yetkilileri böyle bakıyor meslek alanımıza.

İ.K: Çok teşekkür ederim, vakit ayırdınız. Son eklemek istediğiniz şeyler var mıdır?

E.Ç: Mimarlık merkezi üzerine söyleyebileceğim bir şeyler var. Merkezin kurulması çok iyi oldu. Çalışmalarını takdir etmemek mümkün değil. Merkezin ayakta kalmasını sağlamak adına birtakım aktiviteler yapılıyor. Fakat bu aktiviteler kamu, firmalar, üniversiteler nezdinde yapılıyor. İyi de oluyor. Hiç olmazsa orada mimarlığı topluma tanıtmaksa amaç hem onu yapıyor hem de genç meslektaşlarını da merkeze çekme potansiyelini taşıyor. Ama bütün gücü de oraya harcamamak lazım. Bu yasalar yönetmelikler ile ilgili daha fazla mı çaba harcamak lazım bilmiyorum. Gözlemlediğim kadarıyla bir sosyal dernek havasına mı giriliyor, öyle bir intiba var mıdır bilmiyorum?

A.İ: Bunu yönetimlerde ve kurullarda konuştuğumuzda herkes aynı sıkıntıları paylaşıyor, bu kesin ama şunda çözümsüzlük yaşıyoruz. Bir Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ziyaret edeceğiz. Ben göreve geldiğimden beri 4 bakan değişti. Kime gitseniz atıl kalıyor. Onun üzerine İstanbul'da yaptığımız çalıştayda, mimarlık mesleğinin sorunları nelerdir diye ciddi başlıklar çıktı. Bu çalıştayın amacı buydu. Onları kalkıp biz Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na "bu" diyebilecek bir şeyi yakalayamadık. Araya bir takım yönetsel şeyler de giriyor, bu bizim dışımızda şeyler. Belli kurumları kabul ediyorlar, konuştuğunuz zaman anlıyorlar sizi ama bir çalıştay yapalım, kamuda özel sektördeki insanlara anlatalım. Bizim internet ortamında yazacağımız herhangi bir şey yeterli kalmıyor. Bunların hepsi adım adım yapılıyor.

E.Ç: Birtakım çalışmalar yapın diyorlar yapıyoruz.

Ü.T: Bayındırlık Bakanı ile konuştuk, beraber yemek yedik, adamcağızın bize çok faydası oldu. Ve o adamla baya şey hallettik.

İ.K: Bu söyleşiyi burada kapatıyoruz. Hem Ünal Tümer'e, hem Ercan Çoban'a çok teşekkür ederiz.

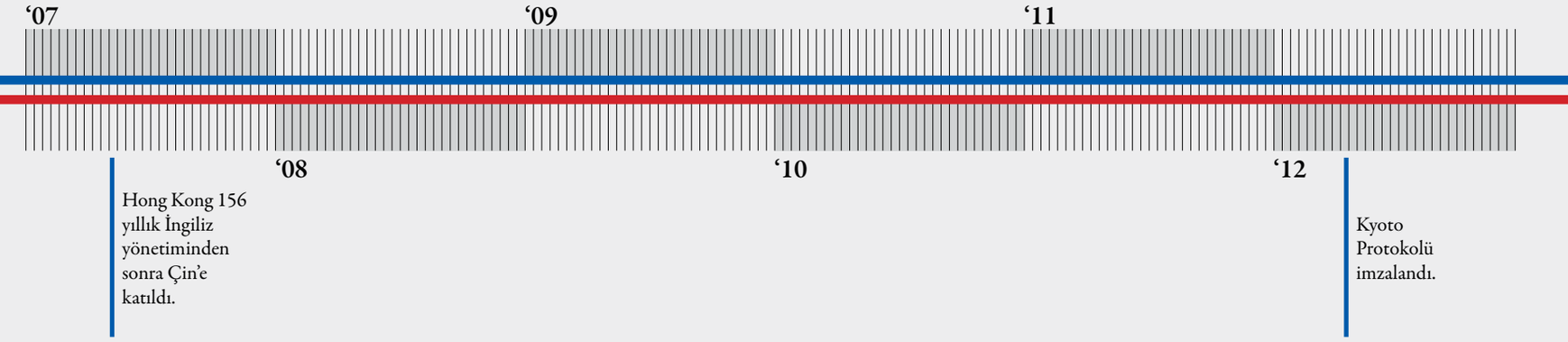

TürkSMD eski dönem başkanlarından Murat Artu ve Cafer Bozkurt'tan yazılı olarak aldığımız görüşleri...

TürkSMD hangi şartlarda, niye ve nasıl kuruldu; misyonu nasıl tarif enmişti?

Murat Artu: Mimarlar odası bir NGO (**N**on **G**overmental **O**rganizasyon) değildir. Yapısı yarı devleti içerir. Mimarlık yapanların değil, mimarlık okullarından mezun olanların zorunlu olarak katıldığı bir organizasyondur. TürkSMD mimarlık mesleğini proje yaparak uygulayanların kurduğu bir organizasyondur. Amacı asla ve asla mimarların değil, yalnızca Mimarlık mesleğinin menfaatleridir. Bu manada; Mimarlık mesleğini ticari bir araç olarak kullanan mimarlara karşı kurulmuş bir Mimarlık organizasyonudur.

Cafer Bozkurt: Serbest büro sahibi meslek uygulayıcılarının mimarlık mesleği ile ilgili sorunların ortaya konması ve çözümünde daha etkin rol almasını hedef eyen Serbest Mimarlar Derneği 1987 yılında Ankara'da kurulmuştur. Mimarlar Odası'nın yaptığı çalışmaların ötesinde, mesleğini çağdaş düzeyde uygulamak isteyen mimarlar arasında daha sıkı ilişkiler kurulması ve mesleki dayanışmanın arttırılması gibi konulara odaklanan özel bir kuruma ihtiyaç duyulması böyle bir gereksinimin ortaya çıkmasındaki başlıca etmenlerden olmuştur.

TSMD günümüze kadar hangi konularda başarılı oldu, hangi konularda neleri gerçekleştiremedi?

M.A: Bu her anlamda çok uzun bir konu. Başarısızlıkları konuşmak bizi bir yere götürmez ancak neler başarılmalı diye sormamız lazım. Kanaatimce;

1- Tüzük ve yönetmeliklerimiz kağıt üstünde kalmamalı ve uygulanmalı.

2- SMD federasyonu kurularak yetki ve sorumluluklarımız artmalı ve mimarlık yapma yetkisi ticaret değil, meslek adamlarında olmalı.

3- Mimarlık sigortası getirilmeli ve talep edilmelidir.

C.B: SMD'ler farklı şehirlerde yaşayan ya da birbirini sadece ismen tanıyan meslek profesyonellerinin aynı çatı altında toplanması ve mesleki konulardaki sorunların tartışılması için önemli bir platform yaratmayı başarmıştır. Dernek üyelerinin seçiminde doğru kriter ve öncelikler esas alınarak nitelikli bir üyelik profili sağlanmıştır. Kurumumuz pek çok ulusal ve uluslararası organizasyonda yer almakta, benzeri çeşitli etkinlikleri de düzenlemektedir. Ancak Mimarlık Meslek Yasası ve Türk mimarlarının Avrupa Birliği'ndeki hakları açısından Mimarlar Odası ve Bakanlıklar ile birlikte yapılan çalışmalarda, konunun çok çeşitli kurum ve karmaşık sorunları içermesi sebebi ile yeterli sonuç alınamamıştır. Bugün Avrupalı mimarların ülkemizde yoğun olarak iş yapma hakkına sahip olmalarına karşılık, Türk serbest mimarlarının AB ülkelerinde hemen hemen hiç bir hak sağlayamadıkları görülmektedir.

1987'den 2017'ye kadar mimarlık mesleği ve pratiği nasıl evrildi; bu evrim sizce nasıl devam edecek?

M.A: Mimarlık yapı yapmaya dair bir disiplindir. Mimarlar diğer yapı yapan disiplinler ve imalatçılarla diğer insanları pek anlamadığı bir lisan aracılığı ile konuşur. Bu lisanın adı "Çizim"dir. Örneğin "Aks" kavramı gerçekte olmayan ama anlaşabilmek için yaratılmış bir sözcüktür.

Eğer mimarlık alanını yapı yapmaktan çıkartıp proje pazarlamaya çevirirseniz, herkesin anlayabileceği bir lisana gereksinim duyarsınız: "Render".

Render çizimden çok daha güçlü bir lisandır, çünkü anlayanı çoktur, katılımcısı da çoktur. (!!!) Teknolojinin ilerlemesi ile birlikte çok da kolaylaşmıştır.

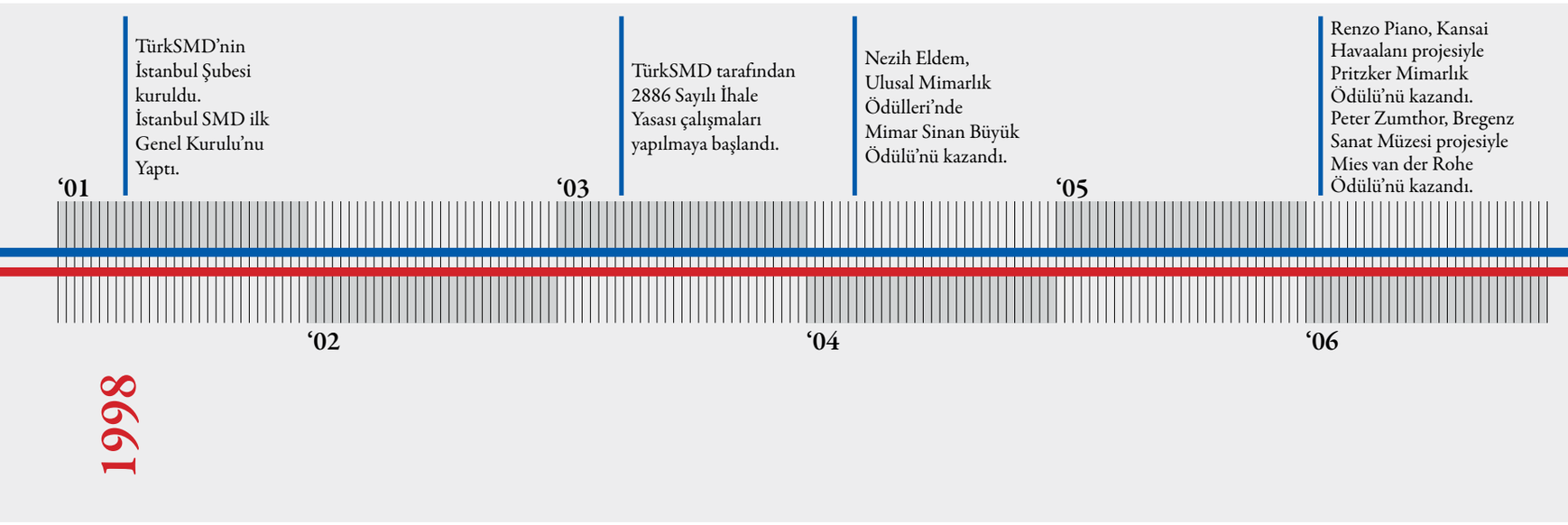

Çizim "render" ile yarışamaz. Artık konutlar inşa edilmeden render üstünden satılmaktadır. Gelen finans kolaylığının yanı sıra, mühendislik, altyapı, doğal şartlar pek tabiidir ki render'larda gözükmemektedir. Bu nedenle alımlı projelerimiz(!!!) ama yaşanamaz bina ve kentlerimiz oluşmaktadır.

Ben bu e-mail'i cevaplarken bana 6 tane daha e-mail geldi. Günde 60 tane geliyor ve geri dönmekle sorumlu oluyorum. Benim günde kaç saatimi mail için harcamam lazım? Mail sistemi pullu mektuptan çok daha az zamanda becerildiği için yaratıldı, ancak, yaratılış amacına aykırı olarak ve bütün kolaylığına rağmen çok daha fazla zaman alıyor.

Mimarlık da teknolojiyi kullanarak çok basitleşmiş gibi algılanabilir ama gerçekte çok zorlaşmıştır. Malzeme, pazar ve teknoloji globalleşmiştir. Sınırsız seçeneğiniz vardır. Esas işi karar vermek olan bu disiplindeki parametreler çok artmıştır. Bu neden ile geleceğin mimarisi data araştırmasına ve data aktarımına dair gelişecektir. Teknolojik olanakların geldiği bu noktada müteahhite gerek kalmamıştır. Mimari programlar Algoritma kullanmaya başlamıştır. Gelecek; mimarların emanet usulü taşeronları seçeceği ve yapılan yapıdan ve maliyetinden sorumlu, garantör olacağı bir yöne dair ilerlemektedir.

C.B: Ülkemizde son 30 senede mimarlık mesleği ve pratiğinde çok önemli değişimler yaşandı. Bilgisayar kullanımı, internet ve yeni iletişim teknolojilerinin bunda büyük etkisi olmuştur. Özellikle yapı malzemelerinin kalitesi ve çeşitliliğinin artması, yapım teknolojilerindeki ilerlemeler, mimarlara tüm teknik verilerin kolaylıkla ulaşması, basınyayın organlarındaki gelişmeler pozitif yansımalar doğurdu. Türkiye ekonomik anlamda dünyaya açılırken yine özellikle internet aracılığı ile mimarlık alanındaki tüm haber ve yenilikler meslektaşlarımızın ayağına kadar gelmeye başladı. Bu sırada başarılı mimarlarımız tarafından önemli mimarlık eserleri ortaya çıkarıldı. Ancak bilginin bu kadar bol ve ulaşılabilir olduğu bu dönemde doğruları seçmek yerine, global ekonomi ve gündelik devlet politikaları çerçevesinde, ülke gerçekleri ile örtüşmeyen ve bu ülkede yaşayan insanların yaşam kültürüne uymayan çok fazla yapı da yapıldı.

Günümüz koşullarında mimarlık mesleğinin yeri nedir?

M.A: Proje pazarlamacılığı.

C.B: Günümüz koşullarında mimarlık mesleği, dünyadaki global ekonomi ile buna endeksli devlet politikaları içinde yer almaktadır. Ülkemizde inşa edilen konut yerleşkeleri ve alışveriş merkezleri özellikle global ekonominin istediği tipolojileri yansıtıyor. İnsan ölçeği, komşuluk, mahalle kültürü ve oralardaki hayatın gerekleri bu tür sosyal ve ticari mekânlarda yeterince öneme alınmamaktadır. Kamusal yapılarda da - özellikle okul, hastane, kültür ve idare yapıları – yine bu şekildeki devlet politikaları yönlendirmesi ile ilerlemektedir. Bu sisteme ayak uyduran ve siyasi yönetimlerin yukarıdaki doğrultuda hizmetinde olan mimar ve mimari gruplar mesleği yeniden tanımlamaktadır. Buna, sisteme altlık oluşturmak için çalışan ve eğitim veren mimarlık okullarını da katmak gereklidir.

TürkSMD'nin ileriye dönük amaçları ve vizyonu ne olmalı; TürkSMD yönetmeliğinin değişmeye gereksinimi var mı sizce?

M.A: TürkSMD çok ilerledi ve iyi bir noktaya geldi kanımca. Ancak o kadar ilerledi ki büyük bütçeleri oluşmaya başladı. TürkSMD artık her ay yüklü miktarda bir bütçeyi finans etmek durumunda. Bu durum korkarım özgürlüğünüzü bitirir. TürkSMD artık bir dernekten çok bir şirket konumundadır.

Yönetmeliğe gelince; Yönetmelik uygulanacaksa değiştirilmesi tartışılabilir. Bu noktada bir ikinci düşünülmesi gereken nokta ise diğer SMD yönetmelikleri ile eşgüdüm içinde olmaktır. Yani tüm SMD yönetmelikleri aynı anda değiştirilmelidir.

Ancak kanaatimce sorun yönetmeliklerden değil, yönetmeliklerin uygulanmamasından doğmaktadır. SMD'ler üye çoğaltmak ve yönetmelik uygulamak ile ilgili bir paradoks yaşadığı için, yönetmeliğe uymayan üyelerini çıkartamamakta, hal böyle olunca da, yönetmeliğe aykırı davranışlar meşrulaşmaktadır. "Çok işlenen suç kanun olur" misali fiili bir durum oluşmuştur. Tuzağa düşmemek lazım.

Bu noktada üyelerin toplanarak yönetmeliklerin uygulanması ile ilgili bir milat oluşturması ve geçmişi değil, geleceği tartışması elzemdir. En önemli özelliğimizin ahlakımız ve güvenilirliğimiz olduğunu unutmazsak ve temizlenirsek, yalnızca proje yapan değil, yapı yapmak için proje yapan meslek insanları olduğumuz ve proje ticareti yapmadığımız anlaşılacaktır.

C.B: Bugün SMD'ler, mimarlık mesleğinin belirli etik ve profesyonel davranış kuralları çerçevesinde ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamımıza katkı sağlaması ve serbest mimarların bir araya gelmesi için etkin bir platform yaratmaya devam etmektedir. Gelecekte de yeni genç üyeler kazanarak bu kurumsal yapının sürekliliğinin sağlanması, kazanılan bilgi ve birikimlerin yeni nesillere aktarılması önem taşımaktadır. Türk mimarlarının hem ülkemizde hak ettiği saygıyı görmesini sağlamak hem de dünyadaki tanınırlığının arttırılması üzerinde durulması gereken konuların başında gelmektedir. Günümüzde mimarlık mesleğinin uğraşı yelpazesinin çok genişlemesi, kolektif çalışma grupları ve uluslararası organizasyonların oluşması neticesinde, SMD'lerin de daha gelişmesi ve büyümesi amacı ile yönetmeliklerde bazı değişiklikler ve esnekliklere gerek duyulmaktadır.

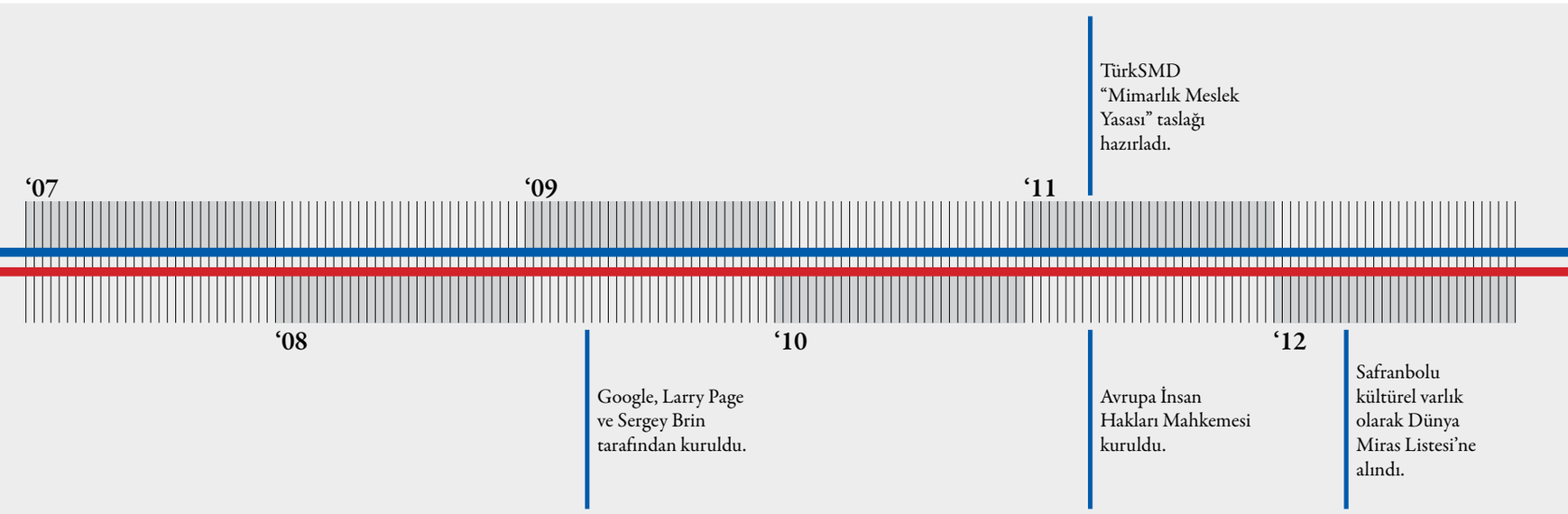

DERNEK MERKEZLERİ

Derneğin kuruluşundan bugüne dek sahip olduğu mekanların elde edilme hikayelerini, bu süreçlerde yer alan ve büyük emek veren üyelerimizden anlatmalarını istedik

Yakup Hazan
Y.Mim. Rest.Uz.

Yerleşik Döneme Geçiş

Dernek iki yaşında. Uzun uğraşlardan sonra serbest mimarların kurmayı başardığı derneğin henüz ikinci dönemi, iki sene olmuş, sene 1991. Henüz yerleşik düzene geçilememiş dernek üyelerimizden Melih Baturalp'in bürosunda faaliyetini sürdürüyor. Genç bir serbest mimar olarak heyecanım dorukta, çok şey bekliyoruz. Derneğin çeşitli etkinliklerine ve yemeklere üyelerin büyük çoğunluğu katılıyor. Bu birliktelikten oluşan pozitif enerji bütün üyeleri etkiliyor. Birinci dönem yönetim kurulu başkanı Prof. Dr. Yüksel Erdemir birinci dönemin ardından Genel kurulda ikinci dönem yönetim kurulu şöyle belirleniyor.
Başkan Ünal Tümer, II.Başkan Nuran Ünsal, Sekreter Melih Baturalp, Sayman Cem Açıkkol, Üye Af an Yatman

1.Yedek Yakup Hazan

Yerleşik düzene geçilemediği için dernek merkezi Başkan Ünal Tümer'in bürosuna taşınıyor. Yönetim kurulu toplantıları burada yapılmaya devam ediyor. Ben 1. yedek üye olduğum için toplantılara katılamıyorum. Bir süre sonra Başkan Ünal Tümer'den bir telefon geliyor. Sayman üye Cem Açıkkol istifa ediyor. Yerine birinci yedek olarak benim geçmemi söylüyor. Aramızdaki konuşmayı hatırlıyorum. "Derneğin yerleşik düzene geçememesi beni başından beri düşündürmekteydi." Ben kalıcı bir faaliyet yapmak istediğimi söylüyorum ve derneğe bir yer satın alıp yerleşik düzene geçmemizi öneriyorum. Başkan Ünal Tümer bu fikri çok olumlu karşılıyor. Bu konuyu benim katıldığım ilk yönetim kurulu toplantısında gündeme getiriyor. Başkan ve yönetim kurulu projeye tam destek veriyor ve benim projeyi geliştirmemi istiyorlar.

Ardından 9 Şubat 1991 tarihinde Genel Kurul, gayrimenkul alımı için 2. Dönem yönetim kuruluna yetki veriyor. Genel kurulda dernek merkezinin alınması için üyeler olumlu konuşmalar yapıyor.

Projeyi geliştirmek için çalışmalara başlıyorum:

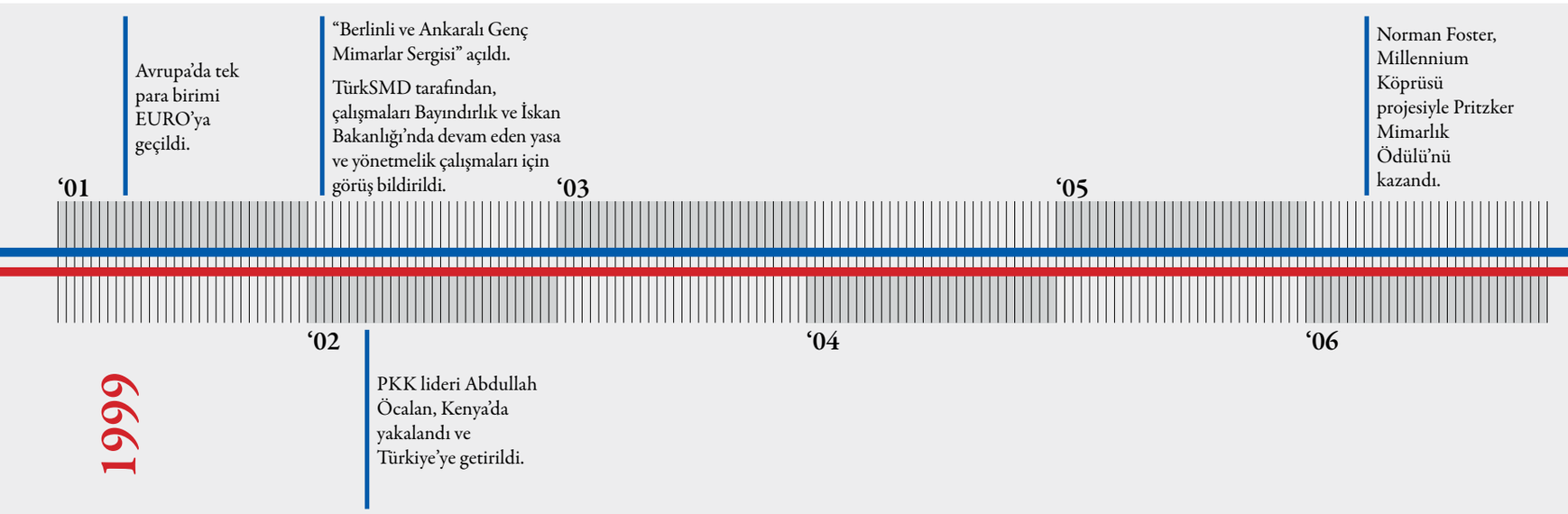

Derneğin merkezinin Çankaya, Kavaklıdere, Gaziosmanpaşa semtlerinde olmasını (henüz Çayyolu, İncek, Birlik, Yıldız gibi semtler gelişmeye başlamamış durumdalar) ve üye sayımızın az olması nedeni ile makul bir bütçe ile yola çıkılmasını ve bu bütçe ile dernek merkezinin tadilatlarının ve mobilyalarının da alınabilmesini kapsayan bir bütçe olmasını öneriyorum. Başkan Ünal Tümer ile paylaşıyorum ve yönetim kuruluda kabul ediyor. Üyelerden 8.000,000 almaya karar veriyoruz. 4.000.000 TL birinci taksit 4.000.000 TL ikinci taksit henüz TL 'den üç sıfır atılmamış durumda. Sıra bu paranın nasıl toplanması gerektiğine geliyor. Aynı zamanda Başkan Ünal Tümer'in önerisi ile önceki dönem başkanı Yüksel Erdemir ile de yüz yüze görüşmeler yapıyorum. Paranın toplanması konusunda bir öneri geliyor: Üyelerden ikişer adet (4.000.000 x2 = 8.000.000) tutarında senet alıp tarihleri gelince ödemelerini sağlayalım. Önümüzde eşli bir akşam yemeği var önemli bir akşam. Sanırım kuruluş balosunun üçüncü yıl dönümüydü. Senetleri üyelerin adına hazırlıyorum. Girişte her gelen üyeye senetleri imzalatıyorum. Üç beş üye hariç üyelerimiz senetleri imzalıyorlar. Başkan Ünal Tümer'in önerisi ile alacağımız gayrimenkul için ayrı bir hesap açıyorum. Ve paraları bu hesapta toplamaya karar veriyoruz. Bir taraf an senetler tahsil edilirken bir taraf an gayrimenkulun arayışına başlıyorum. Sıkı bir araştırmadan sonra bütçemize uygun Çoban Yıldızı sokak 5/3 no'lu dairenin alınabileceğini tespit ediyorum. Ve yönetim kurulumuz ile daireyi görüyoruz almaya karar veriyoruz. Gayrimenkul alımı için hesapta 100.000.000 TL var, dairenin fiyatı da yüz milyon lira. Henüz TL'den üç sıfır atılmamış ve pazarlıkla daireniz fiyatını 96.000.000 TL'ye anlaşıyoruz.

02.05.1991 tarihinde Serbest Mimarlar Derneği yönetim kurulu dernek adına dairenin alınması için Sayman üye Yakup Hazan'a yetki veriyor. Daha sonra bu yetki: 9 Temmuz 1991 tarihinde Ankara Vali Yardımcısı Yahya Gür imzası ile Gayrimenkul alımı ve Yakup Hazan'a dernek adına gayrimenkul alınma yetkisini onaylanıyor. Her şey hazır aynı gün Çankaya 1. Bölge tapu dairesinde Serbest Mimarlar Derneği'ne, Ankara, Çankaya Mahallesi 1. Bölge 4951/10 parseldeki kat mülkiyetine göre 120/4062 arsa paylı Zemin kat 3 nolu gayrimenkulun Mehmet Emin Turgut adına kayıtlı iken satışından tescil edilerek Serbest Mimarlar Derneği'ne devrediliyor. Artık Serbest Mimarlar Derneği'nin mektup adresi, Çoban Yıldızı sokak 5/3 Çankaya / Ankara oluyor ve dernek bu adrese taşınıyor. Daha sonra iç dekorasyon projesini hazırlıyorum. Dairenin iç duvarlarını yeniden düzenliyorum. Islak hacimleri yeniliyorum. Tavanlar döşemeler yenileniyor. Bu arada yönetim kurulu değişiyor ve 3. Dönem yönetim kurulu benim yorulduğumu düşünerek tadilatın derneğimiz dışından Emin Atala'nın devam etmesine karar veriyor.

Daha sonra SMD dergisinin yayın kurulunda görev alıyorum ve merkezimizde toplantılarımızı keyif ile yapıyoruz.

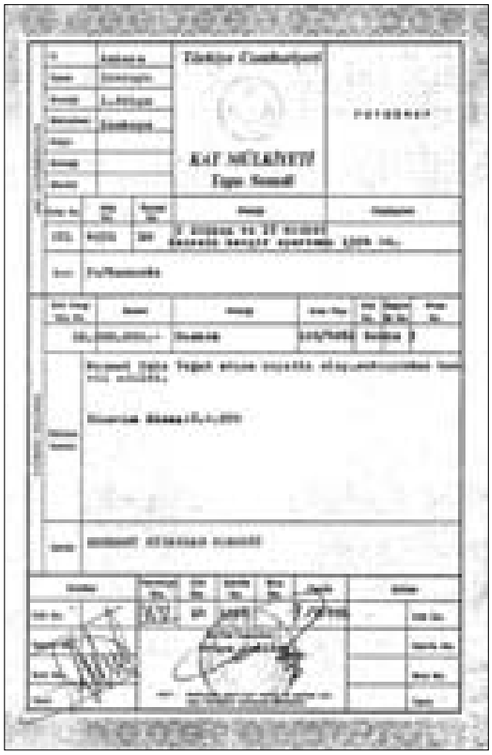

'07

'08

Marmara Bölgesi'nde 7,4 şiddetinde deprem oldu. Resmi raporlara göre, 17.480 ölüm, 23.781 yaralı oldu. 133.683 çöken bina ile yaklaşık 600.000 kişi evsiz kaldı.

'09

"Türk Mimarları 2000" adlı kitap yayınlandı.

'10

Öğretim üyesi ve gazeteci yazar Profesör Ahmet Taner Kışlalı öldürüldü.

"Türkiye'de Mimarlık - Mühendislik Hizmetleri Uygulamaları" Sempozyumu düzenlendi.

'11

Düzce'de 7,2 şiddetinde deprem oldu. Ölü sayısı 845, yaralı sayısı 4.948 bildirildi. Depremden sonra Düzce ilçesi, Türkiye'nin 81. ili oldu.

'12

Türkiye'nin Avrupa Birliği adaylığı kesinleşti.

"Mimar, Anlam, Beğeni" kitabı yayınlandı.

2011 -2012 Dönemi Yönetim Kurulu Adına

Mimar Enis Öncüoğlu

TSMD, 1987 yılında kurulan ve ana ekseninde Mimarlık ve Mimarlık hizmeti veren özel sektör mimarlık ofisleri yer almaktadır. TSMD yönetimine geldiğimiz 2011 senesinde, geniş katılımlı toplantılar, çalıştaylar ve araştırmalar neticesinde TSMD'nin çalışmalarının, mimarlık camiası, öğrenciler ve en önemlisi Ankaralı ile paylaşılmasında ciddi bir eksiklik tespit edildi. Kent politikalarının, tasarım ve mühendislikteki gelişmelerin, sanatı da içine alacak şekilde sergilendiği ve tartışıldığı bir platform yaratma fikri de bu dönemde oluştu. Yönetim kurulumuz da böyle bir merkezin oluşturulması için tüm imkanları ve kaynakları araştırdı. Bu esnada daha önce projelerini hazırladığımız Kentpark Alışveriş Merkezi de sosyal sorumluluk projesine ev sahipliği yapabilecek ve içerik üretebilecek bir yapının arayışı içindeydi. Mevcut binaya ek olarak yapılacak merkezin inşaatını TSMD'nin üstlenmesi durumunda, bu yapının ücretsiz kullandırılması konusunda mutabakata varıldı. Çeşitli etkinlik ve sponsorluklarla bina 8 ay içerisinde inşa edilerek 2012 yılında hizmete girdi. Açıldığı günden itibaren birçok etkinlik, konferans ve sergi ile TSMD ve üyelerini birçok kurum, kuruluş ve Ankaralı ile buluşturan TSMD Mimarlık Merkezi, kurumsal olarak her geçen gün daha fazla ziyaret edilmekte ve izlenmektedir.

Yönetim kuruluna inanarak bu projeyi destekleyen başta üyelerimiz, sponsorlarımız, uygulamacılarımız, Kentpark AVM Yönetimi ve Merkez'in yöneticilerine teşekkürü bir borç biliriz...

Maruf Önal, Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

Rem Koolhaas, Second Stage T eatre projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

TSMD'nin adı Türk Serbest Mimarlar ve Müşavirler Derneği (TSMMD) olarak değiştirildi.

'01 '02 '03 '04 '05 '06

Anayasa Mahkemesi başkanı Ahmet Necdet Sezer Cumhurbaşkanı seçildi.

Galatasaray futbol takımı Arsenal'i 4-1 yenerek UEFA Kupası'nı aldı.

2000

TürkSMD Yayınları

TürkSMD tarafından, Türkiye'de mimarlık ve ilgili tasarım konularındaki gelişmeyi sağlamak, yurt içi ve yurt dışındaki mimarlık, tasarım konuları ile ilgili gelişmeleri duyurmak, profesyonel ve akademik etkinlikleri, sektörel ve teknik gelişmeleri ve sonuçlarını yaymak, mimarlık faaliyetlerinin kurumsallaşmasının hızlandırılması amacıyla Serbest MİMAR Dergisi her sene 4 sayı olarak çıkarılıyor.

Yayın içeriğinin seçiminde mimarlığın düşünsel gelişmesini sağlayıcı ve uygulamanın teknik, sosyal, hukuki ve ekonomik yönlerinden bilgi verici olması ön planda tutuluyor. Güncel mimarlık söylem ve uygulamaları yayının öncelikli ilgi alanıdır. Yayınlarda üyelerin mesleki birikimlerine ve uygulamalarına da yer veriliyor.

Dergiye ek olarak derneğin şimdiye kadar yayınladığı Ankara Rehberi 2002, Konu-Konut, Mimar Anlam ve Beğeni, Türk Mimarları 2000, REACT ve Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi projesinin "Ticari Yapılar, Turizm Yapıları, Eğitim Yapıları, Kültür Yapıları ve Konut" olmak üzere toplamda 10 kitap bulunuyor.

'07 '08 '09 '10 '11 '12

İtalya'da 32 kent ve kasaba belediyesi çağdaş kentin öldürücü temposuna karşı bir araya gelerek yavaş kent (Cittaslow) projesini başlattı.

26. Avrupa Süper Kupası'nı, UEFA Kupası Şampiyonu Galatasaray ilk kez kazanarak, Türk Futbol Tarihi'nde bir ilk'e daha imza attı.

GÖRÜŞLER

Türk SMD - İstanbul SMD - İzmir SMD

TürkSMD'yi ve İzmir, İstanbul SMD'lerin kurulma hikayelerini İstanbulSMD ve İzmirSMD üyelerinden dinledik

Cafer Bozkurt

İstanbul SMD
4 No'lu Kurucu Üye

Serbest büro sahibi meslek uygulayıcılarının mimarlık mesleği ile ilgili sorunların ortaya konması ve çözümünde daha etkin rol almasını hedef eyen Serbest Mimarlar Derneği, 1987 yılında Ankara'da kurulmuştur. Mimarlar Odası'nın yaptığı çalışmaların ötesinde, mesleğini çağdaş düzeyde uygulamak isteyen mimarlar arasında daha sıkı ilişkiler kurulması ve mesleki dayanışmanın arttırılması gibi konulara odaklanan özel bir kuruma ihtiyaç duyulması böyle bir gereksinimin ortaya çıkmasındaki başlıca etmenlerden olmuştur. Burada 25 yıldır üyesi olduğum bu kuruluşun günümüze kadar geçirdiği süreci, TürkSMD'nin kurulmasını ve yaşadığı değişimleri, en sonunda İstanbul SMD'nin ortaya çıkmasını kendi deneyimlerim çerçevesinde anlatmaya çalışacağım.

1992 yılında SMD Başkanı Sezar Aygen'in daveti üzerine aynı yıl üyelik için başvurdum ve kabul edildim. İstanbul Mövenpick Oteli'nde yapılan toplantıda 103 no'lu üye olan Doğan Tekeli ile birlikte 104 no'lu üye olarak üyeliklerimiz açıklandı.

Eylül 1992'de SMD, Türk SMD adını aldı. Türk SMD toplantıları, kuruluş yeri ve merkezi olan Ankara'da olduğundan İstanbul üyeleri toplantılara düzenli katılamıyordu. Aynı zamanda İstanbul ile ilgili konu ve ihtiyaçların fazlalığı sebebi ile Temmuz 1996'da İstanbul Yüzme İhtisas Kulübü'nde yapılan toplantıda Türk SMD İstanbul temsilciliği kurulması kararlaştırıldı. Aynı yıl Ağustos ayında açılan Türk SMD İstanbul temsilciliği yönetimine Levent Aksüt, Neşet Arolat ve Cafer Bozkurt seçildi. İstanbul'da üye sayısı 17 kişi olmuştu.

Ekim 1997'de TürkSMD Genel Kurulu'nda temsilciliğin şubeye dönüştürülmesi kararı alındıktan sonra TürkSMD İstanbul Şubesi kuruldu. Levent Aksüt, Neşet Arolat, Cafer Bozkurt, Günay Çilingiroğlu ve Doğan Hasol yönetim kuruluna seçildi. Sekreter üye Doğan Hasol yerine önce Ender Ergun sonra Sinan Atasoy göreve devam etti. Bu yönetim kurulu Levent Aksüt başkanlığında 3 dönem olmak üzere 6 yıl çalışmalarını sürdürdü.

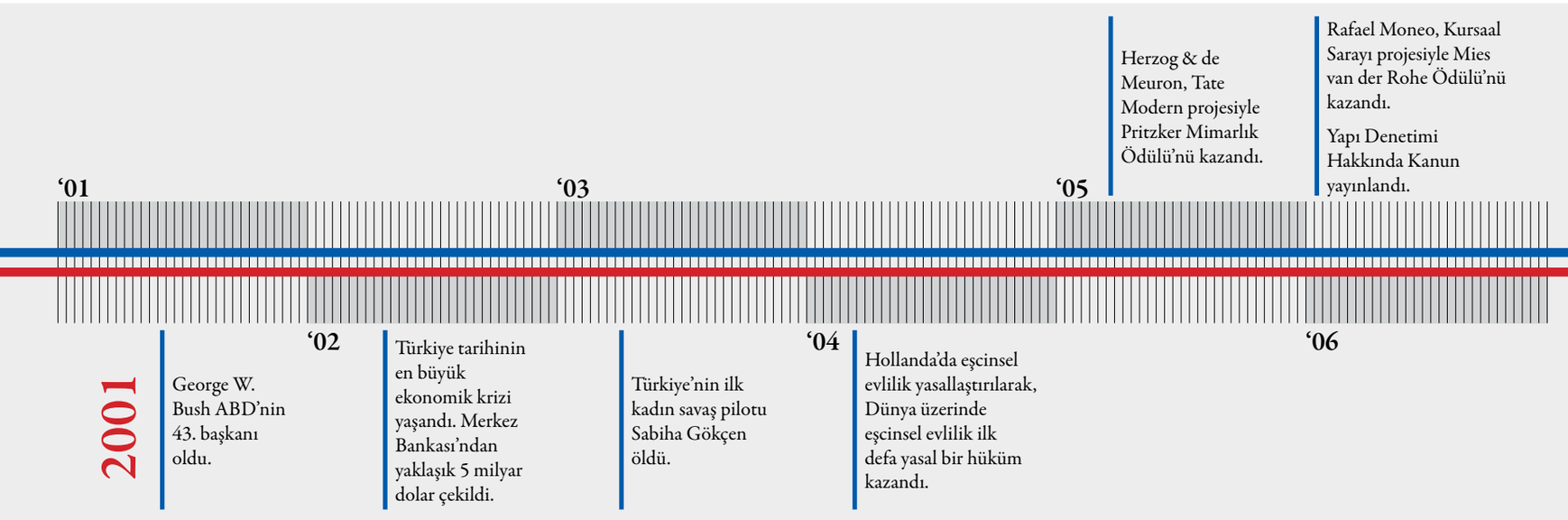

TürkSMD, ihale kanununda yapılan değişikliklerden sonra müşavirlik hizmeti görebilmesi için Türk Serbest Mimarlar Müşavirler Derneği olarak isim değişikliği yaptı. Daha sonra 2002 yılında yapılan yönetmelik değişikliklerinden dolayı yeniden TürkSMD olan ilk adına dönüldü. Bu sırada İstanbul şubesi üye sayısı 37 olmuştu. Muhasebe olarak harcamaların Ankara'dan yapılması nedeniyle işletme zorlukları yaşanıyordu. Gelişen Avrupa Birliği üyeliği süreci içinde Türk serbest mimarlarının birlikte güçlü hareket edebilmeleri en az 5 dernekten oluşan bir Federasyon kurulmasını gerektiriyordu. Bu çerçevede Mayıs 2001'deki Genel Kurul'da alınan karar ile serbest mimarların bir çatı altında toplanması amacıyla TürkSMD İstanbul Şubesi ve TürkSMD İzmir Şubesi kapatıldı. Eylül 2001'de İstanbul SMD ve İzmir SMD dernek tüzükleri TürkSMD tüzüğü doğrultusunda Aralık 2001'de onaylandı ve böylece İstanbul SMD ve İzmir SMD kurulmuş oldu. Ben de İstanbul SMD'nin 4 no'lu kurucu üyesi oldum. Şubat 2002'de yapılan Genel Kurul'da TürkSMD İstanbul Yönetim Kurulu Levent Aksüt, Neşet Arolat, Cafer Bozkurt, Günay Çilingiroğlu ve Sinan Atasoy olarak seçildi.

Mart 2002'de TürkSMD Ankara'da yapılan Genel Kurul'da Merkez Yönetim olan Yönetim Kurulu'na İstanbul SMD ve İzmir SMD'den de üye seçilmesi kararı alındı. Böylece TürkSMD yönetimi Güneri Irmak, Şükrü Ünal, Ali Osman Öztürk, Cafer Bozkurt ve Güngör Kaf ancıoğlu olarak belirlendi. Yeni yönetimde Cafer Bozkurt başkan seçildi. Daha sonra Şükrü Ünal ve Güngör Kaf ancıoğlu istifa ettiklerinden dolayı yerlerine yedek üyeler Hasan Özbay ve Özcan Uygur geldiler. Bu yönetim 2 yıl devam etti.

2002-2004 çalışma döneminde Avrupa Birliği Uyum Süreci üzerinde önemle durduğumuz bir konu oldu. Serbest Mimarlar olarak, 1985 yılında imzalanan ve 1995-2005 yılları arasında yapılması gereken Avrupa Birliği'ne uyum çalışmaları için verilen 10 yıllık sürenin son iki yılında çalışma toplantılarına katıldık. Bakanlıklar ve Meslek Odası'nın uğraşılarının neticesinde GATS anlaşmalarında ülkemiz mimarları için faydalı bir sonuç alınamadı. O tarihlerde Avrupa Birliği'ne ülkemizde "Mimar Unvanı" veren 11 Devlet Üniversitesi ve 2 Vakıf Üniversitesi olduğu, Mimarlar Odası'na da 28.841 kayıtlı üye olduğu bildirilmişti. Ne yazık ki bugün Avrupalı mimarların ülkemizde yoğun olarak iş yapma hakkına sahip olmalarına karşılık, Türk serbest mimarlarının Avrupa Birliği ülkelerinde hemen hemen hiçbir hak sağlayamadıkları görülmektedir.

İstanbul SMD Tüzüğü Md. 6.1. ve Geçici Md. 34.4 gereği Mart 2002-Ocak 2004 dönemi TürkSMD Yönetim Kurulu Başkanlığı görevimin sonunda istifa ettim ve İstanbul SMD üyeliğine devam ettim. Bugün 75 asil üye ve 10 onur üyesi bulunan İstanbul SMD, mimarlık mesleğinin belirli etik ve profesyonel davranış kuralları çerçevesinde ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamımıza katkı sağlaması ve serbest mimarların bir araya gelmesi için etkin bir platform yaratmaya devam etmektedir.

Bugüne kadar İstanbul SMD aşağıdaki sıralanan yönetimlerle çalışmalarını sürdürdü:

Geçici Yönetim Kurulu (2002-2003)
Levent Aksüt (Bşk.), Umut İnan (Bşk. Yrd.), Aytaç Manço, Emre Arolat, Bünyamin Derman

1. Yönetim Kurulu (2003-2005)
Umut İnan (Bşk.), Sinan Genim (Bşk. Yrd.), Haydar Karabey, Emre Arolat, Bünyamin Derman

2. Yönetim Kurulu (2005-2007)
Cafer Bozkurt (Bşk.), Ersen Gürsel (Bşk. Yrd.), Nevzat Sayın, Hakkı Moltay, Hasan Çalışlar, Cem İlhan

3. Yönetim Kurulu (2007-2009)
Doğan Tekeli (Bşk.), Neşet Arolat (Bşk. Yrd.), Oğuz Öztuzcu, Timur Kayserilioğlu, Gürhan Bakırküre

4. Yönetim Kurulu (2009-2011)
Doğan Hasol (Bşk.), Oğuz Öztuzcu (Bşk. Yrd.), Timur Kayserilioğlu, Mutlu Çilingiroğlu, Cemal Emden

5. Yönetim Kurulu (2011-2013)
Oğuz Öztuzcu (Bşk.), Kerem Erginoğlu (Bşk. Yrd.) Ayhan Ertuğrul, Mutlu Çilingiroğlu, Acar Avunduk, Ayşe Hasol Erktin

6. Yönetim Kurulu (2013-2015)
Ersen Gürsel (Bşk.), Kerem Erginoğlu (Bşk. Yrd.), Aydan Volkan, Ayşe Hasol Erktin, Yalçın Türkdoğan, Yavuz Selim Sepin, Cem Sorguç

7. Yönetim Kurulu (2015-2017)
Ertun Hızıroğlu (Bşk.), Birigitte Weber (Bşk. Yrd.), Umut İyigün, Sibel Dolakay Bozer, Yalçın Türkdoğan, Cem Sorguç, Alişan Çırakoğlu

8. Yönetim Kurulu (2017 -.....)
İ. Hakkı Moltay (Bşk.), Sibel Dolakay Bozer (Bşk. Yrd.), Hakan Demirel, Umut İyigün, Ziya Canbazoğlu, Abbas Hacıömeroğlu, M. Durmuş Dilekci

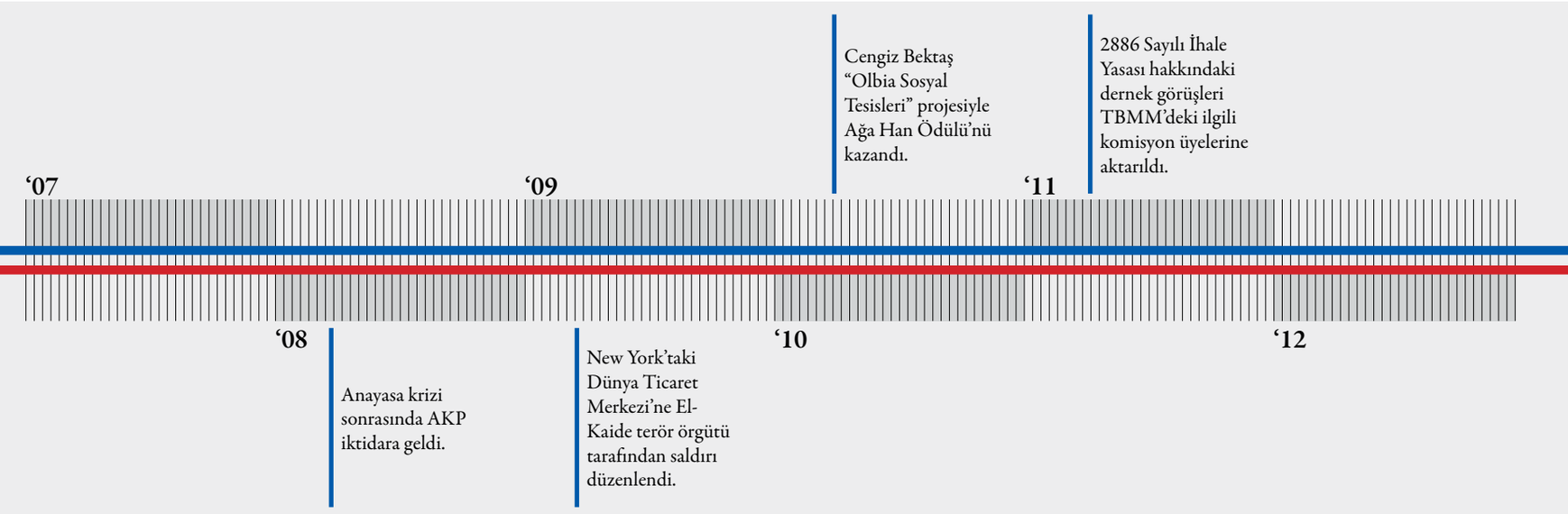

TSMMD'DEN TSMD VE İSMD'YE Derneklerimizin Varoluşu ve Kazanımlarımız

Ziya Canbazoğlu

2001 yılında değerli meslektaşım Bozkurt Gürsoytrak'tan gelen TSMMD'ye katılıma davet önerisi, TSMD İkinci Dönem Başkanlığı'nı sürdüren değerli meslektaşım Sn. Aytek İtez'in çağrısı ve değerli meslektaşım TSMMD Dönem Genel Sekreteri Sn. Şükrü Ünal'dan 1.11.2001 tarihinde yazılı gelen yanıtlarıyla, TSMD üyeliğine kabul edildim. Kısa bir süre sonra da 14.6.2002 TSMD'den ayrılışım, 12.11 2002'de İSMD kurucu üyeleri içinden davetle İSMD'ne kurucu üyelerden biri olarak katılışım, mesleğini İstanbul'da sürdüren değerli mimarlar ile ilk kez tanışmama neden oldu.

Derneklerimizin varlığının önemi buradadır.

Tanışmak, paylaşmak, birbirimizle çoğalmak...

Yönetim Kurullarımıza ve bağımsız destek veren üyelerimize, eşsiz çabalarına, derneklerimizin bugüne sürdürülebilirliğini sağlamalarına teşekkür ederim.

Pek çok mesleki etkinliklerin yapılmasında öncü rol üstlenmişler, ülkemiz mimarlığına çok önemli katkıları olmuştur.

Üyeliğe kabul edildiğim 16 yıl öncesinden günümüze dek ülkemiz mimarlığına çok değerli kazanımları getirdiği, üyelerimizin hem ülkemizde hem de uluslararası alanda başarılarına tanıklık ettiğimiz günleri yaşıyoruz. Pek çok meslektaşımız da çevre ülkelerimiz başta olmak üzere yurt dışında önemli mimarlık hizmetleri vermeye başladılar, çoğalmalarını, başarılarının devamını diliyorum.

Kimi ülkelerin serbest mimarlık şirketlerine devlet desteği olduğunu görüyoruz. Ülkemizde de böylesi bir desteğin sürekliliği ve kalıcılığı için çalışmalar yapmalıyız. Çabalarımızın kesintisiz sürdürülebilir olması, ülkemizde ve yurt dışında mesleğimizi sürdürmemize katkı vermemiz ülkemize yapılabilecek en değerli hizmettir.

Derneklerimize değerli genç mimarların da artarak üye kazandırılması ise hedefimiz olmalıdır. Yurt dışında proje üretebilen koşulların ve deneyimlerimizin paylaşılması ise bize düşen sorumluluklardan en önemli olanıdır, hatta eğitim temelli toplantılarda genç meslektaşlarımıza birikimlerimiz paylaşılmalı, meslektaşlarımız arasında birikim ve deneyimlerin paylaşılması ülkemiz mimarlığının gelişmesine en büyük katkıyı sağlayacaktır.

Dileğim;

Değerli mimarlarımızın kurduğu yaşattığı mimarlık birikimleri, kurumsallık yapılarının çalışan yeni nesil mimarlar ile sürdürülebilir olması sağlanmalıdır. Kurucuları ile anılan kurumsal yapılara dönüştürülmelidir, değerli kurucuları, duayen mimarlarımızın varlıkları korunmalıdır.

Varlığımızın bu çalışma hedef eriyle Derneklerimizin uluslararası alanda da tanınırlık sağlayacağına inancım tamdır.

Uluslararası alanda, yurt dışında da mimarlık birikimlerimizi sergilemeye başlayacak döneme geçtiğimiz, paylaşarak çoğalmanın ülkemiz mimarlığının geleceği olacağı gerçeği ile değerli meslektaşlarıma sevgi ve saygılarımla,

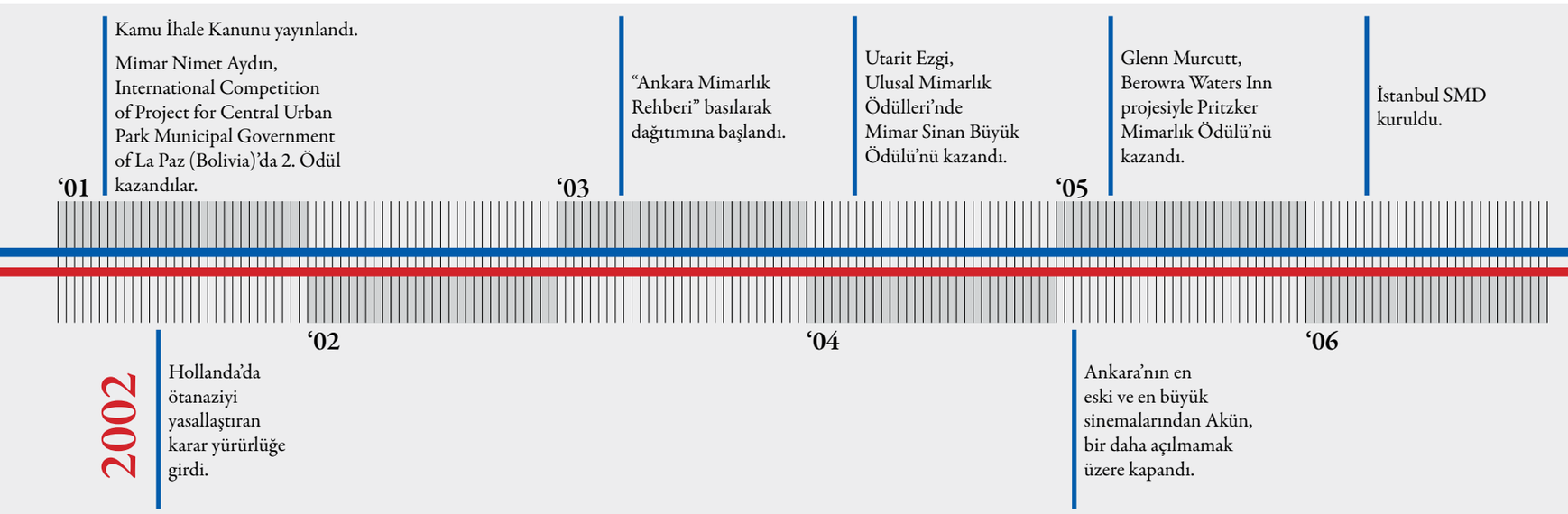

SMD'nin Kuruluşuna Değin Anılar

Şükrü Kocagöz

1986 yılında Merih ile birlikte (Karaaslan) Ankara'da Konur sokakta tam Mimarlar Odası'nın karşısındaki "Mülkiyeliler Lokali"nin bahçesinde oturmuş çay içişimizi anımsıyorum. Çok şaşkın ve karamsarız. Günlerden Pazar. Bir genel kurul sonrası sabah sabah gelip oyumuzu kullanmışız. Şaşkınlığımız bir gün önce yaklaşık dört yüz kişinin gözü önünde başkanlık divanına verdiğimiz "merkez yönetim kurulu" listesinde Merih'in de adı olmasına karşın sabah oylamaya geldiğimizde listede onun adının olmayıp yerine; o ana kadar yüzünü hiç görmemiş olduğum bir Ankaralı mimarın adının yazılmış olmasından.

Bu seçimden sonra oluşan merkez yönetim kurulunda Engin Omacan (Başkan), ben (sayman), Cem Açıkkol ve Ali Rüzgar o "gece darbesini" yapan gruba karşı (4e3) yatay örgütlenmeden mali reformlara kadar odanın yapısını değiştiren pek çok reformu yaptığımızı anımsıyorum. Ancak aramızda Merih de olabilseydi pek çok meslek pratiğine değin iyileştirmeler de yapabilirdik diye düşünüyorum. Bu tip gelişmeler odada bizim anladığımız anlamda bir daha hiç ele alınmadı.

O sabah şaşkınlığımız ve sıkıntımız bu süreci görmemizdendi. Çaylarımızı içerken bunları konuşuyorduk. Ben çalışmasını yakından bildiğim SİA'nın (İsviçre Mimarlar ve Mühendisler Derneği) yapısını anlatıyor, bizde de böylesi sadece "bina ile" uğraşan (köprü, liman değil) mimar ve mühendislerin birlikteliğinin gerekliliğini anlatıyordum. Merih, "sadece tasarımcı mimarlar" için böylesi bir teşebbüsün birkaç kez başlayıp yarım kaldığını, hatta bir tüzük taslağı bile bulunduğunu aktardı. Ben de hemen odada düşünülen gelişimleri dışarıdan böylesi örgütlü bir oluşumun desteklemesinin büyük bir güç olacağını söyledim. Bir an masaya sabit gözlerle baktıktan sonra "Şevki abi" dedi.

Hemen kalktık cep telefonu olmadığı için şimdi anımsamadığım bir şekilde Şevki Vanlı'yı bularak muradımızı aktardık.

Şevki Bey saygınlığı ile Ankara'da oluşumu başlattı. Bürolar ve o dönemin değimi ile "yarışmacılar" dernek örgütlenmesini yaygın bir tabana oturttular. Daha sonra adını artık anımsamadığım bir otelde (tabii ki Ankara'da) kuruluş toplantısını anımsıyorum. İzmir'den ben ve Güngör Kaf ancı'nın katılımı aklımda. Şevki Bey'in yıllık aidat için yaptığı "astronomik" ödenti önerisini, sonra da bunun gerçekçi bir yere getirilmesini anımsıyorum. Yıllarca süren dernek çalışmaları, İzmir'de üye tabanının genişlemesi, giderek üç şehirde ayrı ayrı derneklere dönüşmesi, derneğin mimarlık yasası çalışmaları; İstanbul'dan Umut İnan, İzmir'den Salih Pekin'nin olağanüstü çaba ve çalışkanlıkları hep tatlı anılarım. Bu çabalarının analizi, geldiğimiz aşamaları, elbette bu yazının konusu değil. Bu bir anılar yazısı.

Yazının başlangıcındaki anım ise yıllar sonra şaşırtıcı bir şekilde sonuçlandı. Küçük elle taşınır bir ses kaydı cihazından Mimarlar Odası divan başkanının Merih'in adı olmaksızın listeleri tekrar ve değişmiş olarak kaydettiği bandı dinledim (O zaman video kayıtları yoktu). Hükümet komiserine bu bant ve değişmiş listeler verilmiş.

Bu nedenle bana hep SMD bir kötülükten tetiklenmiş büyük bir iyilik olarak gelir...

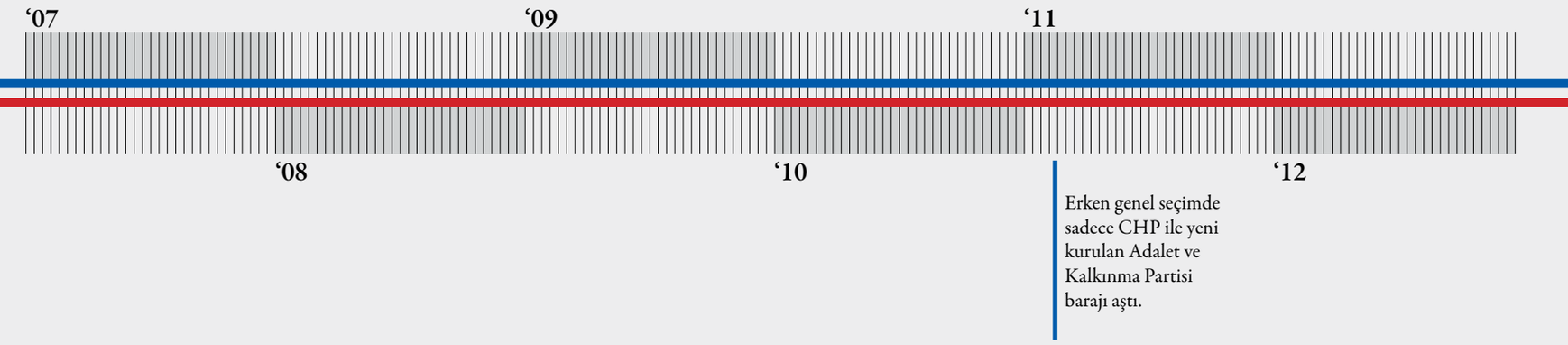

TSMD MİMARLIK ÖDÜLLERİ

TSMD, yapı sektöründeki sistem ve standartları yükseltmek ve mimarlık mesleğinin kalitesinin arttırılması konularında uğraş veren, buna olanak sağlayan; eserleri, çalışmaları ve ürünleri ile yapıtların tüme ulaşımına katkıda bulunan tüm etik, estetik ve akılcı çabaları destekler ve teşvik eder. TSMD bu hedefe yönelik olarak, 1992 yılından 2010 yılına kadar farklı kategorilerde verilen Ödüller, 2010 yılından itibaren 2 yılda bir şu kategorilerde verilmektedir: TSMD Büyük Ödülü, TSMD Yapı Ödülü, TSMD Basın Yayın Ödülü, TSMD Mimarlığa Katkı Ödülü, TSMD Jüri Özel Ödülü.

1. TSMD Mimarlık Ödülleri 1992-1994

Seçici Kurul: Sezar Aygen, Yurdanur Sepkin, Ercan Çoban, Jülide Hacaloğlu, Faruk Eşim
Mimarlık Ödülü: Toğrul Devres
Yönetici Ödülü: Yiğit Gülöksüz/ Toplu Konut İdaresi Başkanı
Basın-Yayın Ödülü: Cemil Gerçek / Yaprak Kitapevi Yayınları
Yapı Malzemesi Üretim Ödülü: Çanakkale Seramik A.Ş.

Toğrul Devres

Yiğit Gülöksüz

Cemil Gerçek

2. TSMD Mimarlık Ödülleri 1994-1996

Seçici Kurul: Baran İdil, Yurdanur Sepkin, Kamutay Türkoğlu, Mürşit Günday, Abdi Güzer
Mimarlık Ödülü: Yüksel Erdemir
Uygulama Ödülü: Sürücüler İnş. A.Ş.(Ahmet Sürücü)/Terasevler Sit. Oran
Yapı Üreticisi Ödülü: Eskişehir Bld. Bşk. Selami Vardar / Eskişehir Otobüs Terminali
Yönetici Ödülü: Fikri Sağlar/Kültür ve Turizm Bakanı
Basın-Yayın Ödülü: Doğan Hasol (YEM Yayınevi Yöneticisi)
Yapı Malzemesi Ödülü: Işıklar Holding
Yardımcı Sanat Dalı Ödülü: Selahattin Yazıcı (Maket)
Restorasyon Dalı Ödülü: Nuran Ünsal/Basın ve Gençlik Kültür Merkezi
Eğitim Ödülü: Osmangazi Üniversitesi Mimarlık Bölümü
Öğrenci Ödülü: Büyük Ödüller: Pınar Şahin (AÜ), Nilüfer Akgören (9EÜ), Pınar Yavuz, Yeşim Sezen (GÜ) Başarı Ödülü: M. Koray Atay (YTÜ)

Yüksel Erdemir

Ahmet Sürücü

Selami Vardar

Fikri Sağlar

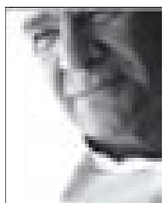
Doğan Hasol

Selahattin Yazıcı

Nuran Ünsal

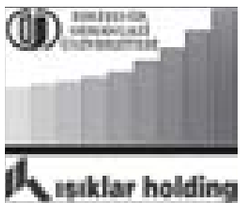

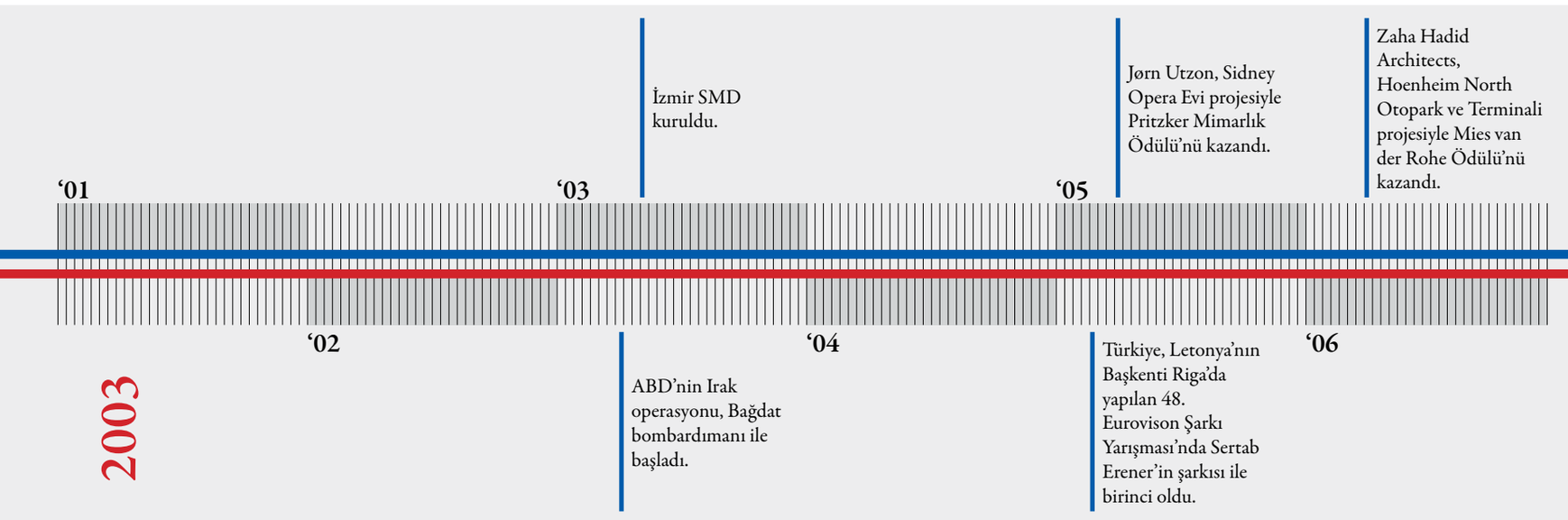

3. TSMD Mimarlık Ödülleri 1996 – 1998

Seçici Kurul: Baran İdil, Erdoğan Elmas, Semra Uygur, Sezar Aygen, Türkan İnce (katılmadı)
Mimarlık Ödülü: İlhami Ural
Yapı Üreticisi Ödülü: Engin Altaş / Gön Deri Fabrikası
Uygulama Ödülü: Nevzat Sayın - Haydar Karabey
Yönetici Ödülü: Bülent Baratalı / Urla Belediye Başkanı
Yapı Malzemesi Ödülü: Granitaş
Basın Yayın Ödülü: TRT 2 ve Cumhuriyet Gazetesi
Yardımcı Sanat Dalı Ödülü: Mustafa Pilevneli (Resim), Turgay Ateş (Peyzaj)
Restorasyon Ödülü: Cengiz Kabaoğlu-Aylin Öney/ Darphane Binaları
Eğitim Ödülü: İTÜ Rektörü Gülsün Sağlamer – Cengiz Bektaş
Öğrenci Ödülü: 1.Ödül: Saygın Ayabakan, Alp Burkut, Emre Kaynak, (YTÜ), Ahenk Bayıl (9 EÜ)
2. Ödül: Hakan Şengün (İTÜ)
3. Ödül: Ali Gökhan Biro (İTÜ)
Mansiyonlar: Bolkar Açıkkol (OGÜ), Sertaç Tümer (MSÜ), Hacer Ayrancıoğlu (GÜ), Kemal Aydın (YEÜ), Ayşegül Uğurlu, Volkan Demirel (YTÜ)
Satın Almalar: Ali Mahmut Demirel (YTÜ), Sinan Çınar, Tuğba Kocatürk (ODTÜ), Ahmet Sertaç Öztürk (İTÜ), Can Gündüz (ODTÜ)

İlhami Ural

Haydar Karabey

Nevzat Sayın

Bülent Baratalı

Turgay Ateş

Cengiz Kabaoğlu

Cengiz Bektaş

Gülsün Sağlamer

4. TSMD Mimarlık Ödülleri 1998- 2000

Seçici Kurul: İlhan Kural, Oral Vural, Nesrin Yatman, Zafer Gülçur, Aydan Balamir
Mimarlık Ödülü: Ersen Gürsel
Uygulama Ödülü: Umut İnan / MSB Muhafız Alayı Kompleksi
Yapı Üreticisi Ödülü: Koray A.Ş.
Yönetici Ödülü: ODTÜ Rektörü Kemal Kurdaş
Basın-Yayın Ödülü: Yapı Endüstri Merkezi (YEM) ve Önder Şenyapılı
Yardımcı Sanat Dalı Ödülü: Hakkı Atamulu, Heykeltraş
Restorasyon Ödülü: Garanti Koza İnşaat/ İstanbul Rahmi Koç Sanayi ve Teknoloji Müzesi ile
Eğitim Ödülü: Leyla Baydar ve Doğan Kuban
Öğrenci Ödülü: Başarı Ödülü: Beyza Kasapoğlu (İTÜ), Tuğçe Kazanasmaz (ODTÜ), Öykü Taş (OÜ), Öznur Sayı (İTÜ), Betül Gül Özyol (ODTÜ), İmdat As (ODTÜ)
Jüri Özel Ödülü: Seda Sayın (UÜ), Burak Turgutoğlu (ODTÜ), Baharak Tabibi (UÜ), Onur Yüncü (ODTÜ), Alper Doğan (ÇÜ)

Ersen Gürsel

Umut İnan

Kemal Kurdaş

Önder Şenyapılı

Hakkı Atamulu

Leyla Baydar

Doğan Kuban

Garanti Koza | KORAY | YEM Yapı Endüstri Merkezi

4734 Sayılı İhale Yasası ile ilgili dernek görüşlerinin TBMM, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na ulaştırıldı.

'07 '08 '09 '10 '11 '12

İstanbul'da Bet İsrael Sinagogu ve Neve Şalom Sinagoglarına terör saldırısı oldu.

Shirin Ebadi, Nobel Barış Ödülü'nü alan İranlı ilk müslüman kadın oldu.

5. TSMD Mimarlık Ödülleri 2000- 2002

Seçici Kurul: Şükrü Ünal, Yakup Hazan, Bülent Kural, Merih Karaaslan, Cafer Bozkurt, Özcan Uygur
Mimarlık Ödülü: Erkut Şahinbaş
Uygulama Ödülü: Levent Aksüt, Yaşar Marulyalı / Levent Milli Reasürans otoparkı ile
Yapı Üreticisi Ödülü: Metal Yapı
Yönetici Ödülü: Bu dalda ödül verilmesi uygun görülmedi.
Basın- Yayın Ödülü: XXI Mimarlık Kültürü Merkezi
Yapı Malzemesi Ödülü: Eczacıbaşı
Yardımcı Sanat Dalı Ödülü: Levent Aksüt, Yaşar Marulyalı, Mustafa Aslaner
Restorasyon Ödülü: Cafer Bozkurt
Eğitim Ödülü: Utarit İzgi, Gönül Tankut, Esen Onat, Orhan Dinç, Yurdanur Sepkin, Öner Olcay, Ercan Çoban
Öğrenci Ödülü:
Başarı Ödülü: İsmail Erten (ODTÜ), Orhan Demirçelik (Yozgat EÜ), Fulay Uysal (GÜ), Binnur Tulga (Anadolu Ü),
Jüri Özel Ödülü: Zeynep Yılmaz (KTÜ), Mehmet Köroğlu (SÜ), Onur Karahan (TÜ)

Erkut Şahinbaş

Yaşar Marulyalı

Levent Aksüt

Mustafa Aslaner

Cafer Bozkurt

Utarit İzgi

Yurdanur Sepkin

Ercan Çoban

Orhan Dinç

Gönül Tankut

Öner Olcay

Esen Onat

6. TSMD Mimarlık Ödülleri 2002- 2004

Seçici Kurul: Nuran Ünsal, Ercan Çoban, Can Ersan, Özcan Uygur, Esen Onat
Mimarlık Ödülü: Baran İdil
Uygulama Ödülü: Danyal Tevfik Çiper
Yapı Üreticisi Ödülü: Mesa Şirketler Topluluğu
Yönetici Ödülü: Eski Safranbolu Bld. Bşk. Kızıltan Ulukavak
Basın-Yayın Ödülü: CNN Türk ve Design 360 Programı
Yapı Malzemesi Ödülü: Fibrobeton Yapı Elemanları
Eğitim Ödülü: Arkitera Eğitim Hizmetleri

Baran İdil

Danyal Tevfik Çiper

Kızıltan Ulukavak

'01 '02 '03 '04 '05 '06

2004
Türk Lirası'ndan 6 sıfır atıldı.

Mark Zuckerberg tarafından Facebook kuruldu.

Behruz Çinici, Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

Zaha Hadid, Köprü Pavyonu projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

7. TSMD Mimarlık Ödülleri 2004- 2006

Seçici Kurul: Aytek İtez, Ünal Tümer, İlhan Kural, Mürşit Günday, Sinan Erbuğ
Mimarlık Ödülü: Danyal Çiper
Uygulama Ödülü: Ankara Esenboğa Havalimanı ile Ercan Çoban, Süleyman Bayrak, Suzan Esirgen, Ahmet Yertutan
Restorasyon Ödülü: Ankara Rahmi Koç Müzesi ile Cengiz Kabaoğlu
Basın - Yayın Ödülü: NTV
Yapı Yöneticisi Ödülü: İstanbul Modern Sanatlar Müzesi ile Oya Eczacıbaşı – Bülent Eczacıbaşı
Yapı Malzemesi Üreticisi Ödülü: Işıklar Holding
Yardımcı Sanat ve Meslek Dalları Ödülü: İnş. Müh. Alhan Gedik
Yapı Üreticisi Ödülü: Ödül verilmemiştir
Eğitim Ödülü: Hüseyin Yurtsever

Danyal Tevfik Çiper

A.Yertutan, E.Çoban, S.Esirgen, S.Bayrak

Cengiz Kabaoğlu

Oya Eczacıbaşı

Bülent Eczacıbaşı

Alhan Gedik

Hüseyin Yurtsever

8. TSMD Mimarlık Ödülleri 2006-2008

Seçici Kurul: Ercan Çoban, Murat Artu, Ziya Tanalı, Adnan Ural, Turhan Kayasü
Onur Ödülü: Nesrin ve Af an Yatman
Mimarlık Ödülü: Bilkent Doğramacızade Ali Sami Paşa Camisi
Proje Yönetimi Ödülü: ODTÜ Teknokent
Basın Yayın Ödülü: 'Mega Yapılar' Programı İle National Geographic
Mimariye Katkı Ödülü: Haluk Alatan (Kent Planlama), Ali Terzibaşıoğlu (Strüktür Mühendisliği), Ayhan Razgat (Tesisat Mühendisliği) Mehmet Yurdakul (Elektrik Mühendisliği) ve Faruk Malhan (Mobilya Ve Eşya Tasarımı)

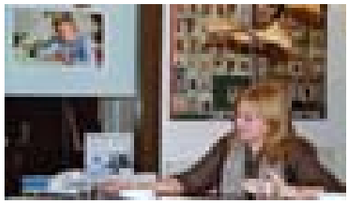
Nesrin ve Af an Yatman

Doğramacızade Ali Sami Paşa Camisi

ODTÜ Teknokent

Haluk Alatan

Ali Terzibaşoğlu

Ayhan Razgat

Mehmet Sabri Yurdakul

Faruk Malhan

Han Tümertekin "B2 Yapıları" projesiyle Ağa Han Ödülü'nü kazandı.

'07 '08 '09 '10 '11 '12

Türkiye'nin ilk modern sanat müzesi, İstanbul Modern açıldı.

9. TSMD Mimarlık Ödülleri 2008-2010

Seçici Kurul: İlhan Kural, Nesrin Yatman, Can Ersan, Güneri Irmak, Namık Erkal
Onur Ödülü: Doğan Tekeli, Sami Sisa
Proje Yönetim Ödülü: Türkiye Noterler Birliği
Tasarım Ödülü: Semra – Özcan Uygur
(Cer Modern Sanatlar Merkezi Projesiyle)
Basın Yayın Ödülü: Arkitera
Basın Yayın Ödülü: İz TV
Tasarım Ödülü: Selim Velioğlu, Umut İyigün, Orhan Özüer,
Murat Aksu (Türkiye Noterler Birliği Merkezi projesiyle)
Mimariye Katkı Ödülü: Cemal Emden
Özel Ödül: Joan Clos İ Matheu

Doğan Tekeli, Sami Sisa

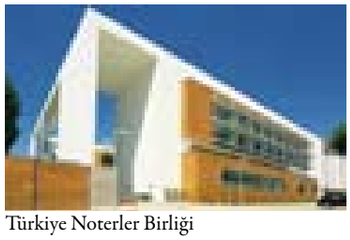
Türkiye Noterler Birliği

Cer Modern Sanatlar Merkezi

Noterler Birliği Merkezi

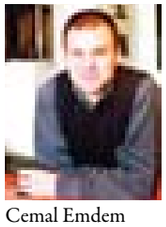
Cemal Emdem

Joan Clos İ Matheu

10. TSMD Mimarlık Ödülleri 2010 - 2012

Seçici Kurul: Abdi Güzer, Nuran Ünsal, Özcan Uygur, Yeşim Hatırlı, Şengül Öymen Gür, Kaya Arıkoğlu, Dürrin Süer Kılıç
TSMD Büyük Ödülü: Sevinç Hadi ve Şandor Hadi
TSMD Mimarlığa Katkı Ödülü: Prof.Dr. Enis Kortan,
Ali Sinan Konyalı, Prof. Dr. Ali Cengizkan
TSMD Basın Yayın Ödülü: MİMDAP, Bekir Coşkun
TSMD Yapı Ödülü: Mimar Semih Rüstem İş Merkezi,
Adana Prof. Dr. Ali Atilla Yücel
İl Özel İdare Binası, İstanbul Nimet Aydın / Gizem Turgut Altıkulaç
TSMD Jüri Özel Ödülü: Vali Konağı, Ankara Enver Tokay

Sevinç Hadi

Prof.Dr. Enis Kortan

Ali Sinan Konyalı

Prof. Dr. Ali Cengizkan

MİMDAP

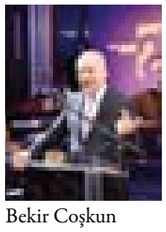
Bekir Coşkun

Mimar Semih Rüstem İş Merkezi

İl Özel İdare Binası

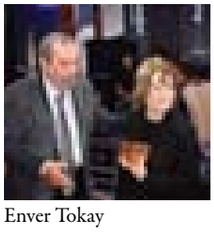
Enver Tokay

‘01 ‘02 ‘03 ‘04 ‘05 ‘06

2005

Video paylaşım sitesi YouTube kullanıma açıldı.

Rem Koolhaas, Hollanda Büyükelçiliği Binası projesiyle Mies van der Rohe Ödülü’nü kazandı.

Bakü-Tif is-Ceyhan (BTC) boru hattına ilk petrol verildi.

Tom Mayne, San Francisco Federal Binası projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü’nü kazandı.

TürkSMD web sitesi kuruldu.

11. TSMD Mimarlık Ödülleri 2012-2014

Seçici Kurul: Erkut Şahinbaş, Abdi Güzer, Adnan Aksu, Nesrin Yatman, Ali Cengizkan, Boğaçhan Dündaralp, Uğur Tanyeli, Mürşit Günday (yedek üye)
TSMD Büyük Ödülü: Günay Çilingiroğlu
TSMD Mimarlığa Katkı Ödülü: Orhan Özgüner
Herkes İçin Mimarlık
TSMD Yapı Ödülü: Türkiye Müteahhitler Birliği Binası – Selçuk Avcı
İzmir Mimarlar Odası Mimarlık Merkezi – İzmir Mimarlar Odası
Konsept Proje ve İç Mekan Tasarımı: Deniz Dokgöz, Ferhat Hacıalibeyoglu, Orhan Ersan Uygulama Proje: Hasan Topal, Zübeyda Özkan, Gamze Kahya
TSMD Basın Yayın Ödülü: Cüneyt Özdemir, Açık Radyo
Jüri Özel Ödülü: İstanbul Kültür Sanat Vakfı

Günay Çilingiroğlu

Orhan Özgüner

HERKES İÇIN MIMARLIK

Türkiye Müteahhitler Birliği Binası

İzmir Mimarlar Odası Mimarlık Merkezi

Cüneyt Özdemir

İKSV

"Açık Radyo." 94.9

12. TSMD Mimarlık Ödülleri 2014-2016

Seçici Kurul: Erkut Şahinbaş, Abdi Güzer, Adnan Aksu, Hasan Okan Çetin, Nur Çağlar, Selçuk Avcı, Deniz Dokgöz, Neşe İtez (yedek üye)
Büyük Ödül: Şaziment Arolat - Neşet Arolat
Yapı Ödülü: Amanruya Otel / Emine Öğün-Mehmet Öğün
Mimarlığa Katkı Ödülü: Prof. Dr. Suha Özkan
Mimarlığa Katkı Ödülü: Ali Artun
Basın - Yayın Ödülü: İstanbul Art News
Basın - Yayın Ödülü: Gila Benmayor
Basın - Yayın Ödülü: Cem Dinlenmiş
Jüri Özel Ödülü: Siyah Beyaz Sanat Galerisi
Mimarlar Odası Antalya Şubesi

Şaziment Arolat

Neşet Arolat

Amanruya Otel

Prof.Dr. Suha Özkan

Ali Artun

IstanbulArtNews

Gila Benmayor

Cen Dinlemiş

Siyah Beyaz Sanat Galerisi

UIA Kongresi İstanbul'da yapıldı.

'07 '08 '09 '10 '11 '12

ETKİNLİKLER

RE-ACT Projesi

Re-ACT (Re-Reading Architecture as a Cultural Transformation – Kültürün İzlerini Mimarlık Üzerinden Yeniden Okumak) çeşitli alt proje ve yan ürünler barındıran, kentsel çalışma ve araştırmalarla desteklenen, çok boyutlu ve sürdürülebilir bir projedir.

TürkSMD öncülüğünde 2011 yılında başlayan proje, Alman Mimarlık Örgütü BDA ve Amsterdam Mimarlık Merkezi ARCAM ortaklığı ile ODTÜ, AFSAD, Mimarlar Derneği 1927 ve DOCOMOMO Türkiye iş birliğiyle yürütüldü.

Projenin sonuç ürünü olarak Ankara'nın ilk kent maketi üretildi. Maket, TSMD Mimarlık Merkezi, Ankara Esenboğa Havalimanı'nda sergilendi. Halen Atılım Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde sergilenmeye devam ediyor.

'01

'02

'03

Deprem Yönetmeliği yayınlandı.

'04

Hamdi Şensoy, Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'05

Paulo Mendes da Rocha, Estádio Serra Dourada projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

'06

TürkSMD tarafından düzenlenen "Acil Afet Barınağı Öğrenci Yarışması" projeleri sergisi açıldı.

"TSMD Konu- Konut" projeleri sergisi açıldı.

2006

Şu ana kadarki en hızlı uzay aracı, Plüton'a gitmek üzere fırlatıldı.

Twitter açıldı.

Avustralya'da denenen Hyshot III adlı jet uçağı sesin yedi katı hıza ulaştı.

"FİL KAFESİ" Uluslararası Çalıştayı

10-14 Aralık 2014 tarihlerinde Ankara TSMD Mimarlık Merkezi'nde düzenlenen "Fil Kafesi-Kapitalizm ve Kamusal Alan" Uluslararası Çalıştayı'nın konusu "Saraçoğlu Mahallesi" olarak belirlendi. TSMD, Creative Initiative ve Architectuur Lokaal iş birliği ile düzenlenen Çalıştay'da, Hollandalı ve Türk genç mimarlar, Saraçoğlu Mahallesi'nin tarihi önemini göz önünde bulundurarak, alanın yaşanabilirliğini ve sürdürülebilirliğini sağlayacak, geleceğe yönelik stratejileri ve tasarım önerileri üzerinde tartıştılar.

Fil Kafesi Uluslararası Çalıştayı'nın ikinci ayağı ise 2015 yılı Mart ayında Hollanda'da yapıldı.

Çalıştay Mentörleri

Türk Mentörler
- Enis Öncüoğlu, Öncüoğlu Mimarlık www.oncuoglu.com.tr
- Prof.Dr. Güven Arif Sargın (ODTÜ Mimarlık Bölümü Başkanı) www.arch.metu.edu.tr
- Ömer K. İsvan (Servotel CEO'su) www.servotel.net

Hollandalı Mentörler
- Harm Wassink (director/senior architect UNStudio)
- Prof. Dr. Hugo Priemus (emeritus professor OTB Research Institute for the Built Environment, Delf University of Technology)
- Herman Kok (Associate Director Research & Concepts International Markets at Multi Development)

'07 '08 '09 '10 '11 '12

TürkSMD tarafından "Telif Hakları Paneli" ilgili çalışma, Kültür Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü'ne gönderildi.

Eski başbakanlardan Bülent Ecevit hayatını kaybetti.

Orhan Pamuk, Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldı.

SMD'ler Çalıştayı

2010 yılından beri her sene düzenlenen SMD'ler Çalıştayı, Türk SMD, İstanbul SMD ve İzmir SMD üyelerinin katılımıyla yapılıyor. Çalıştaylar, mimarlık mesleğinin icrasına yönelik kriterler ve değerlerin ele alındığı, derneklerin mimarlık ortamında daha aktif rol almasına yönelik neler yapılabileceği gibi konuların tartışıldığı ve karara bağlandığı önemli bir buluşmadır.

2011 yılından itibaren Kalebodur sponsorluğunda düzenlenen çalıştaylar her sene farklı bir ilde yapılıyor.

'01 TürkSMD tarafından "Mimarlıkta İrtica Var mı?" Sergisi açıldı.

'02 Gazeteci Hrant Dink öldürüldü.

'03 Cumhuriyet Mitingleri ilk olarak Ankara'da başladı.

'04 Mesleki Yeterlilikler ile ilgili TürkSMD görüşü AB Sekreterliği'ne iletildi.

'05 Mansilla+Tuñón Arquitectos Leon Çağdaş Sanat Müzesi projesiyle Mies van der Rohe Ödülü'nü kazandı.

'06 TürkSMD, Mimarlık Meslek Yasası ile ilgili Danışma Kurulu Toplantısı yaptı.

Richard Rogers, Lloyd Binası projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

2007 Gazeteci Hrant Dink öldürüldü.

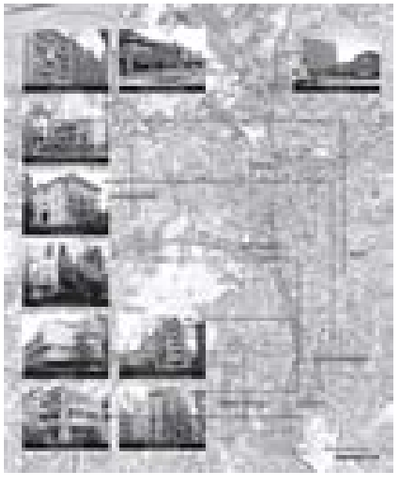

Modern Dönemin "Eserleri"

TürkSMD'nin organlarından "Eser Tespit ve Tescil Kurulu", mimarlık ortamı adına önemli yapıların belirlenmesi; bunların birer "mimari eser" olduğu vurgusuyla kamuoyuna duyurulması ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca tescil edilmesini sağlamak üzere girişimlerde bulunulması amacıyla 2007 yılında çalışmalarına başladı.

Yönetim Kurulu kararı ile oluşturulan Kurul'da, Aydan Balamir, Hasan Özbay, Müyesser Sönmez, Nesrin Yatman, Mehmet Soylu ve Yurdanur Sepkin görev aldı. Kurul'un TürkSMD adına sürdürdüğü bu çalışma, tescilli yapıların tescillerinin iptal edildiği bir dönemde yapılar üzerine konulacak "mimari eser" yazısının, henüz hiçbir hukuksal yaptırımı olmamasına rağmen, çevrede bir farkındalık bilinci yaratabileceği ümidiyle sürdürüldü. "Eser" olarak belirlenecek yapılara ilişkin çalışma iki farklı eksende yürütüldü: Ya eser müellifi Kurul'a başvurarak yapının değerlendirilmesini isteyebiliyor, ya da Kurul kendiliğinden aday gösterebiliyor.

Eserler, Kurul üyelerinin teklifi ile belirlendi. Bunlar dışında da aday gösterilen birçok yapı olmasına rağmen, projelerine ulaşılabilen ve fotoğraf arla belgelenebilen 10 yapıya öncelik verildi.

'07 '08 '09 '10 '11 '12

Dünya çapında ekonomik kriz başladı.

Abdullah Gül, 11. Cumhurbaşkanı seçildi.

Prof. Dr. Erdal İnönü yaşamını yitirdi.

TSMD Mimarlık Öğrencileri Sergisi: BASAMAKLAR

2014 yılında ilk kez yapılan TSMD Mimarlık Öğrencileri Proje Sergisi'nin, TSMD Mimarlık Merkezi'nde gelenekselleşerek her sene yapılmaktadır.

Öğrenci sergisi ile öncelikle mimarlık bölümü öğrencilerine TSMD Mimarlık Merkezi'ni tanıtmak, benimsetmek, farklı okulların mimarlık öğrencilerini bir araya getirerek etkileşimlerini sağlamak ve böylece mimarlık eğitimine ve ortamına katkıda bulunmak amaçlanmaktadır.

"Basamaklar" Sergisi, Ankara'nın önde gelen üniversitelerinin mimarlık bölümü öğrencilerinin yaratıcı önerileri ve çalışmalarını bir araya getirmektedir. Sergide, Atılım Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Çankaya Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, TED Üniversitesi, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi olmak üzere 8 üniversitenin mimarlık bölümü 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin projeleri yer almaktadır. 2017 yılı itibari ile sergi uluslararası boyuta taşınarak, İtalya'dan misafir bir okulun öğrencilerinin projeleri de sergide yer aldı.

'01 — TürkSMD tarafından "Mimarlık Meslek Yasası Taslağı" TBMM, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na iletildi.

'02 — 2008 — Türkiye'nin nüfusu açıklandı: 70 milyon 586 bin 256 kişi

'03

'04 — Ziya Tanalı, Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'05

'06 — Jean Nouvel, Torre Agbar projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

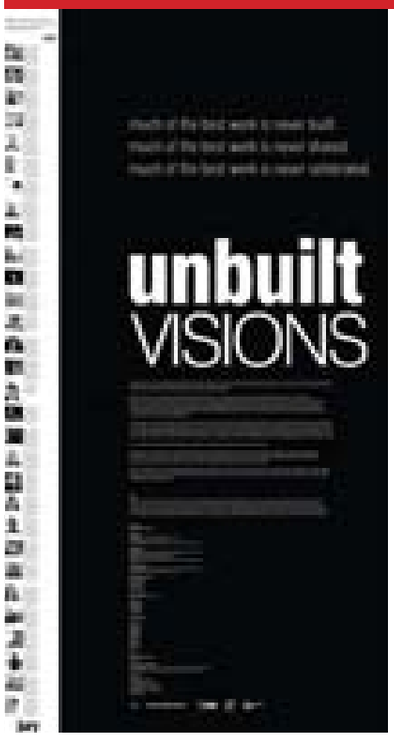

D3 Unbuilt Visions 2013 Sergisi İlk Defa Amerika Dışında, Ankara'da Açıldı

D3 Unbuilt Visions 2013 Sergisi, 7 Ocak 2014 tarihinde TSMD Mimarlık Merkezi'nde açıldı.

Sergi bu sene ilk defa Amerika dışında Türkiye'de yapılıyor. Sergi d3 ve Creative Initiative'in ortak çalışması ve Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin desteğiyle Türkiye'de izleyicileri ile buluştu.

Sergilenen projeler uluslararası bir yarışma ile elde edilmiş olup, 30 farklı ülkeden projeler yer alıyor. İçlerinde Türkiye'den genç mimarların projeleri de var. Serginin küratörlüğünü Creative Initiative kurucularından Onat Öktem ve d3'den Gregory Marinic üstlendi. Küratörler yarışmanın ve serginin amacını uygulanmamış yenilikçi fikirlerin mimarların tozlu raf arından çıkartılarak, kendi eleştirel ortamını yaratması olarak ifade ediyorlar.

"LÖSEV Çerkeş Doğal Yaşam Merkezi Ulusal Fikir Yarışması" Sergisi

LÖSEV tarafından Türk Serbest Mimarlar Derneği Yarışmalar Yönetmeliği uyarınca serbest, ulusal ve tek kademeli olarak düzenlenen "Lösev Çerkeş Doğal Yaşam Merkezi Ulusal Fikir Yarışması" Sergisi 3 Aralık 2013 tarihinde ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nde açıldı.

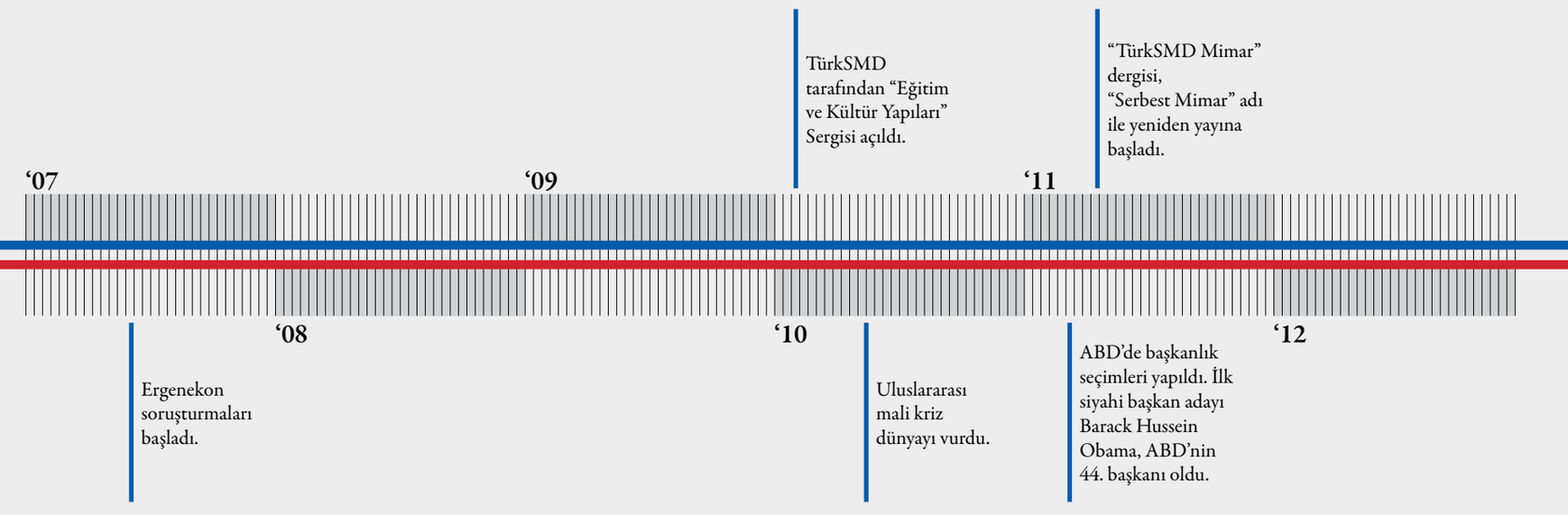

"Koleksiyon / TSMD Mimarları Ağırlıyor" Sergileri

Türk Serbest Mimarlar Derneği (TSMD) ve Koleksiyon Mobilya'nın uzun soluklu ortak projesi "Koleksiyon / TSMD Mimarları Ağırlıyor" sergileri 23 Mart 2011 tarihinde başlamış olup, halen her ay yeni bir sergiyle Koleksiyon Ankara Merkezi'nde izleyicilerle buluşmaktadır.

Projenin amacı; TSMD üyesi mimarların son dönemlerde tasarladıkları yapı ve projelerinin sergilenerek nitelikli mimarlık ürünlerinin, toplumun ilgili kesimlerince izlenebilmesi, tanıtılması, özendirilmesi, tasarımın farklı disiplinlerinin yan yana getirilmesi ve toplumda mimarlık bilincinin gelişmesine katkı sağlanmasıdır. Bu etkinlikler, mimarlık mesleğine sağlayacağı katkı, arşiv ve belgeleme çalışmasının yanı sıra üyelerimiz için de her ay bir araya gelme ve toplumun çeşitli kesimleri ile etkileşim içinde olma imkanı sunmaktadır. Sergiler yurt içinde çeşitli üniversitelerde tekrarlanmakta, öğrenciler ile sergi sahibi mimarların biraraya geldiği konferanslar düzenlenmektedir.

TSMD-Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi

2011 yılında, TSMD ve VitrA, çağdaş mimarlık alanında uzun soluklu bir iş birliğine imza attı. Türkiye mimarlık ortamında eksikliği duyulan bir boşluğu doldurmak üzere kurgulanan bu proje, derneğin diğer etkinliklerine ek olarak Türkiye çağdaş mimarlık ortamını farklı yapı türlerini eksen alarak belgelemeyi, tartışmayı ve farklı çalışmalar için zemin oluşturmayı hedeflemektedir. İki kurum, çağdaş mimarlıkta bellek oluşturulmasına katkıda bulunmak, konuyu sektörün ve kamuoyunun gündemine taşımak, farkındalık yaratarak düşünmeye sevk etmek amacıyla bir araya geldi. Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi bu kapsamda sergiler, paneller, kitap ve hazırlanacak web sitesi aracılığı ile akademik, profesyonel ve popüler ortamda etkin olacak bir dizi etkinlik içermektedir.

İlk yılın proje konusu olan ticari yapılar ve ofis yapıları; ikincisi, turizm ve rekreasyon yapıları; üçüncüsü eğitim yapıları; dördüncüsü kültür yapıları ve dizinin sonuncu serisi konut yapıları olarak belirlenmiştir.

Danışma Kurulu: Erkut Şahinbaş, Prof. Dr. C. Abdi Güzer, Yeşim Hatırlı, Arzu Uludağ Elazığ, Banu Binat

2009

YTL'nin Y'si atıldı. Türk lirasının ismi TL oldu.

İsrail Gazze'yi karadan işgal etti.

'01 **'02** **'03** **'04** **'05** **'06**

Türkiye İstatistik Kurumu, Şubat ayı işsizlik rakamlarını açıkladı: %16.1. Bu oran şimdiye kadar açıklanan en yüksek oran olarak tarihe geçti.

ÇYDD Genel Başkanı Prof. Dr. Türkan Saylan yaşamını yitirdi.

Peter Zumthor, T erme Vals projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

Snohetta, Oslo Opera Salonu projesiyle Mies van der Rohe Ödülü'nü kazandı.

Michael Jackson, 50 yaşında yaşamını yitirdi.

"Ankara'yı Değiştiren Projeler" Panel Serisi

Seranit ve Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin ortak çalışması olan bu proje, 2013 yılında hayata geçirildi. Proje kapsamında, TSMD üyesi mimarların Ankara'da yaptıkları projeler kapsamında, projelerin tasarımcısının, işvereninin, yatırımcısının, yüklenicisinin, işletmeci/pazarlamacısının yer aldığı 10 adet panel yapıldı.

Mimarlar Tasarladı, Serra Seramik Üretti: "ArchiTiles"

Mimarlık Merkezi'mizin hedef erini gerçekleştirmesine önemli katkı sağlayacak Seranit Yapı Grubu ile 2014 yılı boyunca "İşletme Ana Destekçimiz" olarak bir anlaşma yapıldı.

Bu anlaşma kapsamında, Seranit ile üye mimarlarımızın katılacağı Seramik Tasarım Çalışması'nı başlatıldı.

ArchiTiles, Seranit Grup ve TSMD iş birliğinde gerçekleşen bir sosyal sorumluluk projesi oldu. ArchiTiles ile hem seramik tasarımına mimari bir bakış getirilmesi hem de tasarım ürünlerinin satışından elde edilecek gelirin bir bölümünün TSMD'ye aktarılarak mimarlık kültürünün yaygınlaştırılması hedef endi.

Tasarım süreci, 2014 Şubat ayında Eskişehir Serra Seramik fabrikasına yapılan gezi ile başlatıldı. Mimarlar bu gezide hem tasarım, hem de üretim sürecini yerinde deneyimlemiş oldular. 2014 Mart ayında ise Serra Seramik Üretim, Pazar ve İş Geliştirme Müdürleri tasarım çalışmalarında nasıl bir yöntem izlenmesi gerektiği ve teknik konularda tasarımcılarla bilgilendirme toplantısı düzenlediler. Ara toplantılar, prototip üretimleri üzerindeki görüşmeler, revizyonlar derken tasarımlar ve üretimler son duruma getirilerek, 2015 Mart ayındaki Unicera Fuarı'nda karolar sergilendi. Architiles koleksiyonunda yer alan duvar karoları bu yıl Serra Seramik markasının ürün yelpazesindeki yerlerini aldılar.

"TSMD – Türkiye Projeleri" Panel Serisi

TSMD'nin 2015 yılında Seranit Grup ile başlattığı "TSMD Türkiye Projeleri Panel Serisi" ile TSMD üyesi mimarların projeleri ele alınarak, mesleki karar, üretim ve süreçlere dair tüm aşamaların, sorunların ve çözümlerin taraf arın ağzından dinlenebileceği paylaşımcı bir ortam sunulmuştur. Projelerin tasarımcısının, işvereninin, yatırımcısının, yüklenicisinin, işletmeci/pazarlamacısının söz sahibi olduğu panel serisi, ilgili tüm taraf ar ile tüm mimarlık ve sektör paydaşlarını sağlıklı bir diyalog ve eleştiri ortamı için bir araya getirdi.

'07

'08

Mimar Nimet Aydın, "Kahire Ramses Meydanı Uluslararası Kentsel Tasarım ve Armoni Yarışması"nda 3. Ödül'ü aldı.

'09

Kuzey Buz Denizi'nin 5'te 1'i yok olduğu bildirildi.

'10

'11

Ay'da İlk kez su bulunduğu NASA tarafından açıklandı.

'12

TürkSMD tarafından "Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi Taslağı" Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na gönderildi.

Yapı Sektörü Buluşmaları

"Bir günde 20 mimarla buluşabilir misiniz?

TürkSMD tarafından 2011 yılından beri düzenlenmekte olan Yapı Sektörü Buluşmaları sektörler arası bir iletişim noktası olmaktadır. Tüm taraf arın karşılıklı bilgi alışverişinde bulunup faydalandığı, katılımcılardan olumlu geri dönüşler aldığımız, gelenekselleşen ve önemle takip edilen bir etkinliğe dönüşen Yapı Sektörü Buluşmaları yılda iki kez düzenleniyor.

TSMD Mimarlık Merkezi'nde yapılan etkinliğin ilk gününde kamu ve özel sektör işverenleri ile yapı sektörü firmalarının tanışması, mevcut ve gelecekteki projeleri hakkında bilgi sahibi olması sağlanıyor. İkinci gün ise yapı sektörü temsilcileri TSMD Üyesi mimarlık ofisleri ile bir araya getiriliyor.

Geçtiğimiz Eylül ayında 14.sü düzenlenen Yapı Sektörü Buluşmaları etkinliği, önümüzdeki yıllarda da yapı sektörü paydaşlarını bir araya getirmeye devam edecek.

'01 TürkSMD tarafından "Mimarlık Meslek Yasası Taslağı"nın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na teslim edildi.

'02 Dünya'nın en yüksek binası Burj Khalifa (828 m) tamamlandı.

İstanbul Avrupa Kültür Başkenti oldu.

'03

'04

'05 "Kalebodur desteği ile SMD'ler Mimarlık Çalıştayları yapılmaya başlandı.

Mehmet Konuralp, Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'06 SANAA, 21. Yüzyıl Çağdaş Sanatlar Müzesi projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

Balyoz davası başladı.

2010

TSMD Akademi, Eğitimlerine Devam Ediyor

Türk Serbest Mimarlar Derneği, 2012 yılında TSMD Mimarlık Merkezi'nin açılmasıyla ivmesini arttırarak hayata geçirdiği etkinliklerini geliştirerek mimarlık, kültür ve sanat ortamına katkılar sağlamaya devam ediyor.

Daha önce sınırlı konularda yaptığımız eğitimlerin kapsamı genişletilerek 2017 yılında TSMD Akademi adı ile yeni bir program başlatıldı. Bu kapsamda Kasım ayı itibari ile başlayacak eğitimlerle proje yönetimi, inovasyon, pazarlama, finans, kişisel gelişim gibi konularda hem mesleki hem de kişisel becerileri arttırmaya yönelik bir program sizlere sunuluyor. Hem mimarlık ve yapı sektöründeki meslek profesyonelleri ve öğrencilerin hem de sektör dışından tüm ilgililerin katılabileceği bu eğitimler ile farklı konuları bir paket halinde en uygun şartlarda sunarak, sizlere hayat boyu yarar sağlayacak bir girdi sunmak hedef eniyor.

Detaylı bilgi için http://www.tsmd.org.tr adresimizi ziyaret edebilirsiniz.

'07 TürkSMD tarafından "KİK Uygulama Yönetmeliği" Bakanlığa teslim edildi.

'08

'09 Emre Arolat "İpekyol Tekstil Fabrikası" projesiyle Ağa Han Ödülü'nü kazandı.

'10 TürkSMD tarafından "Yıldız Yöneticiler-Projeler" konferansı yapıldı.

'11 Günay Erdem ve Sunay Erdem, T e Old Harbor Along With Örfirisey in Reykjavik International Competition'da (Reykjavik, Iceland) ödül aldılar.

'12 Tarihi Haydarpaşa Garı'nda yangın çıktı.

MİMARLIĞIN 30 YILLIK SERÜVENİNDE

TürkSMD

TürkSMD'nin 30. yılına atfen düzenlenen sergide yer alan projeler ile Dünya - Türkiye mimarlığına yönelik görüşlerini paylaşan Prof. Dr. Suha Özkan ve Tansel Korkmaz'ın yazıları, mimarlığın değişimini ve dönüşümünü belgelemeyi hedef edi.

Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin 30. yılına atfen düzenlenmiş olan bu sergi, derneğin üyeleri tarafından tasarlanmış ve inşa edilmiş yapılar aracılığı ile 1987-2017 yılları arasındaki Türk Mimarlığı'nın değişimini ve dönüşümünü belgelemeyi hedef emektedir.

Sergide ayrıca yakın dönem Dünya ve Türk Mimarlığını özetleyen metinler, Türk Serbest Mimarlar Derneği hakkında yapılan bir ropörtaj ve derneğin mesleki sorunlara yaklaşımını içeren kamuoyu duyuruları da yer almaktadır. Seçici Kurul: Tülin Çetin (TürkSMD), M. Erkan Kaçar (TürkSMD), Umut İyigün (İSMD), Arda Beset (İzmirSMD), Boğaç Alpugan (İzmirSMD)

Türk Serbest Mimarlar Derneği Hakkında

Türk Serbest Mimarlar Derneği, mimarlık ve mimarlık mesleğinin sorunlarının tartışılıp çözümlenebilmesi amacıyla, mesleğini çağdaş düzeyde uygulamak isteyen serbest büro sahibi mimarlarca 1987 yılında Ankara'da kuruldu. 2002 yılında İstanbul, 2003 yılında da İzmir Serbest Mimarlar Derneği'nin kurulması ile halen 3 dernek olarak faaliyetlerine devam etmekte ve federasyon olma yolunda ilerlemektedir.

01

04

02

'01 — Koleksiyon/TSMD Mimarları Ağırlıyor" Sergileri başladı.

'02 — Başbakan Erdoğan, Kars'taki İnsanlık Anıtı'nı "ucube" olarak nitelendirdi.

'03 — 1.Yapı Sektörü Buluşması yapıldı.

'04 — TürkSMD, AB Finansmanı ile Re-Act Projesi'ne başladı ve Ankara Kent Maketi yapıldı.

'05 — Eduardo Souto de Moura, Braga Belediye Stadyumu projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

David Chipperfield, Neues Müzesi projesiyle Mies van der Rohe Ödülü'nü kazandı.

'06 — 2011 Türkiye genel seçimleri yapıldı. AKP, % 49,93 oy alarak iktidarda kaldı.

Google, yeni sosyal ağ projesi Google+'ı duyurdu.

2011

03

05

06

07

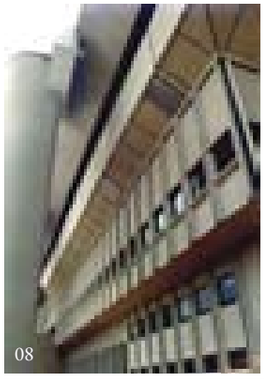

08

09

11

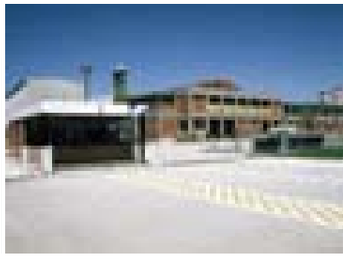

12

10

1987-1988

01/ Atatürk Kültür Merkezi - Filiz Erkal, Coşkun Erkal, Ankara
02/ Adliye Sarayı - Yüksel Erdemir, Umut Inan, Edip Önder Us, Ankara
03/ TPAO Güllük Motel Tesisleri - Yurdanur Sepkin, Öner Olcay, Muğla
04/ Demir Tatil Köyü - Turgut Cansever, Muğla
05/ Zeytinoğlu Evi - Doğan Hasol, Hayruzan Hasol, İstanbul
06/ Conrad Otel - Mehmet Beset, İstanbul

1989-1990

07/ Türkiye Emlak Kredi Bankası A.O. ve Petrol Ofisi A.O. Kızılay Hizmet Binası-Sezar Aygen, Oktay Veral, Ankara
08/ Abdi ipekçi Spor Salonu - Ziya Tanalı, Ercan Yener, Ragıp Buluç, İstanbul
09/ Terasevler - Merih Karaaslan, Nuran Ünsal, Mürşit Günday, Ankara
10/ Galleria AVM - Hayati Tabanlıoğlu, İstanbul
11/ Sedef Tersanesi - Ertun Hızıroğlu, İstanbul
12/ TİBAŞ Konut Teras Evleri - Salih Zeki Pekin, İzmir

'07 Günay Erdem ve Sunay Erdem, Vancouver Viaducts & Eastern Core, re: CONNECT an Open Ideas Competition (Vancouver, Canada)'da ödül aldılar.

'08

'09

'10 Apple'ın kurucularından Steve Jobs, yaşamını yitirdi.

'11

'12 Amerikan Ordusu Irak'tan çekildi ve Irak Savaşı resmen sona erdi.

Türk Serbest Mimarlar Dernekleri üyeleri kendilerini, mimarlık mesleği ile bütünleşmeye ve mesleki yeterliliğin yüksek standartlarına adamışlardır.

Tüm üyeleri Mesleki Davranış ve Ahlak İlkelerini belirlemek üzere yayınlanan "Etik Belge" doğrultusunda mesleki hizmet veren serbest mimarlardır.

30. yılına ulaşan dernek;

- Mimarlık ve mimarlık mesleğini geliştirmek, toplumda saygınlığını ve etkinliğini artırmak,
- Mimarlığın ilkeli bir biçimde ve yüksek standartta uygulanmasını sağlamak,
- Yaşanılır bir çevre oluşturulmasında mimarlığın sanatsal ve kültürel bir öncelik olduğunun bilincini toplumda yaymaya devam etmek,
- Yaşam çevrelerimizin niteliklerini yükseltmeye çalışırken doğal ve kültürel mirasa saygılı olup, onun korunmasını teşvik etmek,
- Mimari sorunlara toplumun ilgisinin artmasını sağlamak,
- Mimarın işlev ve sorumluluklarının toplum tarafından değerlendirilmesi ve anlaşılmasını sağlamak,
- Merkezi ve yerel yönetimlerin karar verme süreçlerine toplum adına katkıda bulunmak,
- Küreselleşen dünyada Türk Mimarlığının etkin olarak temsil edilmesini sağlamak, hedef eri doğrultusunda çalışmalar yürütmektedir.

14

15

13

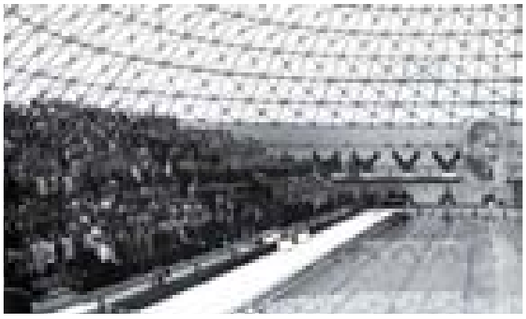

16

1991-1992
13/ Urla Kültür Merkezi - Baran İdil, Hasan Özbay, Tamer Başbuğ, İzmir
14/ Ankara Golf Kulübü, Şevki Vanlı
15/ Antalya Havalimanı Dış Hatlar Terminali - Doğan Tekeli, Sami Sisa
16/ EGE Üniversitesi Olimpik Kapalı Havuz - Orhan Erdil, İzmir

1993-1994
17/ TÜBİTAK Sage Binası - Ünal Tümer, Ankara
18/ Eskişehir Şehirlerarası Otobüs Terminali - Nesrin Yatman, Af an Yatman, Eskişehir
19/ Ankara Özel Tevfik Fikret Okulları - M. Turhan Kayasü, Hakan Saraç
20/ Akmerkez - Fatin Uran, İstanbul
21/ Hasol Evi - Doğan Hasol, Hayruzan Hasol, Ayşe Hasol Erktin, İstanbul

1995-1996
22/ Bilkent Üniv. Müzik ve Gösteri Sanatları Fakültesi - Erkut Şahinbaş, İlhan Selim Kural, Ankara
23/ Güreli Konut - Murat Artu, Muğla
24/ Angora Evleri - Ahmet Can Ersan, Ankara
25/ Doğan Printing Center - Melkan Gürsel, Murat Tabanlıoğlu, Ankara
26/ Mehmet Uz Evi - Tufan Arkayın, İzmir

'01

'02

Vitra Çağdaş Mimarlık Dizisi Projesi başladı.

'03

'04

Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Erkut Şahinbaş, Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'05

Wang Shu, Ningbo Müzesi projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

'06

TSMD Mimarlık Merkezi açıldı.

2012

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin 26. Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ tutuklu yargılanmak üzere cezaevine kondu.

Türkiye'de ilk yüz nakli yapıldı.

Eğitimde 4+4+4 sistemine geçildi.

Türk Lirası'nın yeni simgesi tanıtıldı.

17

18

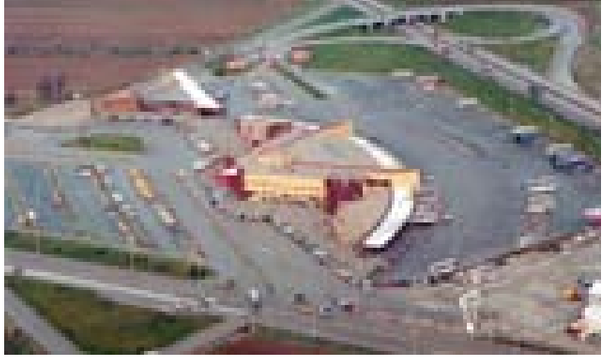

19

20

21

22

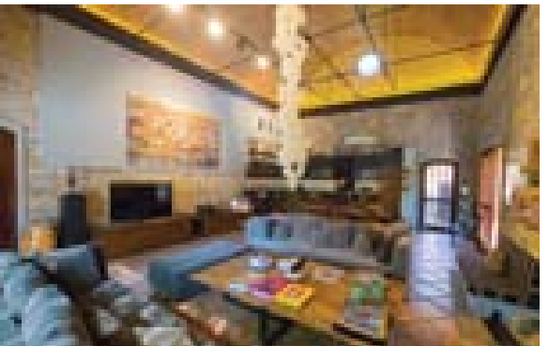

23

24

26

25

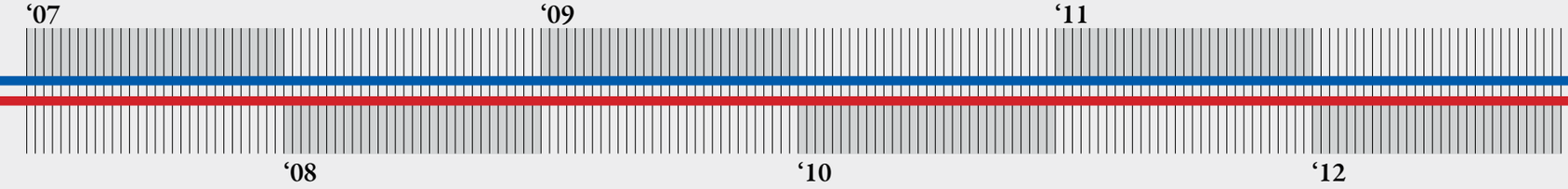

1997-1998
27/ FTZ Plaza İş Merkezi - Bozkurt Gürsoytrak, Ankara
28/ Cumhurbaşkanlığı Ek Resepsiyon Binası - Orhan Akyürek, Orhan Genç, Mustafa Aytöre, Feridun Helvacıoğlu, Ankara
29/ Cam Piramit Sabancı Fuar ve Kongre Merkezi - Yasar Marulyalı, Levent Aksüt, Antalya
30/ T.C. Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı Yerleşkesi - Umut İnan, Ankara

1999-2000
31/ ODTÜ-Forum ODTÜ Geliştirme Vakfı Özel Lisesi Çok Amaçlı Salon Kompleksi/Sanat Atölyeleri-Semra Teber Yener, Ankara
32/ Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Tesisler Kompleksi - Orhan Uludağ, Zonguldak
33/ Halk Bankası Genel Müdürlüğü - Doğan Tekeli, Sami Sisa, Ankara
34/ T e Marmara Bodrum - Ersen Gürsel, Haluk Erar, Muğla
35/ Bağ Evi - Mehmet Serhat Akbay, İzmir

2001-2002
36/ Armada Plaza - Ali Osman Öztürk, Ankara
37/ Ankara Vakıf Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Ticaret Merkezi - Doruk Pamir, Murat İlter, Zeynep Kumcuoğlu, Ankara
38/ B2 Evi - Han Tümertekin, Çanakkale
39/ Antalya Golf Kulübü - Cafer Bozkurt

27

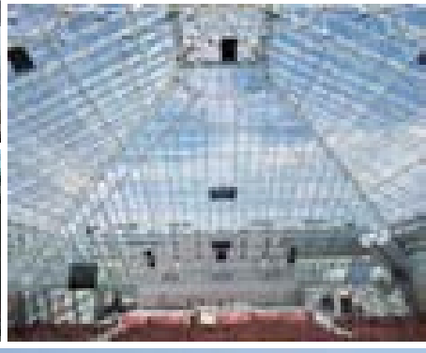

29

28

30

Yirmibirinci Yüzyılda Mimarlığımız

Suha Özkan Hon. F AIA

Son on yıllarımızda mimarlığımız hızla gelişmekte. Bir yanda olağanüstü gelişen ve yaygınlaşan yapı teknolojileri öte yandan mesleği ciddiye alıp geçmişte olduğu gibi "Batı Kopyacılığı"na ödün vermeyen özgün tasarım katkıları. Ayrıca sayıları Dünya ülkeleri arasında rekor düzeylere çıkan meslek erbabının, yapının her kesiminde ve her kuruluş içinde yer almasıyla edinmiş olduğumuz mesleki etkinlik büyük önem taşımaktadır.

'01
Seranit ile Ankara'yı Değiştiren Projeler Panel Serisi başladı.

Etibank Binası yıkıldı.

'02

'03

'04

'05
Toyo Ito, Sendai Mediatheque projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

'06
Henning Larsen Architects ve Studio Olafur Eliasson, Harpa Konser Salonu projesiyle Mies van der Rohe Ödülü'nü kazandı.

TürkSMD tarafından Çerkeş LSV Doğal Yaşam Merkezi Ulusal Fikir Yarışması yapıldı, sergisi açıldı.

2013
Galatasaray Üniversitesi'nin Ortaköy'deki 142 yıllık binasında çıkan yangın sonucunda çok sayıda tarihi eser ve kitap kül oldu.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre Türkiye nüfusu 2012 sonu itibarıyla 75.627.384 kişi oldu.

Taksim Gezi Parkı olayları başladı.

31

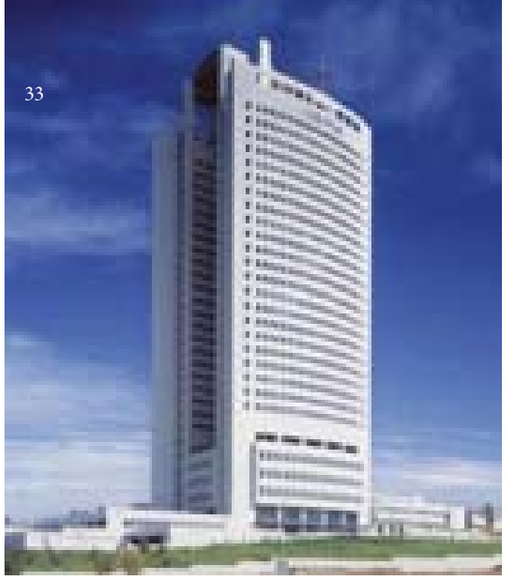

33

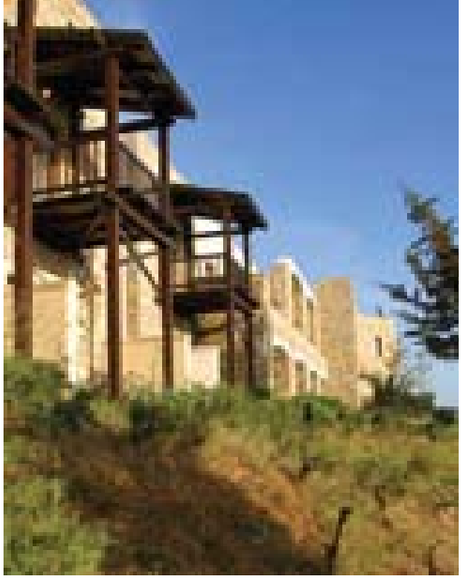

34

32

35

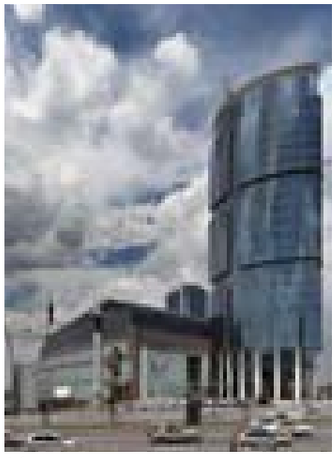

36

37

38

39

'07

Günay Erdem ve Sunay Erdem, ENVISION 2040, a Green Works Orlando Design Competition'da (Orlando, USA) ödül aldılar.

'08

'09

Ankara Su Süzgeci yapısı yıkıldı.

'10

Asya ve Avrupa kıtaları arasında denizin altından ulaşımı sağlayacak Marmaray açıldı.

'11

'12

Yolsuzluk ve rüşvet soruşturması başlatıldı. 4 Bakan istifa etti.

Geçtiğimiz 20'inci yüzyılda yurt dışında uygulama yaparak bizi temsil eden inşaat sektörüne, mimarlarımızın da tasarımcı olarak katılmaları sevindirici. Artık uluslararası davetli yarışmalara mimarlarımızın çağrılıyor olmaları doğal karşılanmaktadır.

Önce Torino'da 2008 yılında, Berlin, Brüksel, Seul ve Cakarta'da uluslararası ortama tanıttığımız **"7 Tepeden 7 Mimar"** sergisinde yer alan mimarlar ve onlara katılan onlarcası World Architecture Festival (Barselona), Mipim (Marsilya) ve Cityscape (Dubai) gibi yapı ve emlak sergilerinden ödüllerle taçlandırılıyorlar.

İçeride genellikle nitelikli mimarlık arayan kamu işvereni, yerini özel sektöre bırakmış ve nitelikli mimari tasarımların öncülüğünü özel kesim yapmaktadır. Kamu sektörü çoğunlukla bir tür niteliksiz-yapıştırma kopyacılığa prim verirken birçok yerel yönetim ve vakıf üniversiteleri nitelikli çağdaş mimarlığa olanak tanımaktadırlar. Kısacası mimarlık tasarımı çok yönlü bir biçimde sahiplenilmektedir. Önceleri sıradan bir kitle tasarımı olan ve ne Türkiye'de ne de yurt dışında gelişmeyen sağlık yapılarında bile özgün tasarımların yer alması sevindiricidir.

Türkiye'de mimarlık 1940'lardan bu yana oluşturduğu iki mecrada ilerlemekte ve nitelikli tasarımlarla meslek gelişimine katkılarda bulunmaktadır. Bunlardan birincisi çağdaş anlamda zamanı yakalamayı amaçlayan "Çağdaş Tasarım" öteki de ortamı ile uyumlu "Bağlamsal Tasarım" olmaktadır. Bütün bunlar sürerken "Koruma-Onarma ve Yeniden Yaşatma" artık halk katmanlarına inmiş örnekleri ile mesleğimizi yüreklendirmektedir.

Olumsuzluklar yok mu? Hiç olmaz mı? Burası yeri değil.

40

41

43

42

44

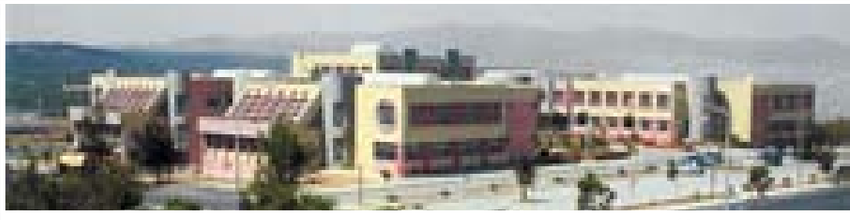
45

2003-2004
40/ TED Ankara Koleji Yerleşkesi - Semra Uygur, Özcan Uygur, Ankara
41/ Zafer Plaza - Faruk Eşim, Hayri Anamurluoğlu, Bursa
42/ Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Park Ana Tanıtım Merkezi-Saadet Sayın, Çanakkale
43/ Haşim İşcan Kültür Merkezi - Ziya Canbazoğlu, Antalya
44/ Emine Uşaklıgil Evi - Ahmet Alataş, İstanbul
45/ DEU Mimarlık Fakültesi - Mehmet Türeyen, İzmir

2005-2006
46/ Aselsan Üretim Holü - K. Dilek Berberoğlu, B. Gönül Tavman, Ankara
47/ Aykon Plaza - Hacer Ayrancıoğlu Yetiş, Ankara
48/ Esenboğa Yeni İç-Dış Hatlar Terminal ve Katlı Otopark Kompleksi-Ercan Çoban, Suzan Esirgen, Süleyman Bayrak, Ahmet Yertutan, Ankara
49/ İpekyol Tekstil Fabrikası - Emre Arolat, Edirne
50/ Galyum Blok - Alişan Çırakoğlu, Ankara
51/ Port Alaçatı 1 Etap 2. Kısım Kanal Evleri - Ahmet Sayar, Turgut Çıkış, İzmir

2007-2008
52/ Ankara Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası-A. Can Ersan, Orçun Ersan
53/ Sabiha Gökçen Havalimanı - Doğan Tekeli, Dilgün Saklar, Mehmet Emin Çakırkaya, Nedim Sisa, İstanbul
54/ Türkiye Noterler Birliği Merkez Binası - Selim Velioğlu, Umut Iyigün, Orkun Özüer, Murat Aksu, Ankara
55/ Miracle Beach Club - Boğaç Alpugan, Aydın
56/ ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampusu Mühendislik Programları Laboratuarları - Hasan Okan Çetin, Emre Savural, Fatih Yavuz, KKTC

'01
Günay Erdem ve Sunay Erdem, Regional Center for Educational Quality and Excellence Competition'da (Jubail, Saudi Arabia) 3. Ödül'ü aldılar.

'02
Facebook, WhatsApp'ı satın aldı.

'03
Türkiye'nin en uzun, Dünya'nın 5. uzun su tüneli Suruç Tüneli Şanlıurfa'da açıldı.

'04
Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Ersen Gürsel, Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'05
Günay Erdem ve Sunay Erdem, La Spezia Arsenale 2062 Open Competition'da (Italy) ödül aldılar.

'06
Shigeru Ban, Centre Pompidou-Metz projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

Soma'da '301' madenci göçük altında kaldı.

2014

46

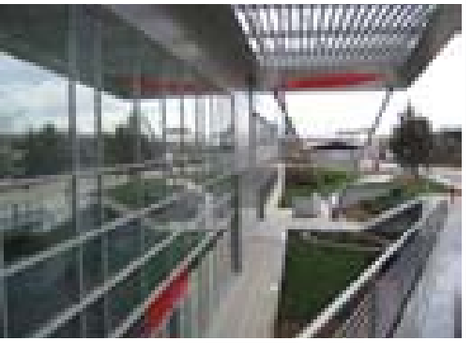

47

48

50

51

49

52

53

54

55

56

TürkSMD tarafından "Basamaklar" Öğrenci Sergileri başladı.

'07 **'08** **'09** **'10** **'11** **'12**

Atatürk Orman Çif liği arazisi içinde inşa edilen Cumhurbaşkanlığı Sarayı açıldı.

1987-2017
Yorgun ‘Post-‘lar ve Taze Başlangıçlar
Tansel Korkmaz

1980’ler Türkiye kültürel ortamı, birbirine bağlı iki kırılmayla şekillendi: Darbe sonrası her türlü baskı ve yasaklamalarla sıkışan kamusal alan ve ilk seçimde iktidara gelen Özal’ın politikalarıyla şekillenen, küresel ekonomiye eklemlenmeyi hedef eyen liberal ekonomik düzen. Hızla angaje olunan neo-liberalizm, kısaca, kültürel muhafazakarlık ve ekonomik liberalizmin hakim olduğu boğucu bir iklim anlamına geliyordu. Eklemlenmeye çalışılan dünya ‘post-‘ların dünyasıydı: post-modernizm, post-endüstriyel toplum... Geride bırakılmak istenen tüm ideal ve toplumsal kazanımlarıyla Refah Toplumuydu. Herkes için daha iyi bir gelecek kurma misyonundan vazgeçen kitleler, bu manevi boşluğu metafetişizminden ibaret bir iç dünyayla ikame etmeye çalıştılar. Türkiye’de 80’lere kadar ithal ikamesinin belirlediği sınırlı olanaklarla yetinmek zorunda kalan kentli orta sınıf ar, bir anda görülmedik bir bollukla çevreleneceklerdi: “Yerli Malı” haf alarıyla büyümüş nesiller için tevazu bir değer olmaktan çıkacak, teşhirciliğe varan gösteriş yeni burjuva yaşam tarzının itici gücü olacaktı. Piyasada boy gösteren bolluk üst-orta sınıf a ev, ofis, mağaza yenileme/dekore etme yarışını tetikleyecek; bunlar yeni palazlanan dekorasyon dergilerini şenlendirecekti; bir çok genç mimar için bu, bürolarını kurma şansı demekti. Daha büyük bürolar, tam da post-endüstriyel toplum konularıyla uğraşmaya başlamıştı bile: Büyük turizm yatırımları, şirket ve banka genel müdürlük binaları, şehir merkezinde kapalı siteler ve ilk AVM’ler. Gösterişçi ve sürekli daha fazla uyarılması gereken tüketim toplumunda mimarlık da kendini sürekli daha çarpıcı imgeler üretmekle görevlendirecekti; tüm dünyada olduğu gibi arayışını bundan ibaret kılmayan çok az sayıda mimar vardı.

57

58

59

60

‘01 Architiles Projesi lansmanı yapıldı.

‘02 Frei Otto, Münih Olimpiyat Stadyumu projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü’nü kazandı.

‘03 Barozzi Veiga, Szczecin Filarmoni Salonu projesiyle Mies van der Rohe Ödülü’nü kazandı.

‘04 Avrupa Parlamentosu 1915’te yaşanan Ermeni tehcirini “soykırım” olarak nitelendiren karar tasarısını kabul etti.

‘05 12 Eylül askeri darbesinin lideri ve 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren hayatını kaybetti.

‘06 Türkiye’de yapılan Genel Seçimlerde hiçbir parti mecliste çoğunluğu oluşturacak oyu alamadı.

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel hayatını kaybetti

2015 Fransa’da yayınlanan ve Hz. Muhammed’in karikatürünü yaptıktan sonra büyük tepki alan “Charlie Hebdo” dergisi yayın merkezine saldırı düzenlendi.

61

62

64

63

2009-2010

57/ Kara Kutu - Adnan Aksu, Zehra Aksu, Ankara
58/ Ankara Arena Çok Amaçlı Spor Salonu - Kerem Yazgan, Begüm Yazgan
59/ Atlantis City Konut Ve Alışveriş Merkezi - Salih Salalı, Fatih Açıkalın, Ankara
60/ Tripoli Kongre Merkezi - Murat Tabanlıoğlu, Melkan Gürsel, Tripoli, Libya
61/ Bedirye Tiryaki Mencik Cami - Şükrü Kocagöz, Manisa
62/ Bursa Atatürk Kültür Merkezi Ve Merinos Parkı-Cafer Bozkurt, Hasan Şener, İlhami Kurt

2011-2012

63/ Ege Plaza - Nami Hatırlı, Yeşim Hatırlı, Ankara
64/ Zeugma Mozaik Müzesi - Celal Abdi Güzer, Özge Selen Duran, Gaziantep
65/ Key Park - Gül Güven, Ankara
66/ Uniq İstanbul Kültür Merkezi - Ali Hızıroğlu, İstanbul
67/ Buyaka - Durmuş Dilekçi, Emir Uras, İstanbul
68/ Netto Şifne Evleri - Burcu Özen Kundak, Hande Uğur Balçu, İzmir

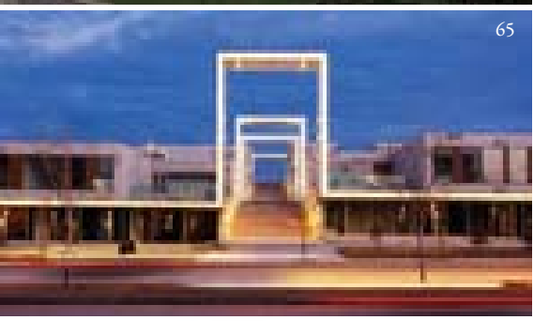

65

67

66

68

Seranit ile Türkiye Projeleri Panel Serisi'ne başlandı.

Kumrular İkamet Sitesi yıkıldı.

'07 '08 '09 '10 '11 '12

2015 Nobel Kimya Ödülü'ne ABD vatandaşı olan Türk asıllı Aziz Sancar, ABD'li Paul Modrich ve İsveçli Tomas Lindahl layık görüldü.

Ankara Tren Garı Patlaması oldu.

Erken Seçim yapıldı.

Rusya ile ilişkilerde uçak düşürme krizi nedeni ile Türkiye'nin Rusya'daki firmalarına ambargo uygulandı.

Aziz Sancar Nobel Kimya Ödülü aldı.

2001 krizi sonrası Türkiye küresel ekonomiye yeni bir ivmeyle angaje oldu. Küreselleşme, mimarlığı 'marka şehirler' 'yaratmak'la vazifelendirince, bunun pazarlanması da 'star' mimarlar üzerinden yapılacaktı. Türkiye'de mimarlık ilk kez sermayeyle buluşuyor ve böylesi bir toplumsal ilgiye mahzar oluyordu: ne yazık ki kitle kültürünün yasaları gereğince bu buluşma ve ilginin bedeli onun dönüştürücü gücünden feragat etmesi anlamına geliyordu. 'Marka şehir' gösterişli oteller, rezidanslar, AVM'ler, şehrin çeperlerinde lüks kapalı siteler demekti. Bu gayretkeşlik dikkatleri iki noktada topladı: Eski endüstri alanları ve şehrin merkezinde yer alan kent yoksullarının mahalleleri. Buraların kent yoksullarından 'temizlenip' gayrimenkul piyasasına kazandırılması gerekiyordu: Kentsel dönüşüm. Mimarlık gösterişli imgeler üreterek bu toplumsal yükü ağır konuyla baş edemeyeceğini fark etti...

2008 krizi dünya için bir sınıra işaret ediyordu: Bu, kapitalizmin olağan krizlerinden biri değil de Wallerstein, Karatani gibi düşünürlerin çok önceden öngördüğü kapitalizmin sonunu getirecek büyük krizin başlangıcı mıydı? En 'star' mimar Rem Koolhaas da star mimarlığın sonunu ilan ederken bunu mu öngörmüştü? Bir büyük Kriz içinde yaşadığımızı bugün hepimiz adını koyamasak da hissediyoruz: Dünya şimdiye kadar yönetildiği gibi yönetilemiyor, düzeni sağlayan kurumlar çözülüyor, değerler inandırıcılığını kaybediyor. Mimarlık da en teslim olduğu, piyasanın bir tetikleyicisine indirgendiği noktada artık kabına sığamıyor. Endişe ve karamsarlıkla çöküşünü izlediğimiz bu düzen, aynı zamanda yeni başlangıçların tohumuna da gebe. Geleceği bu başlangıçlara sahip çıkmak için mücadele edenler kuracak ve diğerleri de seyirci kalacak...

69

70

71

72

73

74

2013-2014
69/ TAI Konferans ve Kafe Binaları - Tülin Çetin, Ankara
70/ Sosyokültürel Tesis Binası - Levent Timurhan, Ankara
71/ İzmir Adnan Menderes Havalimanı İç ve Dış Hatlar Terminali ve Katlı Otoparkı - Yakup Hazan, Tolga Hazan
72/ Şişli Belediyesi Hizmet Binası - Boran Ekinci, Hakan Dalokay, İstanbul
73/ Piri Reis Üniversitesi Kampusu - Aydan Volkan, Selim Cengiç, İstanbul
74/ İlayda Avantgarde Hotel - Burçin Demirci, Alpay Demirci, Kuşadası, Aydın

2015-2016
75/ Koç Kuleleri - Tümay Korucuoğlu, Ankara
76/ AFAD - Mete Öz, Mehmet Soylu, Övünç Tarakçıoğlu, Ankara
77/ Vodafone Park - Bünyamin Derman, İstanbul
78/ İlbank A.Ş. İstanbul Bölge Müdürlüğü - Enis Öncüoğlu, Önder Kaya, Cem Altınöz, İstanbul
79/ Robert College Murat Karamancı Öğrenci Merkezi - Ahmet Alataş, İstanbul
80/ Özel IAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi - Metin Kılıç, Dürrin Süer, İzmir

2017
81/ T e Paragon - Gökhan Aksoy, Ankara
82/ Karayolları Genel Müdürlüğü Ek Ofis ve Ar-Ge Binası - Aytek İtez, Neşe İtez, Ankara
83/ 4 Mevsim Evleri - Cumhur Keskinok, Ankara
84/ Yapı Kredi Kültür Sanat - Mehmet Kütükçüoğlu, Ertuğ Uçar, İstanbul
85/ Özyegin Üniversitesi ES-LAB - Kerem Erginoğlu, Hasan Çalışlar, İstanbul
86/ Octoplus Evleri - Hüseyin Egeli, İzmir

2016

'01

'02 Ankara'da Devlet Mahallesi lojmanları yakınında bomba yüklü araç patlatıldı.

'03 Ankara'da Danıştay Binası yıkıldı.

Kızılay'da bombalı saldırı düzenlendi.

İstiklal Caddesi'nde canlı bomba saldırısı düzenlendi.

Brüksel'de 3 bombalı saldırısı düzenlendi.

'04 Alejandro Aravena, Siyam Kuleler projesiyle Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazandı.

Türkiye 4.5G ile tanıştı.

'05 Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Cengiz Bektaş, Mimar Sinan Büyük Ödülü'nü kazandı.

'06 Almanya'da Federal Meclis, 1915 olaylarını soykırım olarak niteleyen tasarıyı onayladı.

75

76

77

78

79

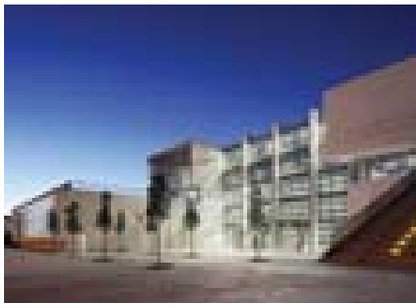

80

81

82

83

84

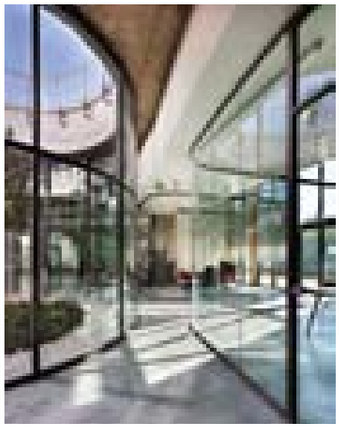

85

86

'07

Osmangazi köprüsü açıldı.

Türkiye'de darbe girişimi oldu.

'08

Tüm ülkede 3 + aylığına OHAL ilan edildi. Milletvekili dokunulmazlıkları kalktı. HDP Başkanı tutuklandı.

Ünlü tarihçi Halil İnalcık, 100 yaşında hayatını kaybetti.

'09

Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlayan üçüncü köprü: Yavuz Sultan Selim köprüsü açıldı.

'10

Meclis yerleşkesi içerisinde bulunan Çalışma Ofisleri ve Lojman binaları yıkıldı.

'11

ABD seçimlerini Donald Trump kazanarak 45. Başkan oldu.

Küba Devrimi'nin lideri Fidel Castro hayatını kaybetti.

'12

TürkSMD'nin Şişecam iş birliği ile MimarcaCam etkinlikleri başladı.

Rusya'nın Türkiye Büyükelçisi Andrey Karlov, Ankara'da katıldığı bir sergide silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetti.

1987-2017:

DÜNYADA MİMARLIĞIN GELİŞİMİNE ÖRNEKLERLE BAKIŞ

İlhan Kural, Dünya Mimarlığının 30 yılını örneklerle anlatarak günümüze dek yaşanan gelişimi /değişimi aktardı

İlhan Kural
Y. Mimar

TSMD'nin kurulduğu yıl olan 1987'den başlayarak 2017'ye doğru dünyadaki mimarlık hareketlerinin gelişimini ve bu gelişme/değişme doğrultusunda üretilmiş örnekleri incelemek, son 30 yılın mimarlık arenasında nelerin değiştiğini değerlendirmemiz açısından iyi bir yöntem:

- 1970'li yılların sonlarına doğru, Modern Mimari'yi reddeden bir dünya görüşü olarak ortaya çıkan Post-Modern mimarlık akımının getirdiği heyecan ve bu doğrultuda ürettiği örneklerde, 1987'lerden sonra, özellikle 1990'ların ortalarından itibaren bir yavaşlama ve azalma olduğu görülüyor. Özellikle Avrupa kökenli mimarların başlattığı bu değişimin, Rem Koolhas, Renzo Piano, Jean Nouvel, Zaha Hadid ve Herzog & de Meuron gibi isimlerle pekiştiğini görüyoruz. 2017'ye doğru giderek evrilen mimari tasarım, Deconstructivism, Parametrik Tasarım, Sürdürülebilir Mimari, Yeşil Mimari gibi alt başlıklar altında gelişimini sürdürüyor.
- Petrol zengini ülkelerde 1974'lerden sonra kentlerin yenilenmesi ve inşaatların artması sonucunda, daha önceleri nispeten yerel çalışan mimarlık firmaları, 1980'lerden itibaren bir anda bu ülkelerde bakir ve verimli çalışma alanları buldular. İnşaat için paradan kaçınmayan Orta Doğu ülkelerinde ofis yapıları, alışveriş merkezleri, oteller, müzeler, hastaneler yapılmaya başlandı. Özellikle Dubai, Abu Dhabi, Katar, Kuveyt, Oman gibi ülkelerde "iyi" mimarlara çizdirilmiş "gösterişli" mimarlık örnekleri prestij unsuru haline geldi. Bunun soyut örneklerini yazımızın ekindeki örneklerde görmek mümkün.
- Sovyetler Birliği'nin 1989'da Berlin Duvarı'nın yıkılması ile başlayan süreç sonunda ortadan kalkması ve bağımsız Orta Asya ülkelerinin oluşumuna yol açan bir dizi gelişim sonucunda, mimarlar için hem Rusya, hem de Orta Asya ülkelerinde yeni pazarlar açıldı. Zaten büyük olan bazı mimarlık ve inşaat firmaları daha da büyüdüler; buna karşılık pek çok yeni gelişen veya az tanınan firma da bu inşaat furyasından payını alıp kendini geliştirdi.
- 1987'den bu yana mimarlık alanındaki en önemli gelişmelerden birisi dijital ortama geçiş oldu. Özellikle giderek gelişen bilgisayarların kullanımı ve yazılımların geliştirilmesi sonucunda mimarlar artık bugün tüm tasarım sürecinde ilk eskizlerden uygulama projelerine, 3D görsellemelere, maliyet analizleri ve keşif ere, ihale dosyalarının hazırlanmasına kadar geniş bir yelpaze içinde dijital olanakları sonuna kadar kullanıyor. Tüm bu gelişmelere paralel olarak üç boyutlu tasarım olanakları ve gelişmiş yazılımlarla Frank Gehry, Zaha Hadid, Morphosis gibi mimarlık firmaları, çok karmaşık, akışkan, gözle görmeden hayal edilebilmesi zor formlara ulaşabiliyorlar. Bunun yanısıra BIM gibi dijital teknolojilerle tüm inşaat ve proje paydaşlarının çalışmalarını entegre etmek ve karmaşık yapıları koordine edebilmek olası. Üç boyutlu yazıcıların giderek ucuzlaması sonucunda mimari model yapmak, hatta gerçek inşaat elemanlarını ve giderek de belki tüm yapıları bu yazıcılarla ucuza inşa edebilmek mümkün olacak.
- 1990'lardan sonra gelişen internet teknolojisi sayesinde bilgi akımı ve paylaşımı yaygınlaştı. Örneğin, mimari projelerde yapılan değişikliklerin şantiyelere anında ulaştırılabilmesi, hem inşaatların süratlenmesi, hem de verimliliğin artması açısından önemli neticeler doğurdu. Bilginin yaygınlaşması, paylaşılabilmesi ve anında ulaşılabilir olması, mimarlar arasındaki iletişimin güçlenmesine ve mimarlık kültürünün gelişmesine önemli katkılarda bulundu.
- Yine 1987'lerden beri inşaat malzemeleri ve teknolojilerinin gelişmesi de mimarların arzuladıkları iç mekan karakterini, cephe plastiğini ve detayları elde edebilmelerine yardımcı olduğu gibi, mimarların da aynı zamanda teknolojik gelişmeleri zorladıkları açıkca görülüyor. Özellikle Gehry, Foster, Renzo Piano, Hadid gibi mimarların, yapı plastiğinde arzuladıkları karakterleri elde edebilmek için malzeme ve teknolojiyi zorladığını yine örneklerde görüyoruz..
- En önemlisi, mimarlık alanında giderek "izm"lerin ortadan kalkması ve teknolojik gelişimlerin sonucunda, genç mimarların 1987'ler öncesinde olduğu gibi kalıplara bağlı kalmayıp, özgün arayışlara girdiklerini ve bunda da başarılı olduklarını gözlemliyoruz.

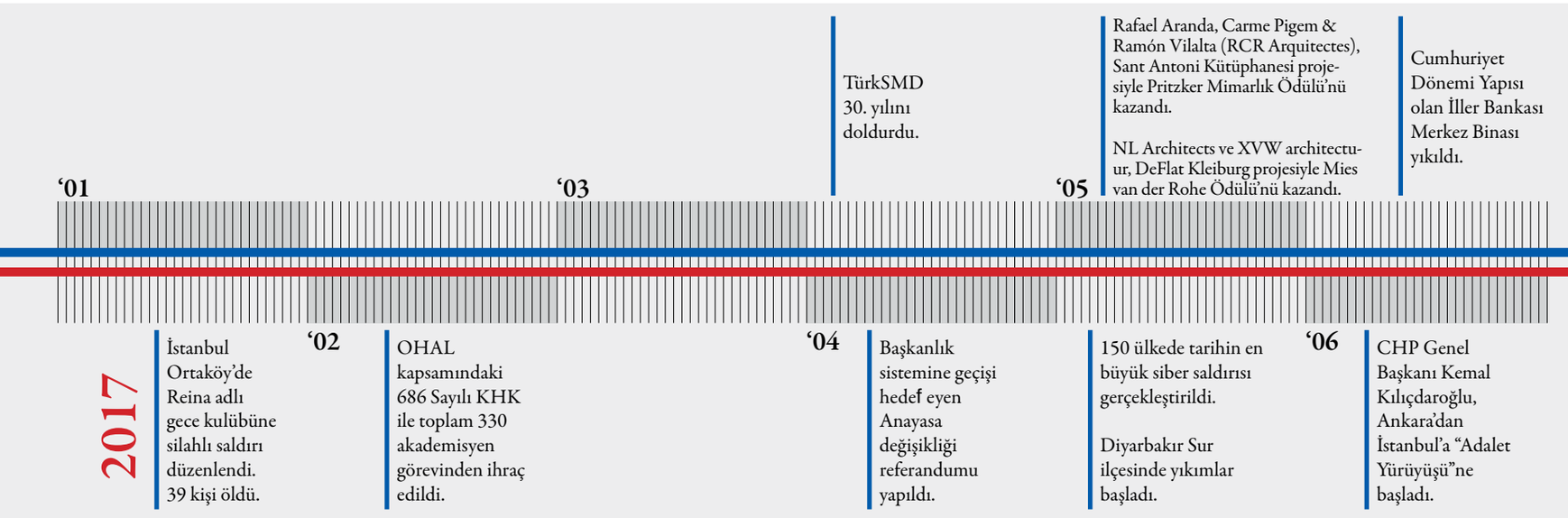

002

005

003

008

007

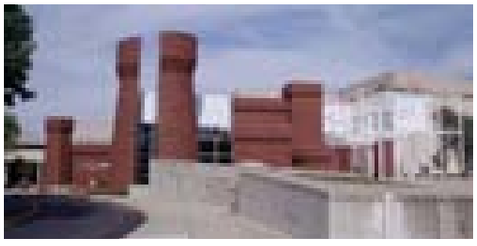

009

1987
001/ CenTrust Bankası , Miami, ABD- Pei, Cobb, Freed and Partners.
002/ One Liberty Place , Philadelphia, ABD- Helmut Jahn.
003/ Mt. Rokko Kilisesi , Kobe, Japonya- Tadao Ando.
Pritzker Ödülü: Kenzo Tange

1988
004/ Aalto Tiyatrosu , Essen, Almanya- Alvar Aalto (1983-1988)
005/ Washington Mutual Center, Seattle, ABD- Kohn Pedersen Fox
006/ Wells Fargo Center, Minneapolis, ABD- Cesar Pelli
Pritzker Ödülü: Oscar Niemeyer ve Gordon Bunschaf

1989
007/ Louvre Müzesi Piramidi , Paris, Fransa- I.M.Pei
008/ Vitra Tasarım Müzesi , Weil am Rhein, Almanya- Frank Gehry
009/ Wexner Sanat Merkezi, Ohio Universitesi, ABD- Peter Eisenman
Pritzker Ödülü: Frank Gehry

'07

Avrupa Parlamentosunda AB-Türkiye müzakerelerinin dondurulmasını öngören rapor kabul edildi.

'08

'09

Kuzey Irak'ta Barzani'nin düzenlediği bağımsızlık referandumu yapıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş istifa etti.

'10

TSMD Akademi Eğitim Programları başladı.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek istifa etti.

Demir İpek Yolu olarak nitelendirilen, Bakü-Tif is-Kars Demiryolu Hattı açıldı.

'11

TSMD Öğrenci Sergisi "Basamaklar" uluslararası boyuta taşındı.

'12

İstanbul AKM binası için yeni projenin lansmanı yapıldı.

010

014

018

1990
010/ Bank of China , Hong Kong, Çin- I.M.Pei
011/ San Diego Kongre Merkezi , California, ABD- Arthur Erickson
012/ US Bank Kulesi, Los Angeles, ABD- I.M.Pei
Pritzker Ödülü: Aldo Rossi

1991
013/ Norveç Buzul Müzesi , Fjaerland, Norveç- Sverre Fehn
014/ Stanstead Uluslararası Hava Terminali, Essex, İngiltere–Norman Foster
015/ One Canada Square, Canary Wharf, Londra, İngiltere- Cesar Pelli
Pritzker Ödülü: Robert Venturi

1992
016/ Goetz Müzesi, Münih, Almanya- Herzog & de Meuron
017/ Porto Mimarlık Okulu, Porto, Portekiz – Alvaro Siza
018/ Kuntshal Müzesi, Rotterdam, Hollanda- Rem Koolhas
Pritzker Ödülü: Alvaro Siza

1993
019/ Davis Müzesi ve Kültür Merkezi, Boston, ABD- Rafael Moneo
Pritzker Ödülü: Fumihiko Maki

1994
020/ Channel 4 TV Binası, Londra, İngiltere- Richard Rogers
021/ Kansai Uluslararası Hava Terminali, Tokyo, Japonya – Renzo Piano
Pritzker Ödülü: Christian de Portzamparc

1995
022/ San Francisco Modern Sanat Müzesi, San Francisco, ABD- Mario Botta
023/ Barcelona Modern Sanat Müzesi, Barcelona, İspanya –Richard Meier
024/ Cardif Bay Opera Binası Yarışması 1. Ödül, Cardif , İngiltere- Zaha Hadid
Pritzker Ödülü: Tadao Ando

1996
025/ "Fred ve Ginger", Prag, Çek Cumhuriyeti- Frank Gehry ve Viado Milunic
026/ Vals Kaplıcaları, Graubünden, İsviçre – Peter Zumthor
027/ Niteroi Güncel Sanat Müzesi, Rio de Janeiro, Brezilya- Oscar Niemeyer
Pritzker Ödülü: Rafael Moneo

1997
028/ Beyeler Vakfı Müzesi, Basel, İsviçre- Frank Gehry ve Viado Milunic
029/ Commerzbank Kulesi, Frankfurt, Almanya – Norman Foster
030/ Getty Center, Los Angeles, ABD- Richard Meier
031/ Guggenheim Müzesi, Bilbao, İspanya – Frank Gehry
032/ NEMO Bilim Müzesi, Amsterdam, Hollanda- Renzo Piano
033/ Petronas Kuleleri, Kuala Lumpur, Malezya – Cesar Pelli
034/ Hong Kong Kongre Merkezi, Hong Kong, Çin- Skidmore Owings Merrill
Pritzker Ödülü: Sverre Fehn

19

021

023

022

025

030

026

031

028

032

029

034

035

036

038

037

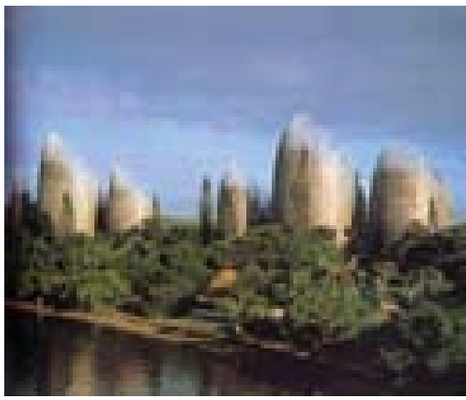

039

1998
035/ Jin Mao Kulesi, Şangay, Çin- Frank Gehry ve Viado Milunic
036/ Chep Lap Kok Havaalanı, Hong Kong, Çin – Norman Foster
037/ Kiasma Müzesi, Helsinki, Finlandiya- Steven Holl
038/ Lucerne Kültür ve Kongre Merkezi, Lucerne, İsviçre – Jean Nouvel
039/ Jean Marie Tjibaou Kültür Merkezi, Yeni Kaledonya - Renzo Piano
Pritzker Ödülü: Renzo Piano

1999
040/ British Museum Avlu Yenilemesi, Londra, İngiltere- Norman Foster
041/ Burj al Arab Oteli, Dubai, BAE– Tom Wright
042/ Arthur ve Yvonne Boyd Merkezi, Riversdale, Avusturalya-Glenn Murcutt
043/ Millenium Kubbesi, Londra, İngiltere – Richard Rogers
044/ Belediye Binası, Murcia, İspanya- Rafael Moneo
Pritzker Ödülü: Norman Foster

2000
045/ Diamond Ranch Okulu, Pomona, ABD- T om Mayne (Morphosis)
046/ Potzdamer Plaetz, Berlin, Almanya – Helmut Jahn
047/ Tate Modern Yenilemesi, Londra, İngiltere- Herzog ve de Meuron
Pritzker Ödülü: Rem Koolhas

2001
048/ 88 Wood Sokağı Ofis Binası, Londra, İngiltere- Richard Rogers
049/ Sanat Merkezi, Milwaukee, ABD – Santiago Calatrava
050/ EDEN Sera ve Bitki Sergisi, Cornwall, İngiltere- Nicholas Grimshaw
Pritzker Ödülü: Jacques Herzog, Pierre de Meuron

2002
051/ ESO Oteli , Cerro Paranal, Şili- Auer+Weber Associates
052/ Belediye Binası , Londra, İngiltere – Norman Foster
053/ Modern Sanat Müzesi, Fortworth, ABD- Tadao Ando
Pritzker Ödülü: Glen Murcutt

2003
054/ Oscar Niemeyer Müzesi, Curitiba, Brezilya- Oscar Niemeyer
055/ Peabody Müzesi, Salem, ABD – Moshe Safdie
056/ Walt Disney Konser Salonu, Los Angeles, ABD- Frank Gehry
Pritzker Ödülü: Jørn Utzon

040

041

046

049

042

051

053

052

056

057

058

061

2004
057/ Forum Binası, Barselona, İspanya- Herzog ve de Meuron
058/ Ofis Binası, Londra, İngiltere – Norman Foster
059/ Millau Viadükü, Millau, Fransa- Norman Foster
060/ MOMA İlave Yapısı, New York, ABD – Yoshio Taniguchi
061/ İskoç Parlamento Binası, Edinburgh, İngiltere- Enric Miralles
062/ Seattle Kütüphanesi, Seattle, ABD – Rem Koolhas
Pritzker Ödülü: Zaha Hadid

2005
063/ Kopenhag Opera Binası, Kopenhag, Danimarka- Henning Larsen
064/ 2 Marsham Sokağı Ofis Binası, Londra, İngiltere – Terry Farrell
Pritzker Ödülü: T om Mayne (Morphosis)

2006
065/ Adrienne Arsht Sahne Sanatları Merkezi, Miami, ABD- Cesar Pelli
066/ Berlin Merkez Gar Binası, Berlin, Almanya – Gerkan, Marg ve Ortakları
067/ Hearst Kulesi, New York, ABD- Norman Foster
068/ Mercedes Benz Müzesi , Stuttgard, Almanya – UN Studio
Pritzker Ödülü: Paulo Mendes da Rocha

2007
069/ BMW Müzesi, Münih, Almanya- Coop Himmelb(l)au
070/ IAC Ofis Binası, New York, ABD – Frank Gehry
071/ Konser Salonu, Limoge, Fransa- Bernard Tschumi
072/ Yeni MOMA Binası, New York, ABD – SANAA
Pritzker Ödülü: Richard Rogers

2008
073/ Beijing Ulusal Stadyumu, Beijing, Çin- Herzog ve de Meuron
074/ California Bilim Akademisi, San Francisco, ABD – Renzo Piano
075/ CCTV Binası, Beijing, Çin- Rem Koolhas
076/ İslami Sanatlar Müzesi, Doha, Katar – I.M.Pei
077/ Oslo Opera Binası, Oslo, Norveç- Snøhetta
078/ Dünya Ticaret Merkezi, Şangay, Çin– Kohn Pedersen Fox (KPF)
Pritzker Ödülü: Jean Nouvel

060

062

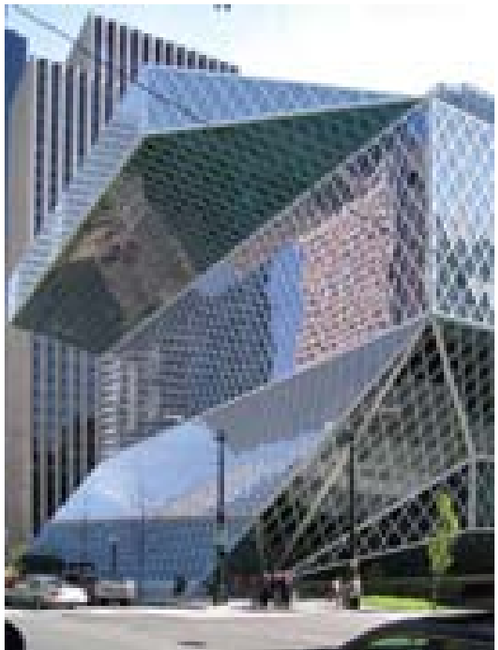

067

063

065

066

074

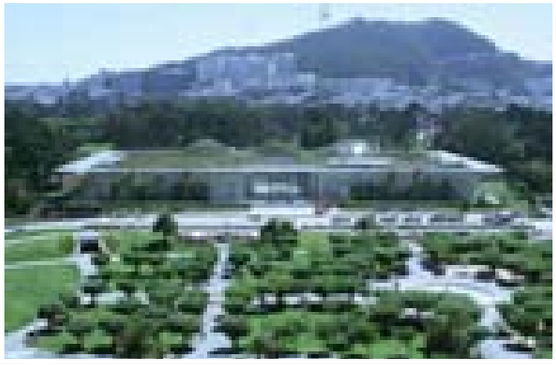

069

072

071

075

076

077

078

079

081

2009
079/ Akropolis Müzesi, Atina, Yunanistan- Bernard Tschumi
080/ Alicia Tully Konser Salonu, New York, ABD – Diller Scofidio+Renfro
081/ Cooper Union Mimarlık Okulu, New York, ABD- T om Mayne (Morphosis)
082/ Kopenhag Konser Salonu, Kopenhag, Danimarka – Jean Nouvel
Pritzker Ödülü: Peter Zumthor

2010
083/ Burj Khalifa, Dubai, BAE- Skidmore Owings Merrill (SOM)
084/ Evelyn Grace Akademisi, Londra, İngiltere – Zaha Hadid
085/ Uluslararası Ticaret Merkezi, Hong Kong, Çin- Kohn Pedersen Fox (KPF)
086/ Marina Bay Sands Otel Kompleksi, Singapur– Moshe Safdie
Pritzker Ödülü: Kazuya Sejima ve Ryue Nishizawa (SANAA)

2011
087/ 8 Spruce Caddesi Rezidansı, New York, ABD- Frank Gehry
088/ New World Center Konser Salonu, Miami, ABD – Frank Gehry
089/ Riverside Müzesi, Glasgow, İngiltere- Zaha Hadid
Pritzker Ödülü: Eduardo Souta de Moura

2012
090/ Astrup Fearnley Müzesi, Oslo, Norveç- Renzo Piano
091/ F.D. Roosevelt Anıtı, New York, ABD – Louis I. Kahn
092/ Haydar Aliyev Kültür Merkezi, Baku, Azerbeycan- Zaha Hadid
093/ Stedelijk Müzesi İlavesi, Amsterdam, Hollanda– Benthem Crouwel
Pritzker Ödülü: Wang Shu

2013
094/ George W. Bush Başkanlık Kütüphanesi, Dallas, ABD- Robert Stern
095/ Kimbell Müzesi İlave Binası, Fortworth, ABD – Renzo Piano
096/ Jumex Müzesi, Mexico City, Mexico- David Chipperfield
097/ Ulusal Akvaryum, Kopenhag, Danimarka– 3XN
098/ Perez Sanat Müzesi, Miami, ABD– Herzog & de Meuron
Pritzker Ödülü: Toyo Ito

082

087

083

084

086

088

090

095

092

093

097

098

100

101

2014
099/ Ağa Han Müzesi, Toronto, Kanada- Fumihiko Maki
100/ Bio Çeşitlilik Müzesi, Panama City, Panama – Frank Gehry
101/ High Line Yürüyüş Yolu ve Parkı, New York, ABD- James Corner Field Operations + Diller Scofidio+Renfro
102/ Louis Vuitton Vakfı, Paris, Fransa– Frank Gehry
103/ Dünya Ticaret Merkezi Kulesi, New York, ABD– Skidmore Owings Merrill (SOM)
104/ One57 Rezidans Kulesi, New York, ABD– Christian de Portzamparc
Pritzker Ödülü: Shigeru Ban

2015
105/ Malta Parlamentosu, Malta – Renzo Piano
106/ Yeni Whitney Sanat Müzesi, New York, ABD – Renzo Piano
107/ Paris Filarmonisi, Paris, Fransa- Jean Nouvel
Pritzker Ödülü: Frei Otto

2016
108/ MOMA Ek Yapısı, San Francisco, ABD- Snøhetta
109/ Afro-Amerikan Müzesi, Washington DC, ABD – David Adjaye
110/ Lotte Kulesi, Seul, G. Kore- Kohn Pedersen Fox (KPF)
111/ MahaNakhon Mixed Use, Bangkok, Tayland– Ole Scheeren
112/ TATE Modern İlavesi, Londra, İngiltere– Herzog & de Meuron
113/ Rowen Atkinson Evi, Oxfordshire, İngiltere– Richard Meier
114/ Dünya Ticaret Merkezi Ulaşım İstasyonu, New York, ABD– Santiago Calatrava
Pritzker Ödülü: Alejandro Aravena

2017
115/ Apple Park, Cupertino, ABD- Norman Foster
116/ Latin Kültürü ve Sanatı Merkezi, Santander, İspanya – Renzo Piano
117/ Elbphilharmonie Konser Salonu, Hamburg, Almanya- Herzog & de Meuron
118/ Louvre Abu Dhabi, Abu Dhabi, BAE– Jean Nouvel
119/ NATO Genel Merkezi, Brüksel, Belçika– Skidmore Owings Merrill (SOM)
Pritzker Ödülü: RCR Arquitectes

103

106

105

107

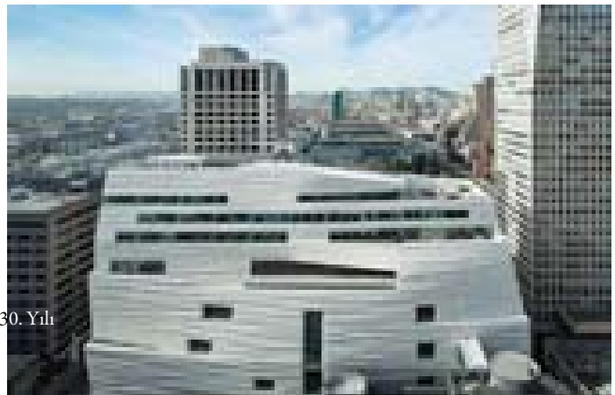

108

111

112

114

115

117

118

119

Serbest MİMAR Magazine - Issue 28 (Special for 30th Year)

SUMMARY

In this special issue that we prepared due to the 30th Year of TürkSMD, we try to inform you about 30 years of adventure of the association.

In this issue, we, unfortunately, had a "Collar Photo" part. We have been hit by the loss of Orhan Dinç, the honorary member of TürkSMD, and Aydın Boysan, an important figure in Turkish architecture.

Our members who were carrying out the presidency duties since the foundation of our association came together in a session moderated by C. Abdi Güzer. Presidents of previous periods have casted a light upon the future, by evaluating 30 years

Our members Yakup Hazan and Enis Öncüoğlu who took charges in the Board of Directors have touched upon the transition period of our association from its first headquarters to the current TSMD Architecture Center.

Cafer Bozkurt (İstanbulSMD Founder member), Ziya Canbazoğlu (İstanbulSMD) and Şükrü Kocagöz (İzmirSMD) have mentioned about the foundation process of branches of the association as well as the foundation and development processes of İzmir SMD and İstanbul SMD, which later have become separate associations.

We re-evaluated the progress of the Association from 1992, which is the first year in which the TSMD Architecture Awards, the most significant and prestigious project of the Association, were awarded up to today.

We have compiled the exhibitions, panels, long-term projects eﬀectuated from past to present by our Association under "Events".

We evaluated the member projects taken place in the exhibition named "30 Years of Adventure of TürkSMD Architecture" that was organized in TSMD Architecture Center within the scope of the 30th Year, on the basis of the years they belong and shared with you.

Finally; İlhan Kural has defined the 30 Years of World Architecture over the examples and explained the development/change.

Журнал "Свободный Архи□е□□ор", вы□у□□ 28-й.

(□□е□иал□ный вы□у□□ □ 30-ле□и)

«- б□единение Свободных Архи□е□□оров □ур□ии» («□SMD») о□□е□ае□□вое 30-ле□ие, и в □в□□и □□□и□ □обы□ие□ □од□о□овлен □□е□иал□ный □билейный вы□у□□ на□ е□о журнала.

□ □лаве «Пор□ре□» □бол□□ой □ру□□□ □ы в□□о□инае□ и ра□□□а□ывае□ о □о□е□ных □ленах «TSMD», уважае□ых □олле□ах - рхане □ин□ и Айдыне □ой□ан, □о□орые, □ □ожалени , уже не □на□и.

Со вре□ени о□новани□ и до □е□одн□□ них дней, о л д□х, □о□орые на □ро□□жении в□е□о вре□ени во□□лавл□ли - б□единение, □оворило□□ в вы□□у□лении, □о□орое □од□о□овил и □ровел Абди □ □ер. □ не□ □оворило□□ о □ех, □□о в □е□ение 30 ле□ □неи□□енны□ у□□ехо□ ру□оводил - б□единение□, и в □воей рабо□е был в□е□да до□□ойны□ □ри□еро□ о□ве□□□венно□о и □вор□е□□о□о о□но□ ени□ □ □вое□у делу.

- □ериоде , в □о□оро□ □о□□о□л□□ □ереход в новый □ ен□р «□SMD», ра□□□а□ыва □на□ и □олле□и □□у□ □ а□ан и □ ни□- нджуо□лу, □о□орые входили в □о□□ав □равлени□ - б□единени□ □о□о □ериода.

- □ро□е□□е о□□ры□и□ □илиалов «□SMD» в □ородах □ □□ир и С□а□бул и ра□ви□и□ их де□□ел□но□□и □ове□□ву □□лены □равлений □□их о□делений Жа□ер □о□□ур□ (С□а□бул), □и□ □а□ано□лу (С□а□бул) и □ □р □оджа□е□ (□ □□ир).

Са□ые у□□е□ ные и □ре□□ижные □рое□□ы, □о□орые □олу□или архи□е□□урные на□рады «TSMD» в □ериод □о вре□ен вру□ени□ □ервой □ре□ии в 1992 □оду и до □е□од□□□ них дней □роход□□ в ре□ро□□е□□иве.

□ □лаве «Собы□и□» ра□□□а□ывае□□□ о в□ех вы□□ав□ах и дол□о□ро□ных □рое□□ах - б□единени□, □о□орые были □роведены в жи□н□□а ве□□ □ериод.

□а□же □ы хо□ели □одели□□□□ □□а□и не□о□оры□и □рое□□а□и вы□□ав□и, □о□в□□ енной 30-ле□и «TSMD», □о□ора□ о□□ры□а□□ в Архи□е□□урно□ □ ен□ре TSMD, и но□и□ на□вание «TSMD Mimarlığının 30 Yıllık Serüveni».

□ в □а□л □ение вы□у□□а, □ л□хан □урал ра□□□аже□, □ривод□ □он□ре□ных □ри□еры, о □о□, □а□ие и□□енени□ и нововведени□ □рои□о□ ли □а □□о□ 30-ле□ний □ериод в □ировой архи□е□□уре.

[illegible]

[illegible]

Translation : Çağla Mayda

Переводы: Natalia Troshina Soylu

الترجمة : Çağla Mayda

Yaşam alanlarınız için

Elektromanyetik Kalkan

EMİBLOK

Wi-Fi, GSM, 3G, 4.5G gibi elektromanyetik dalgalar hepimizin sağlığını tehdit ediyor.

Ar-Ge Merkezimiz tarafından geliştirilen nano teknolojik formülü EMİBLOK, radyo frekans bandında yer alan elektromanyetik dalgaları emerek sağlıklı yaşam alanları oluşturur. EMİBLOK, binanızın yaşam ömrü süresince %99'a varan oranda pasif koruma sağlar.

EMİBLOK, sevdiklerimizin sağlığına kalkan olur.

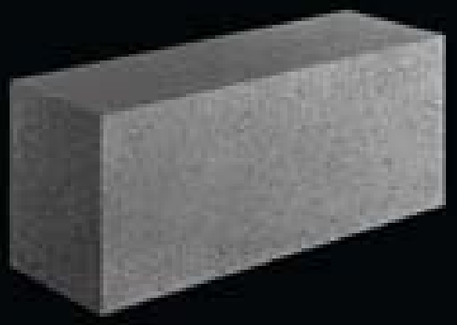

emiblok

www.akg-gazbeton.com

TUSAFLOR®

GRABO

SPORT
Flooring

- Anaokulundan fitness salonlarına ve her türlü spor müsabakalarına kadar çeşitli uygulamalara alternatif
- FIBA onayı ile profesyonel spor performansı

PLANKIT
Lüks Vinil Karo

- Doğal görünüm
- Ticari mekanlar için yüksek dayanım
- Kolay bakım
- Çevre dostu

FORTIS
Homojen PVC Zemin Kaplaması

- Yönsüz tasarım
- En yüksek aşınma derecesi
- Phthalate içermez
- Kullanım süresi boyunca düşük maliyet

TUSAFLOR YAPI SİSTEMLERİ İNŞAAT SANAYİ TİCARET A.Ş.

Ağaoğlu My Office 212 No:81
34212 Güneşli / İSTANBUL / TR

Tel : +90 212 608 18 10
Faks : +90 212 608 18 20

www.tusaflor.com

TUSA ZEMİN VE YAPI MARKET İNŞAAT SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.
Kızılay 1 Caddesi, İkim Apt. 155/2
06700 Çankaya / ANKARA / TR
Tel : +90 312 447 56 06
Faks : +90 312 447 00 39
www.tusa.com.tr

TUSA POLYFLOR
COVERING THE WORLD

Camaro Wood&Stone and Design PUR

- Tüm ticari alanlar için ideal, yüksek tasarımlı lüks vinil karo koleksiyonu
- Doğal taş, slate ve mermer efekti
- Feature strip ve marquetry koordinesi ile yaratıcı özgürlük

"Yaratıcı KÖŞELER"

Grouting Strips

Marquetry Strips

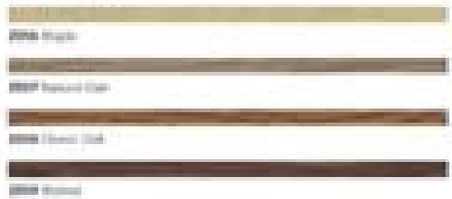

Cross Grain Marquetry Strips

Feature Strips

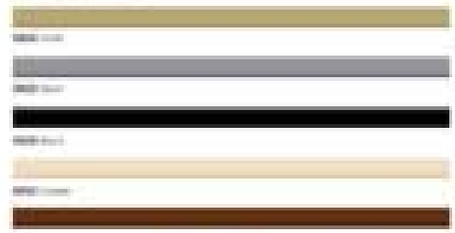

Classic Mystique PUR

- Hastane, okul, ofis ve mağazalar gibi yoğun trafik alanları için ideal
- Green Building/LEED Sertifikalı
- Phthalate Free
- %100 geri dönüştürülebilir

EKOKLİNKER YALITIMLI DUVAR SİSTEMLERİ İLE DÖRT MEVSİM
GÜVENDESİNİZ!
Ekoklinker Duvar Sistemleri ile
Sevdiklerinizi Daha Sağlam Yapılarla
Güvende Tutun!
%100 KİL
MİNERAL YÜN
ekoKLİNKER
yaleçağın yalıtımı
ışıklar